

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL MEDIULUI ȘI PĂDURILOR

PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL „MEDIU” 2007-2013

RAPORTUL ANUAL DE IMPLEMENTARE 2011

NOIEMBRIE 2012

CUPRINS

1. IDENTIFICARE	5
2. VEDERE DE ANSAMBLU ASUPRA STADIULUI IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL	6
2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE	6
2.1.1. Informații privind evoluția fizică a Programului Operațional Sectorial “Mediu”	7
2.1.2. Informații financiare	8
2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii, pentru proiectele finanțate pe toate axele prioritare prin POS Mediu (FC și FEDR)	16
2.1.4. Finanțare pe grupuri țintă	18
2.1.5. Finanțare recuperată sau reutilizată	19
2.1.6. Analiză calitativă	19
2.2. INFORMAȚII PRIVIND CONFORMITATEA CU DREPTUL COMUNITAR	32
2.3. PROBLEME SEMNIFICATIVE ÎNREGISTRATE ȘI MĂSURILE ADOPTATE PENTRU REZOLVAREA LOR	37
2.4. MODIFICĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL	39
Efectele crizei economice asupra beneficiarilor proiectelor finanțate prin POS Mediu / Mecanismul propus de Comisia Europeană pentru diminuarea efectelor crizei economice și financiare din unele State Membre	41
2.5. MODIFICĂRI IMPORTANTE ÎN SENSUL ARTICOLULUI 57 DIN REGULAMENTUL Consiliului Nr. 1083/2006	42
2.6. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INSTRUMENTE	42
2.7. MONITORIZARE ȘI EVALUARE	43
3 IMPLEMENTAREA POS MEDIU PE AXE PRIORITARE	48
3.1. AXA PRIORITARĂ 1: EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA SISTEMELOR DE APĂ/APĂ UZATĂ	48
3.1.1. Realizarea țăntelor și analiza progreselor înregistrate	48
3.1.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor	55
3.2. AXA PRIORITARĂ 2: DEZVOLTAREA SISTEMELOR DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DEȘEURILOR ȘI REABILITAREA SITURILOR CONTAMINATE ISTORIC	57
3.2.1. Realizarea țăntelor și analiza progreselor înregistrate	57
3.2.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor	62
3.3. AXA PRIORITARĂ 3: REDUCEREA POLUĂRII ȘI A EFECTELOR SCHIMBĂRIILOR CLIMATICE PRIN REABILITAREA SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE URBANĂ, PENTRU	

ATINGEREA ȚINTELOR DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN LOCALITĂȚILE CELE MAI AFECTATE DE POLUARE.....	65
3.3.1. Realizarea țințelor și analiza progreselor înregistrate	65
3.4. AXA PRIORITARĂ 4: IMPLEMENTAREA SISTEMELOR ADECVATE DE MANAGEMENT PENTRU PROTECȚIA NATURII	68
3.4.1. Realizarea țințelor și analiza progreselor înregistrate	68
3.5. AXA PRIORITARĂ 5: IMPLEMENTAREA INFRASTRUCTURII ADECVATE DE PREVENIRE A RISCURILOR NATURALE ÎN ZONELE CELE MAI EXPUSE LA RISC	73
3.5.1. Realizarea țințelor și analiza progreselor înregistrate	73
3.5.2. Probleme importante înregistrate în cadrul Axei Prioritare 5 și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor.....	76
3.6. AXA PRIORITARĂ 6: ASISTENȚĂ TEHNICĂ.....	76
3.6.1. Realizarea țințelor și analiza progreselor înregistrate	76
4. PROGRAME FSE: Conformitate și concentrare	80
5. PROIECTE MAJORE finanțate din FC/FEDR.....	80
6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ.....	80
7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE	84
8. EVALUAREA ACȚIUNILOR DE INFORMARE ȘI PUBLICITATE PENTRU PERIOADA 2007-2011.....	87

ANEXE

Acronime

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACB	Analiza Cost Beneficiu
ADI	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
APM	Agenție de Protecția Mediului
AM	Autoritate de Management
ANAR	Administrația Națională “Apele Române”
ANPM	Agenția Națională de Protecția Mediului
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice
AP	Axă prioritară
ARPM	Agenția Regională de Protecția Mediului
AT	Asistență Tehnică
BAT	Cele mai Bune Tehnici Disponibile
CGC FIDIC	Condiții generale de contract FIDIC
CE	Comisia Europeană
CM	Comitetul de Monitorizare
CNSC	Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
CSP	Comitetul de Selecție a Proiectelor
DMI	Domeniu Major de Intervenție
DPE	Direcția Programare Evaluare
EUR	Euro
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
GL	Grup de Lucru
IMA	Instalații Mari de Ardere
IS	Instrumente Structurale
ISPA	Instrument Structural de Pre-Aderare
JASPERS	Asistență Comună pentru Sprijinirea de Proiecte în Regiunile Europene

MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MAI	Ministerul Administrației și Internelor
MMP	Ministerul Mediului și Pădurilor
OI	Organism Intermediar
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
PE	Populație Echivalentă
PND	Plan Național de Dezvoltare
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
PO	Program Operațional
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
POR	Programul Operațional Regional
POS CCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Capacității Economice
POS DRU	Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
POS Mediu	Programul Operațional Sectorial “Mediu”
RAI	Raport Anual de Implementare
RNP	Regia Națională a Pădurilor
SAPI	Serviciul de Audit Public Intern
UCAAPI	Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern
UE	Uniunea Europeană
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului

1.IDENTIFICARE

PROGRAM OPERAȚIONAL	Obiectiv vizat: Convergență
	Zonă eligibilă în cauză: România - 8 regiuni de dezvoltare
	Perioada de programare: 2007-2013
	Numărul programului: CCI No: 2007RO161PO004
	Titlul Programului: Programul Operațional Sectorial “Mediu”
RAPORT ANUAL DE IMPLEMENTARE	Anul care face obiectul raportării: 2011
	Data aprobării Raportului Anual de către Comitetul de Monitorizare:

2. VEDERE DE ANSAMBLU ASUPRA STADIULUI IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL

2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE

Pentru anul 2011 Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial „Mediu” (POS Mediu) și-a fixat ca obiectiv general intensificarea procesului de semnare a contractelor de finanțare și accelerarea plăților către beneficiari.

Astfel, gradul de contractare a fondurilor a crescut cu 36,56% față de bugetul angajat până la data de 31 decembrie 2010 (49,89%), atingând o rată de 86,45%. În acest ritm, până la finalul anului 2012 este estimată angajarea în proporție de 99% a fondurilor alocate POS Mediu.

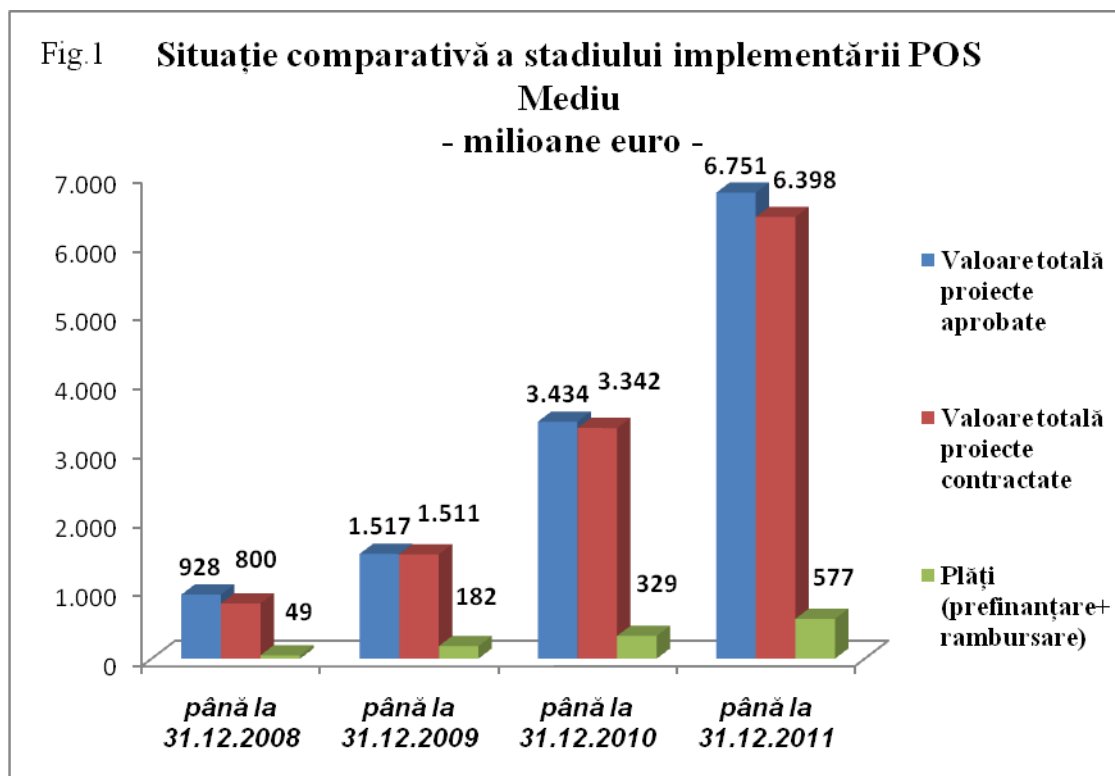
Eforturile de creștere a gradului de contractare a sumelor angajate s-au concretizat în urgentarea procesului de elaborare și aprobare a aplicațiilor de finanțare pentru proiectele majore și nemajore de infrastructură în sectoarele de apă/apă uzată, deșeuri, situri contaminate, termoficare și inundații.

În acest sens, a fost continuată organizarea de întâlniri periodice cu echipele de consultanță și beneficiarii proiectelor pentru monitorizarea stadiului de pregătire a aplicațiilor de finanțare și clarificarea aspectelor critice identificate în pregătirea proiectelor. Aceste demersuri au fost sprijinite de Comisia Europeană - DG Regio prin continuarea misiunilor de evaluare informală a proiectelor, fapt ce a condus la scurtarea perioadei de aprobare la nivelul Comisiei Europene (CE) cu cel puțin 3 luni, pentru fiecare proiect.

Ca urmare a acestor eforturi, stadiul implementării POS Mediu la 31 decembrie 2011 se prezintă astfel:

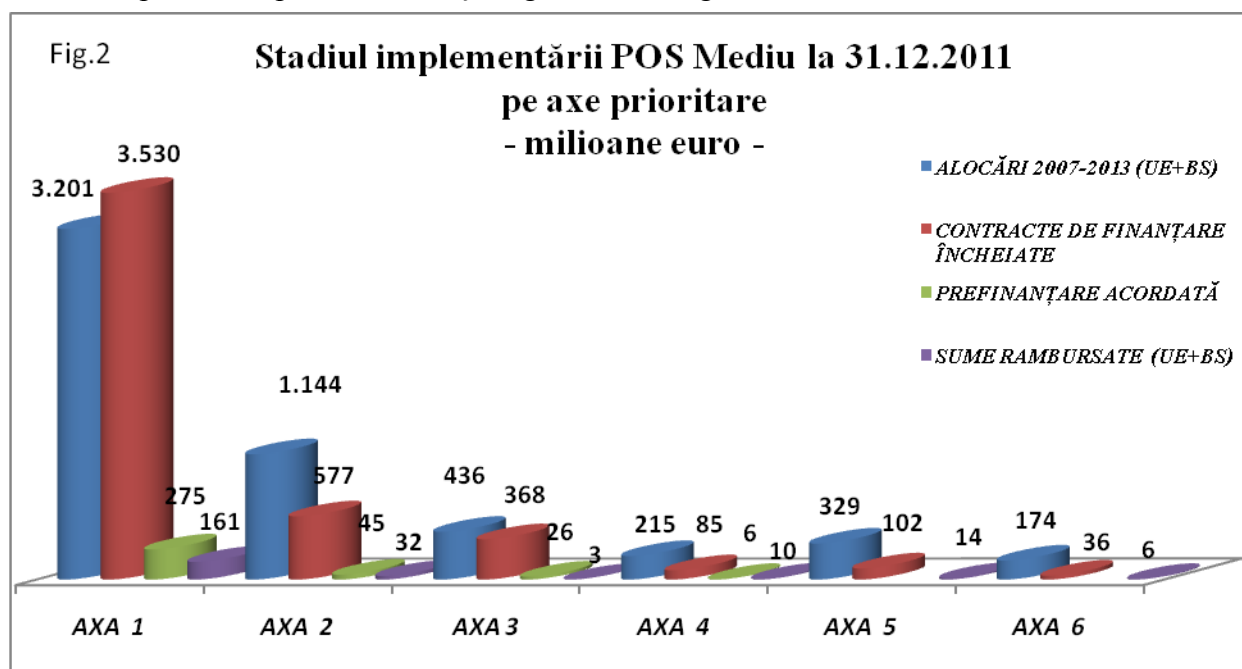
- 458 **proiecte depuse** în valoare totală de 7.989,18 milioane Euro, din care contribuția UE reprezintă 5.216,08 milioane Euro;
- 302 **proiecte aprobate** în valoare totală de 6.751,08 milioane Euro, din care contribuția UE reprezintă 4.106,54 milioane Euro;
- 238 **contracte de finanțare semnate** în valoare totală de 6.397,88 milioane Euro, din care contribuția UE reprezintă 3.901,10 milioane Euro;
- **Plăți realizate și prefinanțări acordate** în valoare totală de 576,86 mil. Euro, din care contribuția UE reprezintă 535 milioane Euro;
- **Sume primite de la Comisia Europeană** în valoare de 616,59 milioane Euro;
- 5 **proiecte finanțate din Axa Prioritară 4, finalizate**, cu o valoare eligibilă totală de 447.158 Euro;
- 85 de **contracte finanțate din Axa Prioritară 6, finalizate**, în valoare totală de 7.573.847 Euro.

Situația comparativă a stadiului implementării POS Mediu, pe ani, se prezintă astfel:

2.1.1. Informații privind evoluția fizică a Programului Operațional Sectorial “Mediu”

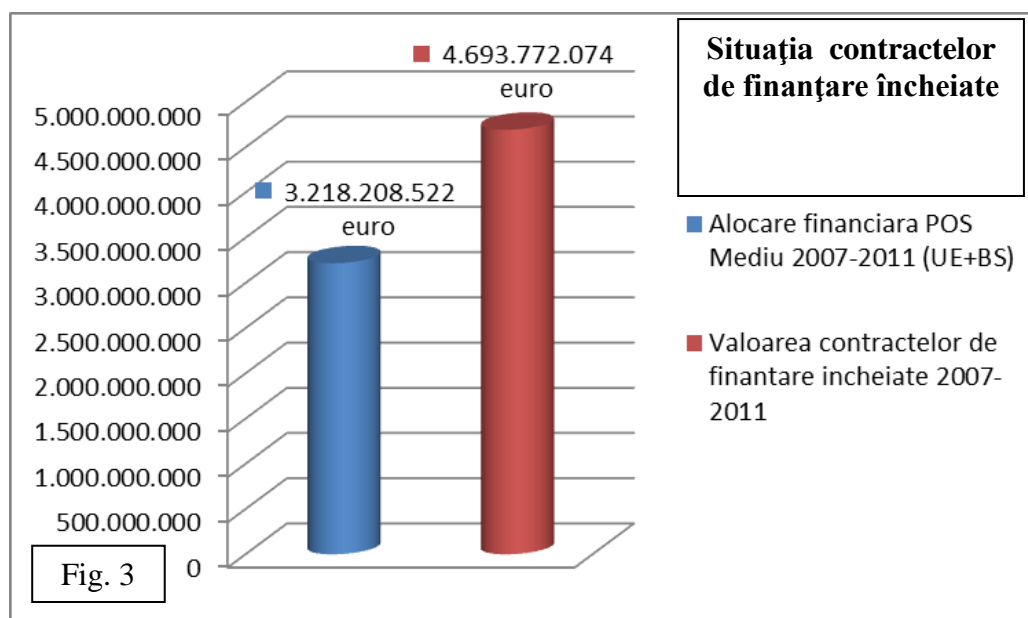
În cursul anului 2011 s-au înregistrat progrese importante pe toate axele prioritare. Aceste progrese sunt reliefate, în principal, în valoarea contractelor de finanțare semnate și a plăților efectuate către beneficiari, după cum se poate observa și în graficul din fig. 2.

Deși pe parcursul anului 2011 au fost chiar finalizate mai multe contracte de servicii, lucrări și furnizare în cadrul unor proiecte finanțate din axele prioritare 1, 2, 4 și 6, totuși, cele mai importante contracte din cadrul acestora (stații de epurare, stații de tratare, depozite de deșeuri, planuri de management) se aflau la sfârșitul anului 2011 în diverse faze de execuție. În aceste condiții, raportarea indicatorilor specifici la nivel de program operațional, respectiv de axă prioritară, prezintă o relevanță scăzută.

2.1.2. Informații financiare

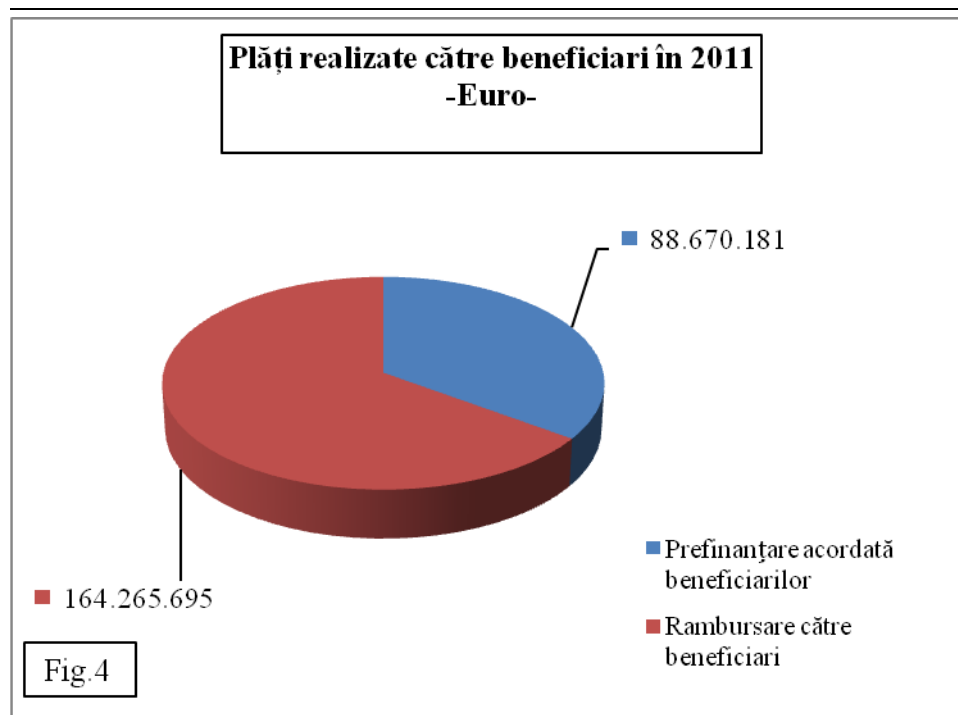
Alocarea financiară pentru POS Mediu în perioada 2007-2011 este de 3.218.208.522 Euro (UE și BS), iar valoarea contractelor de finanțare încheiate în această perioadă este de 4.693.772.074 Euro, ceea ce reprezintă 145,85 % din total alocări (UE și BS) 2007-2011.

Plățile efectuate în cursul anului 2011 au fost următoarele:

- Prefinanțare acordată beneficiarilor: 88.670.180,66 Euro, din care:
 - FC: 72.012.315,08 Euro
 - FEDR: 16.657.865,58 Euro

- Rambursare (către beneficiari): 164.265.695,44 Euro, din care:
 - FC: 100.469.258,32 Euro
 - FEDR: 31.520.453,39 Euro
 - BS: 32.275.983,73 Euro

Rezultă astfel că, în cursul anului 2011, s-a acordat o mare atenție nivelului de rambursare a cheltuielilor efectuate de beneficiari, în timp ce prefinanțarea s-a acordat în suma mult mai mică față de perioada anterioară și numai după o analiză atentă a sumelor solicitate ca prefinanțare în raport de valoarea contractelor de achiziții publice semnate de beneficiari și de graficul anual de plăți.

Deși previziunile inițiale ale pentru 2011 privind contribuția UE solicitată prin declarațiile de cheltuieli transmise de AM la ACP au fost de 384.213.888 Euro, valoarea totală a contribuției UE aferentă cheltuielilor eligibile autorizate de către AM a fost de numai 111.049.814 Euro, ceea ce reprezintă 28,91% față de previziuni.

Se observă un progres semnificativ în anul 2011 față de anul 2010, în ceea ce privește rambursările către beneficiari. Astfel, sumele rambursate către beneficiari au înregistrat o creștere evidentă, respectiv de la 35.741.476 Euro, total rambursări în anul 2010, la 164.265.695,44 Euro, total rambursări în anul 2011, ceea ce reprezintă o creștere, față de anul 2010, cu 359,59%.

Tabelul de mai jos prezintă, la nivel de axă prioritară, cheltuielile eligibile certificate comparativ cu alocarea financiară din POS Mediu pentru perioada 2007-2013.

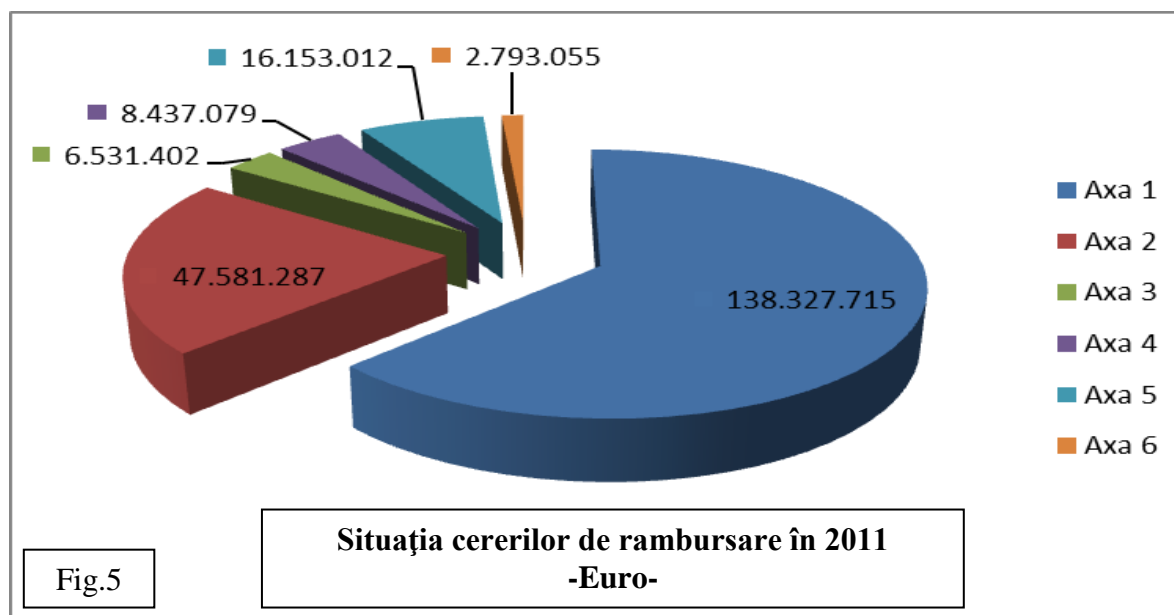
	Finanțarea totală a programului operațional (în Uniune și națională)	Baza de calcul a contribuției Uniunii (cost public sau total)	Suma totală a cheltuielilor eligibile certificate plătite de beneficiari *)	Contribuția publică corespunzătoare *)	Rată de execuție în procente
	a	b	c	d	e=c/a dacă T sau e=d/a dacă P
Axa prioritară 1: “Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”	3.266.508.423	3.266.508.423	104.511.805	104.511.805	3,19949%
Fondul relevant FC	3.266.508.423	3.266.508.423	104.511.805	104.511.805	3,19949%
Axa prioritară 2: "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric”	1.167.778.849	1.167.778.849	14.621.404	14.621.404	1,25206%
Fondul relevant FEDR	1.167.778.849	1.167.778.849	14.621.404	14.621.404	1,25206%
Axa prioritară 3: „Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”	458.537.288	458.537.288	3.597.686	3.597.686	0,7846%
Fondul relevant FC	458.537.288	458.537.288	3.597.686	3.597.686	0,78460%
Axa prioritară 4: “Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii”	214.985.867	214.985.867	7.617.048	7.617.048	3,54304%
Fondul relevant FEDR	214.985.867	214.985.867	7.617.048	7.617.048	3,54304%
Axa prioritară 5: “Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor	329.145.954	329.145.954	4.200.825	4.200.825	1,27628%

	Finanțarea totală a programului operațional (în Uniune și națională)	Baza de calcul a contribuției Uniunii (cost public sau total)	Suma totală a cheltuielilor eligibile certificate plătite de beneficiari *)	Contribuția publică corespunzătoare *)	Rată de execuție în procente
	a	b	c	d	e=c/a dacă T sau e=d/a dacă P
naturale în zonele cele mai expuse la risc					
Fondul relevant FC	329.145.954	329.145.954	4.200.825	4.200.825	1,27628%
Axa prioritară 6: "Asistența Tehnică"	173.920.564	173.920.564	3.886.841	3.886.841	2,23483%
Fondul relevant FEDR	173.920.564	173.920.564	3.886.841	3.886.841	2,23483%
Total general	5.610.876.945	5.610.876.945	138.435.609	138.435.609	2,46727%

*) Cifre exprimate în termeni cumulativi

Valoarea totală a cheltuielilor eligibile autorizate de AM în 2011 este de 219.823.550,28 Euro, din care 138.435.609 Euro reprezintă valoarea cheltuielilor certificate de ACP. Totodată, se poate remarca faptul că în anul 2011 au fost depuse 616 Cereri de Rambursare, de cca. 3 ori mai multe decât în 2010 (202 cereri).

Valoarea cheltuielilor autorizate în anul 2011, aferente cererilor de rambursare depuse de beneficiari, diferențiat pe axe prioritare, se prezintă astfel:

Monitorizarea regulii n+3/n+2

Ca urmare a modificării prevederilor art. 93 din Regulamentul CE nr. 1083/2006, prin Regulamentul CE nr. 539/24.06.2010, în scopul respectării regulii „n+3/n+2”, angajamentul bugetar aferent anului 2007 a fost repartizat în mod egal pe următorii 6 ani, astfel încât, pentru a evita dezangajarea automată, până la data de 31.12.2011 trebuia cheltuit doar angajamentul bugetar aferent anului 2008 în sumă de 482.698.048 euro, din care FEDR 126.415.149 Euro și FC 356.282.899 Euro.

Până la 31.12.2011 Comisia Europeană a plătit pentru POS Mediu suma de 616.587.367 euro, din care:

- Prefinanțare 520.775.941 euro, din care:
 - FEDR 111.298.698 Euro
 - FC 409.477.243 Euro
- Rambursare 95.811.426 euro, din care:
 - FEDR 20.705.892 Euro
 - FC 75.105.534 Euro

Având în vedere că valoarea plăților efectuate de CE (prefinanțare și plăți intermediare) a depășit valoarea angajamentelor bugetare aferente anului 2008 atât pentru FEDR, cât și pentru FC, la data de 31.12.2011 POS Mediu nu a existat riscul de dezangajare automată.

Grafic, situația se prezintă astfel:

STADIUL ÎNDEPLINIRII REGULII N+3 / N+2

LA 31 DECEMBRIE 2011

Milioane Euro

Fond UE	Alocare UE				Avans CE 2007-2011	Rambursări CE 2007- 2011*	Total avans + rambursări	Risc n+3/n+2		
	2008	2009	2010	2011				2011	2012	2013
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
FEDR	126,42	157,45	177,12	214,76	111,3	20,71	132,01	0	151,86	391,88
FC	356,28	466,45	551,62	591,78	409,47	75,11	484,58	0	338,15	1.143,40
TOTAL	482,7	623,9	728,74	806,54	520,77	95,82	616,59	0	490,01	1.535,28

* Sume cumulate la 31 decembrie 2011

** Proiecte majore, scheme de ajutor de stat, proceduri judiciare/administrative suspensive

$8 = 6 + 7$

$9 = 2 - 8$ (daca valoarea e negativă, $9=0$, iar diferența in minus se reportează pentru 2012)

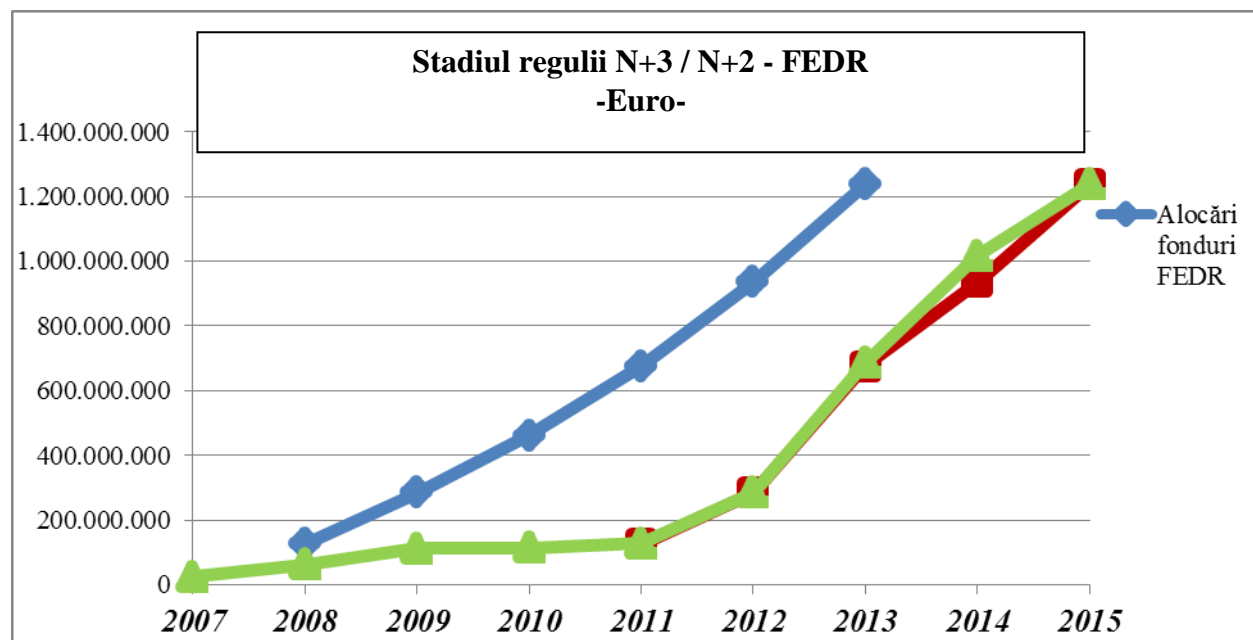
$10 = 3$ (minus suma reportată de la 9)

$11 = 4 + 5$

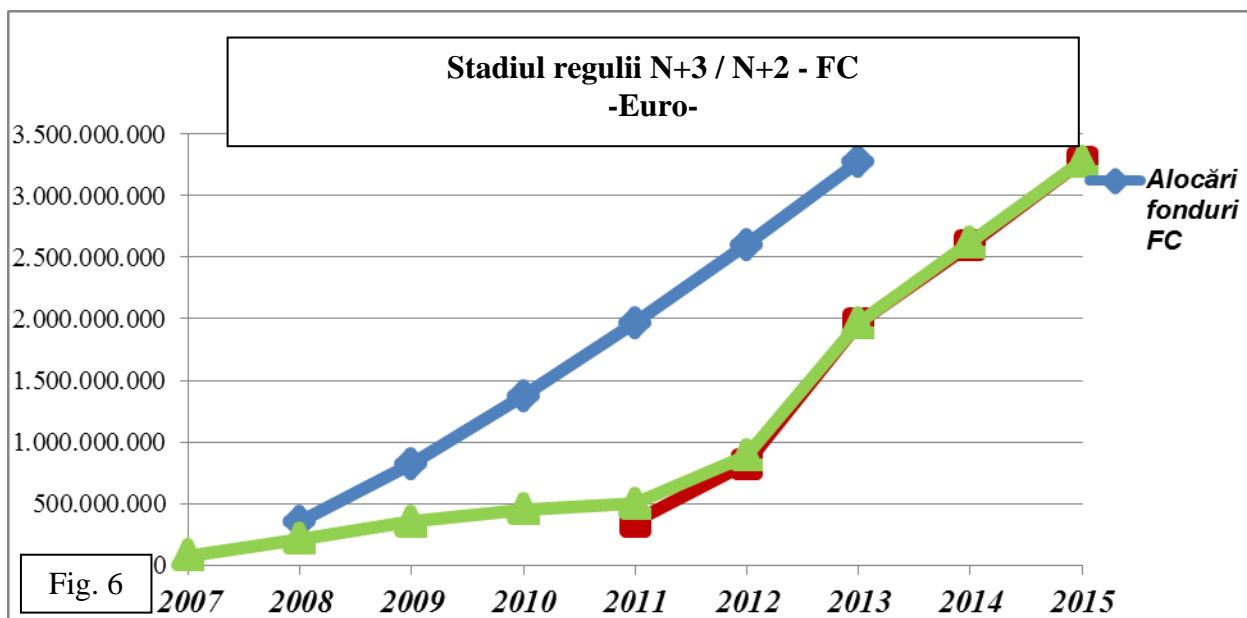
$13 = 9 - 12$

$14 = 10 - 12$

$15 = 11 - 12$

Cumulat până la	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alocări fonduri FEDR		126.415.149	283.864.978	460.989.527	675.750.424	936.619.564	1.236.652.195		
Ținta n+3/n+2					126.415.149	283.864.978	675.750.424	936.619.564	1.236.652.195
FEDR (prefinanțare CE + sume incluse în declarațiile de cheltuieli transmise de AM la ACP)	24.733.044	61.832.610	112.540.183	115.152.629	127.424.700	283.996.562	686.187.038	1.017.201.904	1.236.652.195

Cumulat până la	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alocări fonduri FC		356.282.899	822.735.743	1.374.357.381	1.966.137.970	2.599.478.007	3.275.817.943		
ținta n+3/n+2					356.282.899	822.735.743	1.966.137.970	2.599.478.007	3.275.817.943
FC (prefinanțare CE + sume incluse în declarațiile de cheltuieli transmise de AM la ACP)	81.895.449	212.928.167	352.999.294	453.285.650	503.199.046	889.588.486	1.967.121.878	2.621.515.926	3.275.817.943

Din analiza cifrelor incluse în aceste tabele, se poate sesiza faptul că sumele, obligatoriu de rambursat de către CE în anul 2012, pentru a se evita riscul dezangajării, sunt semnificativ importante, comparativ cu perioadele anterioare.

Considerăm însă că, dat fiind nivelul actual al contractelor de finanțare semnate, precum și cel al contractelor de achiziții publice încheiate, în cursul anului 2012 se va reuși transmiterea unor declarații de cheltuieli a căror valoare să acopere sumele calculate ca risc de dezangajare automată.

2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii, pentru proiectele finanțate pe toate axele prioritare prin POS Mediu (FC și FEDR)

Defalcarea fondurilor pe combinații ale codurilor celor cinci dimensiuni sunt prezentate în Anexa III.

A) Temă prioritară

Cod	Descriere cod	Cumulat 2010 Euro*	2011 Euro	Cumulat 2011 Euro**
43	Eficiența energetică, co-generare, gestionarea energiei	21.379.420	30.102.549	51.481.969
44	Managementul deșeurilor menajere și industriale	204.350.168,45	241.458.941	445.809.109,45
45	Managementul și distribuția apei (apă potabilă)	499.411.014,95	374.245.829	873.656.843,95
46	Tratarea apei (apă uzată)	1.210.377.278,05	977.439.579	2.187.816.857,05
47	Calitatea aerului	67.969.303	74.450.051	142.419.354
50	Reabilitare situri poluate istoric	-	30.548.960	30.548.960
51	Promovarea biodiversității și protecția naturii (inclusiv NATURA 2000)	37.910.944,39	29.840.575	67.751.519,39
53	Prevenirea riscurilor (inclusiv elaborarea și punerea în aplicare a planurilor și măsurilor pentru prevenirea și gestionarea riscurilor naturale și tehnologice)	12.762.702	70.444.674	83.207.376
85	Pregătire, monitorizare, implementare și control	6.800.803,32	22.753.833,68	29.554.636,93
86	Evaluare și studii; informare și comunicare	2.655.583,61	2.015.432,39	4.671.016

* sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2010.

** sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2011.

B) Forma de finanțare

Cod	Descriere cod	Cumulat 2010 Euro*	2011 Euro	Cumulat 2011 Euro**
01	Asistență nerambursabilă	2.063.617.217,77	1.853.300.424	3.916.917.641,77

* sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2010.

** sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2011.

C) Tipul teritoriului

Cod	Descriere cod	Cumulat 2010 Euro*	2011 Euro	Cumulat 2011 Euro**
00	Nu este cazul	22.059.409,04	95,213,940	117.273.349,04
01	Urban	1.905.673.636,75	1.338.035.691	3.243.709.327,75
02	Munți	4.180.725,97	2.830.687	7.011.412,97
04	Zone slab și foarte slab populate	10.528.215,10	1.985.711	12.513.926
05	Rural	121.175.230,91	415.234.395	536.409.625,91

* sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2010.

** sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2011.

În ceea ce privește dimensiunea 3 - Tipul teritoriului, rezultă faptul că 82,59% din finanțare este concentrată pe zona urbană. De asemenea, se remarcă faptul că, dacă mediul urban este caracterizat de prezența tuturor tipurilor de proiecte finanțate prin POS Mediu, în mediul rural sunt caracteristice pentru proiectele în domeniul gestionării deșeurilor, protecției naturii și inundațiilor.

D) Activitatea economică

Cod	Descriere cod	Cumulat 2010 Euro*	2011 Euro	Cumulat 2011 Euro**
00	Nu se aplică	9.456.386,93	24.769.266	34.225.652,93
08	Electricitate, gaz, rețele de apă caldă	89.348.723	104.552.600	193.901.323
09	Activități de colectare, epurare și distribuția apei	499.411.014,95	648.794.004	1,148,205,018,95
21	Activități privind mediul	1.465.401.092,89	1.075.184.554	2.540.585.646,89

* sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2010.

** sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2011.

În cazul dimensiunii 4 - Activitatea economică se remarcă faptul că, datorită specificului POS Mediu, marea majoritate a fondurilor (94,18%) este concentrată pe două coduri: 21 - *Activități privind mediul* și 09 - *Activități de colectare, epurare și distribuția apei*.

E) Locația

Cod	Descriere cod	Cumulat 2010 Euro*	2011 Euro	Cumulat 2011 Euro **
RO	România	19.871.626,43	35.563.256	55.434.882,43
RO2	Macroregiunea doi	1.192.616	0	1.192.616
RO11	Nord vest	323.320.577,02	252.583.936	575.904.513,02
RO12	Centru	363.066.849,71	234.400.961	597.467.810,71
RO21	Nord Est	193.109.232,51	575.311.894	768.421.126,51
RO22	Sud Est	403.712.021,33	228.454.967	632.166.988,33
RO31	Sud-Muntenia	406.117.812,28	146.296.787	552.414.599
RO32	București-Ilfov	56.130.085,86	0	56.130.086
RO41	Sud Vest Oltenia	137.375.878,12	230.097.193	367.473.071,12
RO42	Vest	159.720.518,51	150.591.431	310.311.950

* sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2010.

** sumele reprezintă valoarea FC și FEDR din contractele de finanțare semnate până la 31.12.2011.

Pentru dimensiunea 5 - **Locația** - la nivel regional, situația fondurilor contractate se prezintă astfel:

- Nord Vest – 14,70%
- Centru – 15,25%
- Nord Est – 19,62%
- Sud Est – 16,14%
- Sud – 14,10%
- București-Ilfov – 1,43%
- Sud Vest – 9,38%
- Vest – 7,92%
- România – 1,42%
- Macroregiunea 2 – 0,04%

2.1.4. Finanțare pe grupuri țintă

Nu este cazul.

2.1.5. Finanțare recuperată sau reutilizată

În cursul anului 2011 au fost aprobate o serie de acte normative cu impact direct asupra modului de utilizare a fondurilor europene gestionate prin programele operaționale.

Astfel, potrivit ordinelor ministrului finanțelor publice nr.2359/2011 și 2370/2011 prin care au fost modificate Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.548/2009, au fost stabilite condiții restrictive privind acordarea și utilizarea prefinanțării. În aceste condiții, beneficiarii care în interval de 6 luni de la primirea prefinanțării nu au transmis cereri de rambursare a căror valoare cumulată reprezenta 60% din valoarea prefinanțării primite, aveau obligația restituirii valorii integrale a prefinanțării neutilizate.

Aplicarea acestor prevederi a condus la restituirea de către beneficiari în anul 2011 a unei valori totale de 91.219.178 Euro, din care:

- FC: 69.212.702 Euro
- FEDR: 22.006.476 Euro

Sumele astfel recuperate au fost utilizate în continuare pentru finanțarea POS Mediu, respectiv pentru plata către beneficiari a prefinanțării și rambursării contribuției FEDR/FC aferente cheltuielilor eligibile.

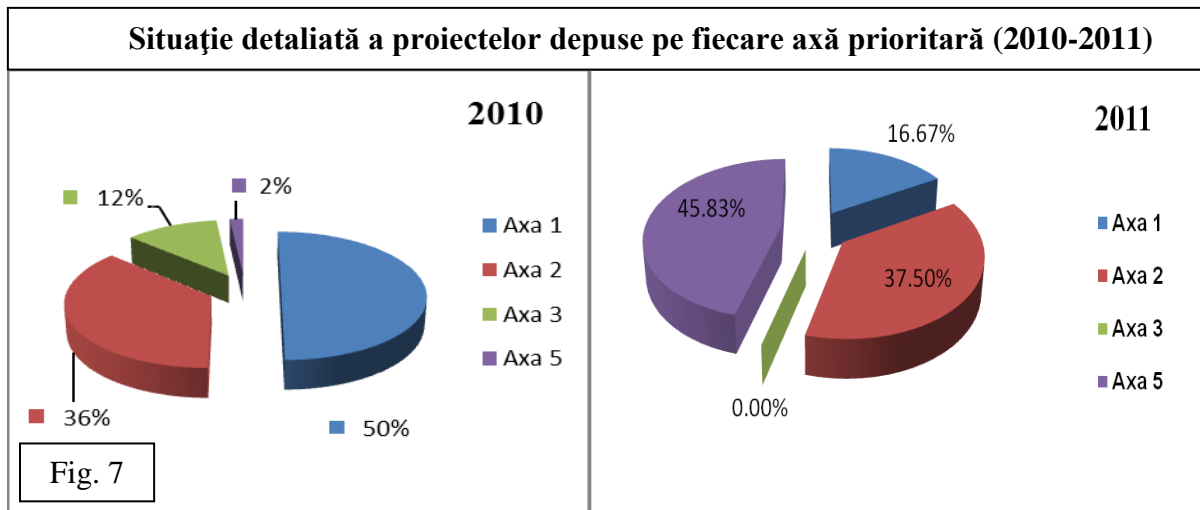
2.1.6. Analiză calitativă

2.1.6.1 Analiza calitativă a procesului de evaluarea și selecție a proiectelor

A. Proiecte majore și nemajore de infrastructură - Axele 1, 2, 3 și 5 - sectoarele de apă, deșeuri, termoficare și inundații

Din totalul de 122 de proiecte de infrastructură aflate în portofoliu, în cursul anului 2011 au fost depuse la AM și OI-uri în vederea evaluării un număr de **24 proiecte** pe axele 1, 2, 3 și 5 .

Față de anul 2010, când s-au depus 60 de proiecte, se constată înregistrarea unui trend descendent, în sensul diminuării numărului de proiecte depuse la AM și OI. Situația este explicabilă, pe de o parte prin prisma faptului că perioada de programare se apropie de final și majoritatea proiectelor au fost deja depuse, iar pe de altă parte datorită faptului că proiectele rămase în portofoliu sunt cele mai dificile din punct de vedere al îndeplinirii condițiilor de eligibilitate (în special în privința finalizării cadrului instituțional și asigurării disponibilității terenurilor).

Analiza procesului de evaluare

Procesul de evaluare/finalizare a aplicațiilor de finanțare pentru proiectele aflate în portofoliu a întâmpinat **dificultăți** importante, după cum urmează:

- probleme legate de calitatea aplicațiilor de finanțare pentru proiectele majore:
 - ☞ calitatea scăzută a documentațiilor întocmite de consultanții care au asigurat asistența tehnică pentru pregătirea aplicațiilor de finanțare;
 - ☞ lipsa de reacție a elaboratorilor de proiecte la toate recomandările și observațiile experților evaluatori, existând multe situații în care proiectele s-au retransmis fără o parte dintre modificările și completările solicitate;
 - ☞ transmiterea unor documentații incomplete (lipsa anumitor studii tehnice sau de mediu, rapoarte, avize și acorduri etc.);
- întâzieri în depunerea versiunilor revizuite ale aplicațiilor de finanțare de către Consultați/Beneficiari;
- modificarea anumitor cerințe pe parcursul pregătirii proiectelor;
- întâzieri în finalizarea de către beneficiarii proiectelor a cadrului instituțional necesar accesării finanțării POS Mediu;
- probleme legate de asigurarea disponibilității terenurilor pentru realizarea investițiilor, în particular pentru proiectele din sectoarele de apă/apă uzată și deșeuri, în cazul cărora locațiile propuse pentru obiectivele de investiții au fost schimbate de mai multe ori;
- lipsa de expertiză și fluctuația continuă a personalului de la nivelul AM și OI implicat în evaluarea proiectelor.

Pentru creșterea ratei de aprobare a proiectelor aflate în portofoliu, AM POS Mediu a întreprins **măsuri concrete de eficientizare a procesului de evaluare**.

Cele mai importante măsuri se referă la:

- ✓ utilizarea mai eficientă a expertizei JASPERS atât la nivel de proiect cât și prin introducerea unor sarcini orizontale în Planul de Acțiune pentru anul 2011 (de exemplu: actualizare Ghiduri privind Evaluare Impactului asupra Mediului sau sprijin în Identificarea și Prioritizarea proiectelor de inundații – “no regret measures”), având drept scop creșterea calității proiectelor și

accelerarea procesului de aprobare a acestora; în plus, s-au organizat vizite de lucru pe teren pentru clarificarea anumitor aspecte tehnice, financiare și instituționale privind viitoarele obiective de investiții;

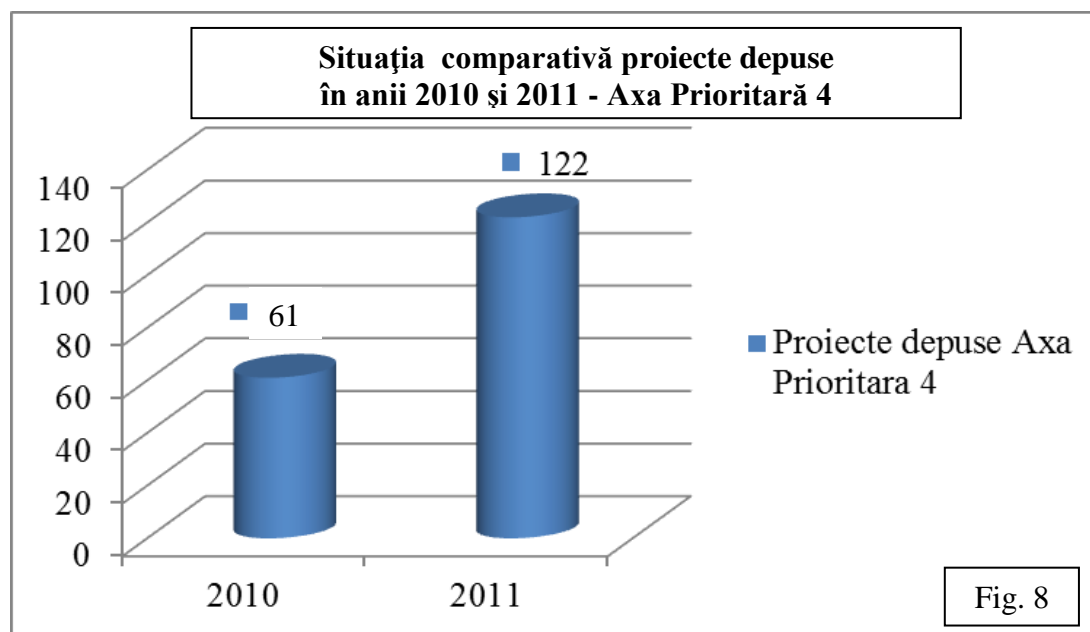
✓ continuarea misiunilor de evaluare informală, organizate cu sprijinul Comisiei Europene. Astfel, în cursul anului 2011 au fost organizate misiuni în cadrul cărora au fost evaluate 16 proiecte;

✓ s-a intensificat colaborarea cu beneficiarii proiectelor și cu echipele de consultanță; în acest sens, după transmiterea observațiilor (prin intermediul Protocolului de Corecții, conform procedurilor interne AM și OI) au fost organizate întâlniri de lucru pe teme specifice (mediu, tehnic, financiar, instituțional, terenuri) în vederea rezolvării problemelor care afectau pregătirea proiectelor și pentru clarificarea observațiilor transmise de către evaluatorii proiectelor. Ca urmare s-a putut constata o reducere semnificativă a timpului de revizuire a documentațiilor.

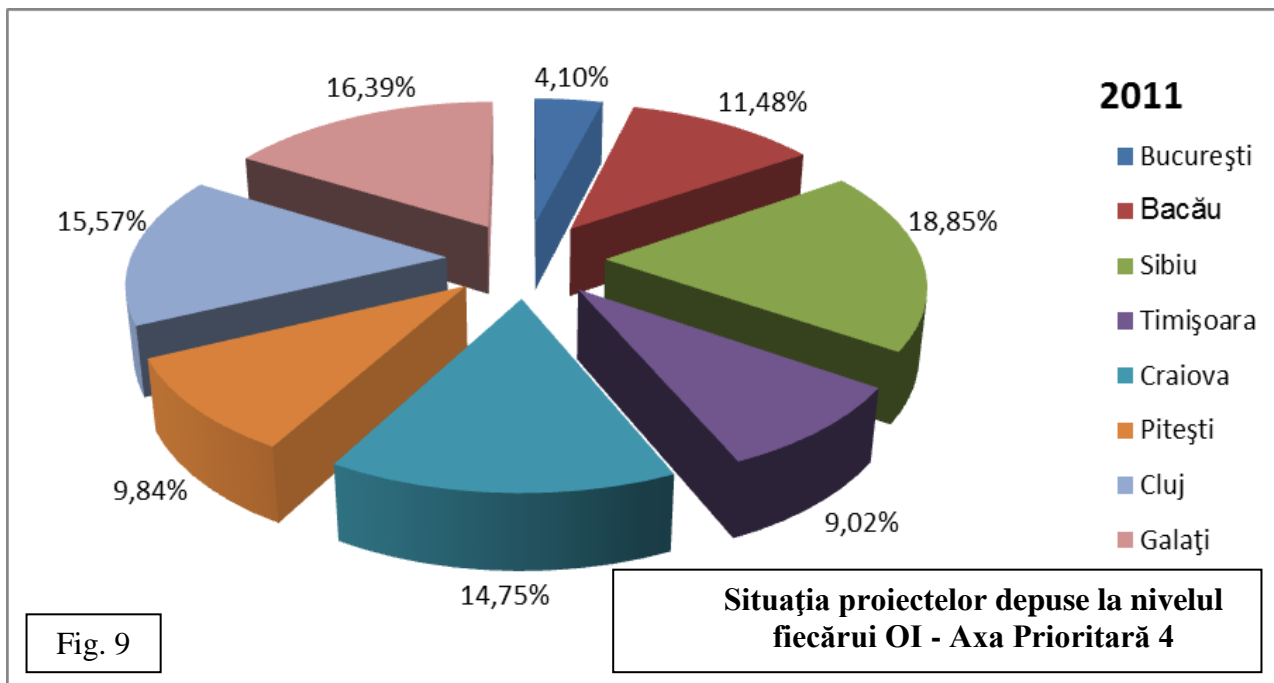
B. Proiecte din sectorul protecției naturii - Axa Prioritară 4

Procesul de evaluare a proiectelor privind protecția naturii se derulează la nivelul Organismelor Intermediare POS Mediu.

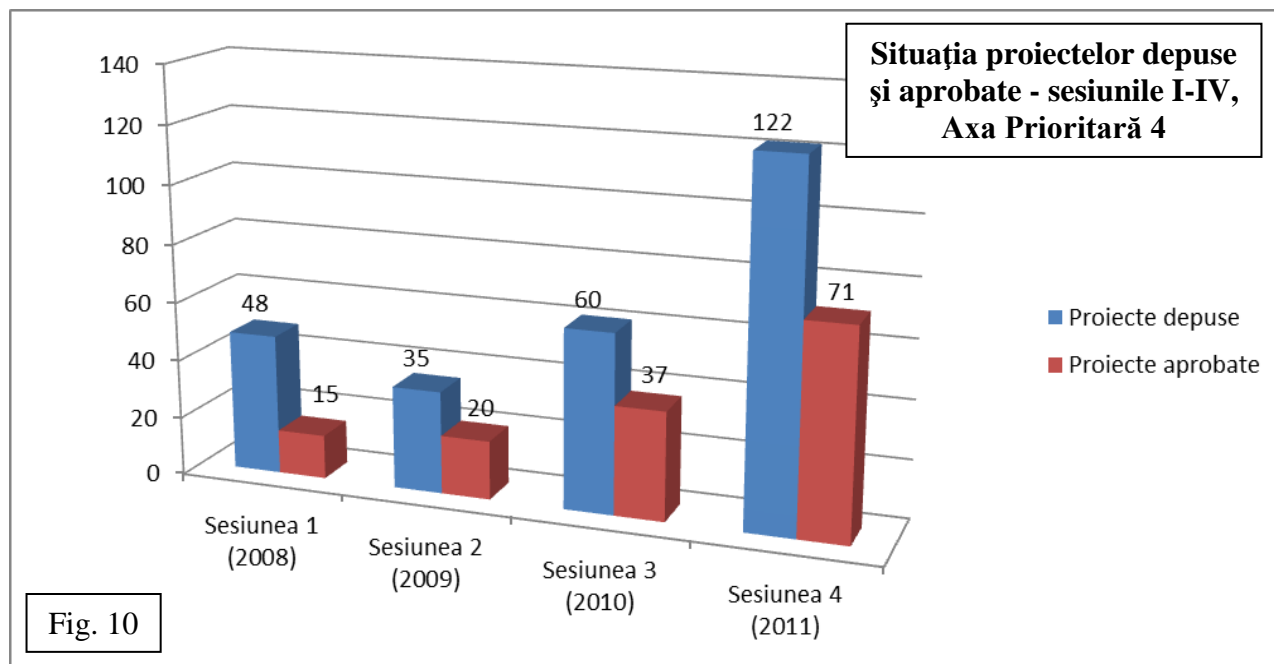
În cursul anului 2011, la nivelul celor 8 Organisme Intermediare au fost depuse **122 de proiecte** (în cadrul sesiunii IV), ceea ce reprezintă un număr dublu, față de proiectele depuse în cursul sesiunii III în anul 2010 (61 proiecte).

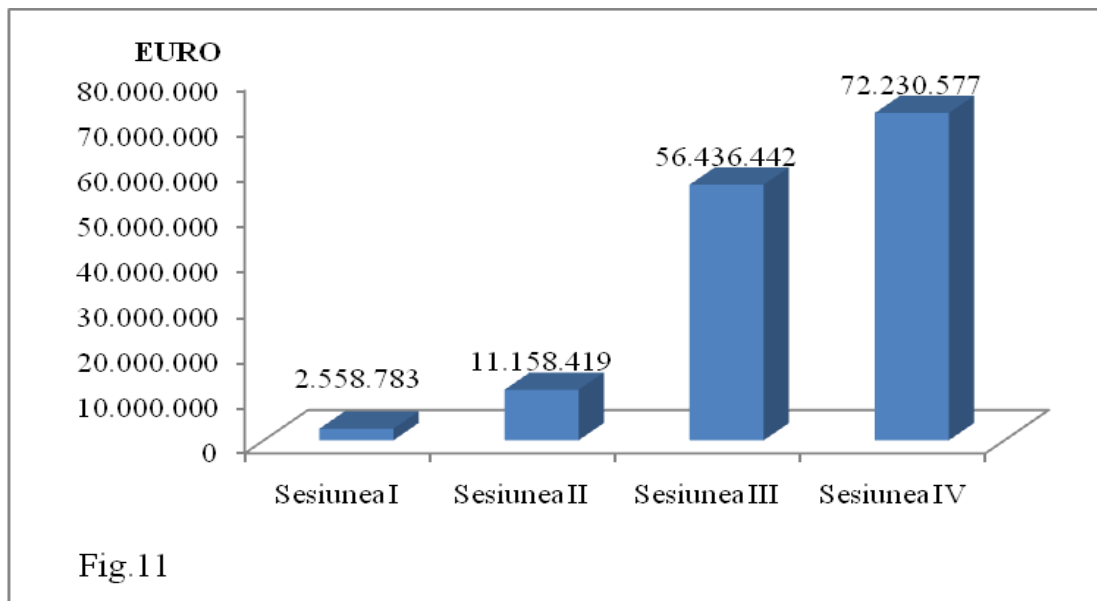
Din totalul de 122 de proiecte depuse, până la 31.12.2011, au fost aprobate 71 de proiecte. Rata de aprobare a proiectelor la finalul anului 2011 a fost de aprox. 58,20 %, însă se estimează că la finalul sesiunii IV de proiecte (în luna iunie 2012) se va realiza o rată de aprobare de aprox. 68,9%, ceea ce va reprezenta o rată superioară de aprobare celei înregistrate în 2010 (de 61%).

În graficul de mai jos este prezentată o situație comparativă a proiectelor depuse în cadrul celor IV sesiuni de proiecte derulate până în prezent.

Situația sumelor angajate în cadrul sesiunilor I-IV, Axa Prioritară 4 se prezintă astfel:

Se poate observa, de la o sesiune la alta, că angajarea fondurilor la nivelul Axei Prioritare 4 se află într-o creștere evidentă, atât ca număr de proiecte aprobate cât și ca sume angajate. Axa Prioritară 4 demonstrează un potențial real de angajare și de cheltuire a fondurilor alocate, prin aceasta axă fiind finanțate proiecte de mici dimensiuni care pot fi implementate de regulă în perioade cuprinse între 1-3 ani.

De la 31 decembrie 2011 și până la data elaborării prezentului raport a fost continuat procesul de evaluare a proiectelor și au fost aprobate alte 13 proiecte, din care 4 se află în revizuire datorită modificărilor legislative privind rețeaua Natura 2000 intervenite în perioada septembrie-octombrie 2011.

Analiza procesului de evaluare

Evaluarea proiectelor depuse în cadrul sesiunii IV s-a desfășurat pe parcursul anului 2011 și în prima parte a anului 2012.

În ceea ce privește **derularea efectivă a procesului de evaluare** s-a înregistrat o durată relativ mare pentru analiza proiectelor în cadrul Grupului de Evaluare de la nivelul fiecărui OI și a Comitetului de Selecție a Proiectelor (CSP) constituit la nivelul AM. Pentru această etapă au fost necesare în total, numai la nivelul Comitetului de Selecție a Proiectelor, cca. 180 de zile, această durată incluzând și solicitările de clarificări, revizuirii și completări, precum și mai ales revizuirile realizate ca urmare a schimbărilor legislative privind rețeaua Natura 2000 intervenite prin apariția Ordinului nr. 2387/29.09.2011 al ministrului mediului și pădurilor pentru modificarea Ordinului nr. 1.964/2007 al ministrului mediului și pădurilor privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România și a H.G. nr. 971/05.10.2011 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1284/2007 privind declararea

ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Aceste modificări legislative au introdus schimbări importante în ceea ce privește suprafața, numărul de specii și habitate, desemnarea de noi arii naturale protejate și au făcut necesară revizuirea majorității proiectelor depuse în cadrul sesiunii IV la începutul anului 2011, respectiv reanalizarea și re aprobarea acestora în cadrul CSP. Se estimează că impactul de timp al acestor modificări a fost de aprox. 3-4 luni.

Derularea procesului de evaluare a fost afectată și de calitatea inadecvată a cererilor de finanțare, fapt ce a condus la nevoia ca o parte dintre acestea să fie reanalizate și revizuite de către solicitanți.

Totuși, trebuie menționat că acțiunile de conștientizare realizate de către AM POS Mediu și Organismele Intermediare, precum și activitatea intensă de help-desk realizată pe tot parcursul perioadei de depunere a proiectelor din Sesiunea IV s-a reflectat în creșterea gradului de popularitate a Axei Prioritare 4, respectiv în dublarea numărului de proiecte depuse în cadrul sesiunii IV. În același sens, numărul de proiecte aprobate a crescut în 2011 cu aprox. 91% față de anul 2010.

În ceea ce privește proiectele respinse (până la data de 31.12.2011) în cadrul celei de-a patra sesiuni, se poate observa că numărul acestora raportat la numărul total de proiecte depuse (35 de proiecte respinse din 122 depuse, respectiv 28,68%) a înregistrat o scădere față de a treia sesiune de proiecte (24 respinse din 61 depuse, respectiv 39,3%). Până la finalizarea sesiunii IV, se estimează ca procentul proiectelor respinse va atinge 31,15 %.

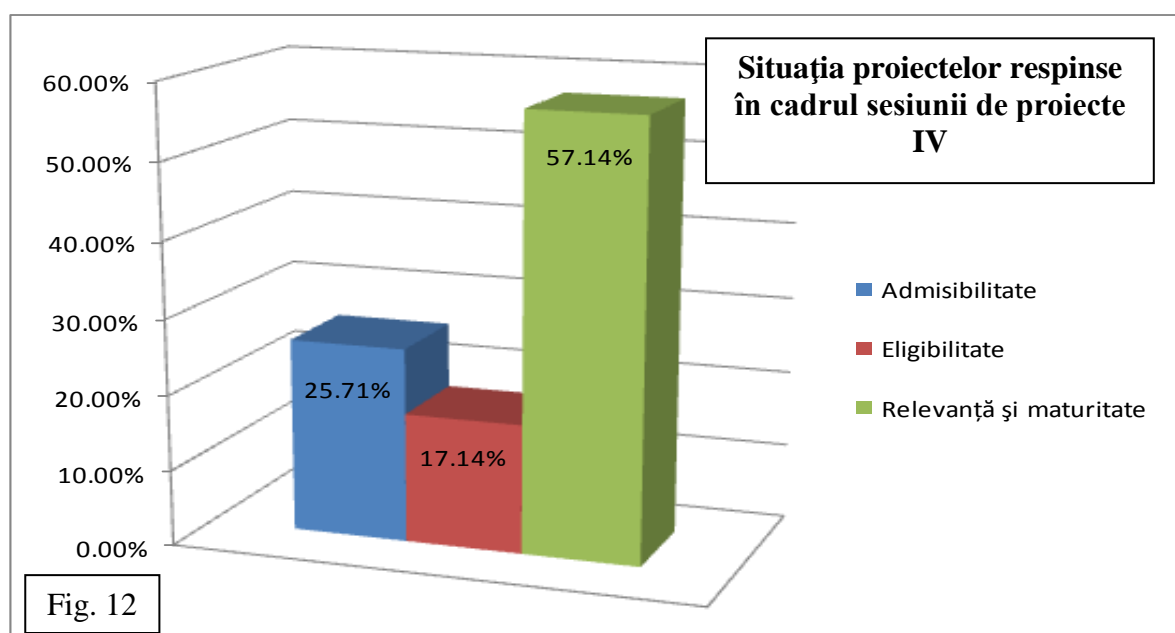
Acest fapt se datorează în mare parte organizării a 14 instruirii cu potențialii beneficiari în primul trimestru al anului 2011 prin care s-a urmărit aprofundarea cunostintelor teoretice și practice ale potențialilor beneficiari ai proiectelor de protecția naturii.

Comparativ cu cea de-a treia sesiune de proiecte, se constată o creștere a numărului de proiecte respinse în fiecare fază a procesului de evaluare, însă acest lucru este explicabil prin creșterea numărului total de proiecte depuse în sesiunea IV. O situație, pe fiecare etapă a procesului de evaluare, pentru fiecare din cele 4 sesiuni de proiecte, este prezentată în tabelul următor:

Sesiune proiecte	Proiecte respinse		
	Admisibilitate	Eligibilitate	Relevanță și maturitate
I	6	5	22
II	4	0	11
III	5	3	16
IV	9	6	20

În procesul de evaluare a proiectelor depuse în cadrul sesiunii IV, s-a constatat că peste 50% din acestea au fost respinse în faza de relevanță și maturitate, față de proiectele respinse în celelalte două faze specifice ale procesului de evaluare (admisibilitate și eligibilitate).

Procentual, situația se prezintă astfel:

În luna mai 2012 a fost lansată o nouă sesiune de depunere de proiecte (sesiunea V) cu un buget de aproximativ 52 de milioane euro.

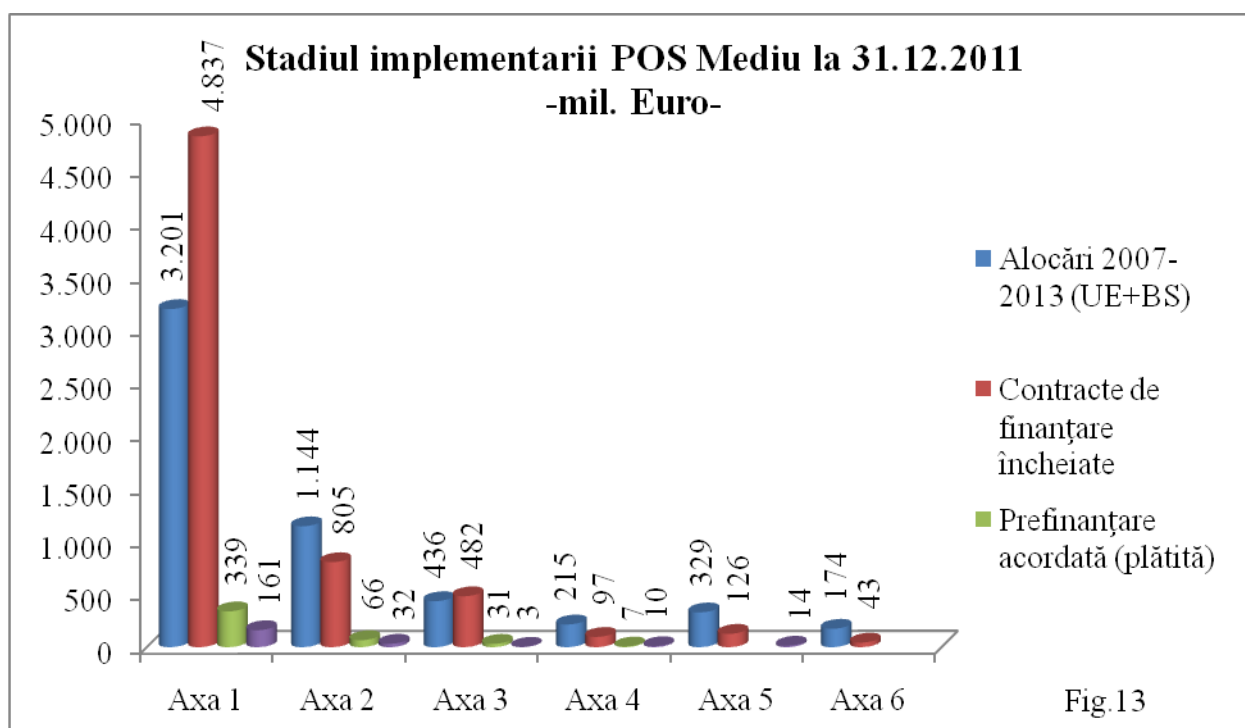
2.1.6.2. Analiza globală a stadiului implementării proiectelor aprobate

Stadiul general al implementării Programului Operațional Sectorial „Mediu”, cumulat la 31 decembrie 2011 se prezintă astfel:

- Număr proiecte majore aprobate de CE: 53, cu o valoare totală de investiții de 4.920,14 milioane Euro, din care contribuție UE 3.682,34 milioane Euro
- Număr proiecte nemajore aprobate: 249, cu o valoare totală 581,45 milioane Euro, din care contribuție UE 424,20 milioane Euro

Valoarea eligibilă a proiectelor aprobate: 5.041,5 milioane Euro, reprezentând 153,55% din alocarea POS Mediu pentru perioada 2007-2011, respectiv 89,85% din alocarea POS Mediu pentru perioada 2007-2013.

- Număr contracte de finanțare semnate pentru proiecte majore: 51, cu o valoare de contract de 4.193,25 milioane Euro, din care contribuție UE 3.515,05 milioane Euro;
- Număr contracte de finanțare semnate pentru proiectele nemajore: 187, cu o valoare de contract de 466,68 milioane Euro, din care contribuție UE 386,05 milioane Euro.

Rezultă așadar că, anul 2011 a fost caracterizat de accelerarea procesului de semnare a contractelor din cadrul proiectelor, preum și a plăților efectuate de AM către beneficiari.

Față de această situație, subliniem faptul că, în cursul anului 2011 au fost aprobate 137 proiecte cu valoare totală de 2.709,9 milioane Euro, ceea ce raportat la perioada 2007 – 2010 reprezintă o creștere de 35,64% la nivelul numărului de proiecte și de 41,36% la nivelul valorii proiectelor aprobate. Contractele de finanțare semnate în anul 2011 au fost în număr de 88, cu o valoare de 2.192,8 milioane Euro.

Aspecte identificate în procesul de implementare a proiectelor și absorbția fondurilor:

Până la sfârșitul anului 2011, din totalul de 1717 contracte de achiziție publică aferente contractelor de finanțare semnate pe întreg POS Mediu, s-au finalizat 1017 proceduri de achiziție publică și au fost semnate contracte în valoare de 1.364.796.940 Euro, fără TVA.

În ceea ce privește plățile efectuate în cadrul contractelor de finanțare, în cursul anului 2011 au fost procesate un număr de 69 cereri de prefinanțare, cu o valoare de aproximativ 180 mil. euro și un număr de 583 cereri de rambursare, cu o valoare de aproximativ 210 mil. Euro.

În partea a doua a anului 2011, AM POS Mediu, s-a confruntat cu dificultăți în ceea ce privește nivelul rambursărilor fondurilor UE de către CE, întrucât, Autoritatea de Certificare și Plată nu a transmis aplicații de plată la CE în perioada mai – decembrie 2011. Mai mult, la solicitarea CE, ACP a aplicat o corecție preventivă de 25% la valoarea totală a sumelor deja rambursate de CE pentru POS Mediu până la 31.05.2011, precum și la valoarea sumelor certificate pentru POS Mediu aferente declarațiilor de cheltuieli 26 - 33, respectiv pentru perioada mai - decembrie 2011. În această situație, în luna

decembrie 2011, față de o valoare de 72.873.155,75 Euro inclusă în aceste declarații, CE a rambursat numai 10.454.835,44 Euro, reprezentând fonduri din FEDR, în timp ce suma de 18.974.519,41 Euro, fonduri din FC a fost rambursată în luna februarie 2012.

Astfel, valoarea totală a rambursărilor primite de la CE a fost de 95.811.426,08 Euro.

Comparativ cu finalul anului 2010, se remarcă o creștere substanțială a numărului cererilor de rambursare și a sumelor plătite către beneficiari, în principal din cereri de rambursare. Cu toate acestea, ritmul de implementare a proiectelor continuă să fie unul scăzut, ca urmare a unui complex de factori care au condus la întâzieri în implementarea proiectelor aprobate, cu efect asupra neatingerii țintelor de plăți și rambursări, respectiv:

- Întârzieri înregistrate în procesul de contractare a componentelor proiectelor;
- Valori relativ mici a cererilor de rambursare, urmare a faptului ca majoritatea contractelor de lucrări (care au ponderea cea mai mare valorică) nu sunt semnate sau sunt în faze incipiente de execuție;
- Necesitatea modificării, în anumite situații, a soluțiilor tehnice inițiale, ca urmare a apariției unor evenimente neprevăzute;
- Întârzieri în realizarea de către Beneficiari a contractelor de lucrări, datorită dificultăților legate de încheierea actelor adiționale așa cum prevede legislația națională (O.U.G. nr.34/2006).
- Posibilitățile scăzute de remunerare și lipsa motivării pentru personalul implicat în implementare, având în vedere statutul de funcționari publici și restricțiile bugetare impuse de Guvernul României care au limitat și posibilitatea angajării de personal suplimentar.
- Numărul încă relativ scăzut de proiecte aprobate pe unele domenii finanțate (axele prioritare 2 și 5 ale POS Mediu).

În mare parte, întârzierile se datorează dificultăților în contractarea componentelor proiectelor care au condus la înregistrarea unor întâzieri semnificative în derularea procedurilor de achiziție publică și implicit în semnarea contractelor de achiziții publice, determinate de:

- Probleme în finalizarea Documentațiilor de Atribuire pentru contractele de lucrări elaborate de consultanți, datorită volumului mare de informații și complexității acestora, precum și datorită necesității actualizării acestora ca urmare a perioadei de timp de la aprobarea Studiilor de fezabilitate până la derularea procedurilor de atribuire;
- Numărul ridicat de contracte din cadrul fiecărui proiect (până la 44 de contracte) a determinat prelungirea perioadei de contractare a componentelor proiectelor, ca urmare a incapacității beneficiarilor de a desfășura, în paralel, un număr proceduri de atribuire atât de ridica;
- Numeroase deficiențe legate de aplicarea legislației privind achizițiile publice, care au condus fie la întâzieri în demararea și desfășurarea procedurilor de achiziție publică, fie la anularea procedurilor de atribuire și relansarea acestora;
- Numărul mare de contestații depuse în diverse faze ale procedurii de atribuire a contractelor, precum și necorelări între punctele de vedere ale instituțiilor implicate în proces (ANRMAP, UCVAP, CNSC, Curtea de Apel) care au dus la soluționarea acestora cu întâzieri semnificative.

Agenda Lisabona

AM POS Mediu a urmărit și în anul 2011 implementarea obiectivelor și a politicilor Lisabona, atât în cadrul proiectelor aflate în pregătire cât și a celor în implementare.

Trebuie reamintit faptul că nivelul cheltuielilor de tip Lisabona în cadrul POS Mediu este estimat la cca 5% din totalul alocării de fonduri UE pentru acest program, conform categoriilor listate în Anexa IV la Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006. Această contribuție este dată de cheltuielile care se vor realiza în cadrul Axei Prioritare 3 „Reducerea poluării și a efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urbană, pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare” prin intervențiile legate de promovarea eficienței energetice prin îmbunătățirea sistemelor de termoficare, și al Axei Prioritare 6 „Asistență tehnică”, prin intervențiile de îmbunătățire a capacității administrative prin cheltuielile de tip asistență tehnică.

Cu toate acestea, autoritățile române consideră că POS Mediu are o contribuție mult mai mare la îndeplinirea obiectivelor Agendei Lisabona decât se reflectă în codurile Lisabona „earmarking”.

În acest sens, s-au avut și se vor avea în vedere în continuarea procesului de pregătire a proiectelor aspecte prin care aceste proiecte pot contribui la realizarea obiectivelor stabilite prin Agenda Lisabona, aspecte cum ar fi:

- *Stimularea potențialului de creștere economică și dezvoltare a regiunilor prin investiții în zonele urbane și rurale promovând o abordare integrată la nivel regional.* Se previzionează, astfel, dezvoltarea mediului de afaceri în zone considerate poli de creștere, prin asigurarea infrastructurii pentru serviciile de apă, canalizare, deșeuri și termoficare, precum și prin conservarea patrimoniului natural.
- *Susținerea implementării unor strategii coerente pe termen mediu și lung în domeniul mediului,* prin aplicarea unui program major de investiții pe șapte ani, ca bază pentru o dezvoltare durabilă pe termen lung.
- *Mobilizarea unor resurse adiționale.* Activitățile susținute de POS Mediu completează resursele naționale publice și private, venind în întâmpinarea strategiilor de dezvoltare naționale și regionale.
- *Buna guvernare și sisteme inovative de management.* Prioritățile POS Mediu sunt concepute pentru a sprijini creșterea capacității de management în domeniul protecției mediului, pentru a încuraja o practică a evaluării proiectelor și programelor, pentru a crește transparența în procesul decizional și cooperarea la nivel regional (cooperare formalizată prin legislația privind regionalizarea), pentru a încuraja cooperarea în evaluarea impactului asupra mediului a POS Mediu și în schimbul de bune practici în folosirea indicatorilor de performanță pentru prioritizarea măsurilor la nivel regional.
- *Reducerea efectelor schimbărilor climatice.*

Proiectele finanțate în cadrul Axei Prioritare 3, care vizează poluarea cauzată de sistemele de termoficare urbană în localitățile cele mai afectate de poluare, vor avea o contribuție semnificativă în vederea atingerii țintelor fixate deja de UE în sfera energiei și schimbărilor climatice, regăsite sub codul ”20/20/20”, respectiv cu termen de realizare până în anul 2020:

- Reducerea cu 20 % a emisiilor de bioxid de carbon față de anul 1990;
- Reducerea consumului de energie cu 20 %;
- Minimum 20 % din energie să se producă din surse regenerabile.
- *Crearea unei economii competitive, conectate și mai ecologice.*

Utilizarea mai eficientă a resurselor, inclusiv a energiei, precum și aplicarea unor tehnologii noi, de tip ecologic, vor stimula creșterea economică, vor crea noi locuri de muncă și servicii și vor sprijini UE

atât în menținerea unei baze de producție puternice și a unui sector al serviciilor solid, cât și în atingerea obiectivelor în materie de mediu și schimbări climatice. Modernizarea infrastructurii (apă, deșeuri, termoficare) reprezintă un element care va contribui, de asemenea, la îndeplinirea acestor obiective.

- *Promovarea investițiilor care au ca scop îmbunătățirea eficienței energetice.*

Acest aspect este relevant cu precădere pentru Axa Prioritară 3 (termoficare), dar și pentru axele prioritare 1 (infrastructură de apă) și 2 (managementul deșeurilor), proiectele de infrastructură urmărind îmbunătățirea eficienței energetice, reducerea pierderilor, reducerea consumurilor etc. Îmbunătățirea eficienței energetice va fi, de asemenea, vitală deoarece este cel mai ieftin mod de reducere a emisiilor, și în același timp, de creștere a gradului de independență energetică a Europei.

Având în vedere că investițiile în infrastructură vor atrage peste 80% din fondurile disponibile prin POS Mediu, se așteaptă ca acestea să aibă un impact economic și social real la sfârșitul perioadei de programare și implementare.

Programul Național de Reformă pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020

Instrumentul de implementare a Strategiei Lisabona (SL) la nivel național este Programul Național de Reformă (PNR). Programele Naționale de Reformă ale statelor membre conțin obiective generale și obiective specifice, măsuri și acțiuni, precum și resurse financiare pentru finanțarea acestora din urmă.

Programul Național de Reformă 2011-2013 (PNR) reprezintă platforma-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică a României, în concordanță cu politicile Uniunii Europene (UE), având ca priorități realizarea unei economii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și de coeziune socială.

Utilizarea judicioasă a acestui instrument, prin asumarea reformelor necesare și realiste în contextul european al eforturilor pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, permite concertarea demersurilor naționale pentru modernizarea economiei și societății românești și susține convergența economico-socială cu celelalte state membre ale UE.

Pornind de la obiectivele acestei strategii, România și-a stabilit, prin Programul Național de Reformă, prioritățile și obiectivele proprii care fixează cadrul și direcțiile de dezvoltare economică sustenabilă. Mobilizarea eforturilor instituționale și financiare, dublată de obținerea unui larg consens la nivelul întregii societăți, au constituit factori determinanți pentru transpunerea în realitate a acestor obiective și priorități naționale.

Astfel, noua viziune a Guvernului României asupra creșterii economice și a nivelului de trai, mai clară și mai dinamică, a dus spre o colaborare mai fructuoasă între administrația publică centrală, Parlament, partenerii sociali, structurile asociative ale administrației publice locale, ONG-uri, mediu academic și instituțiile financiare internaționale, în scopul implementării reformelor necesare pentru corectarea dezechilibrelor financiare și reluarea creșterii economice.

În mod natural, PNR 2011-2013 continuă reformele asumate în PNR 2007-2010 și propune reforme noi, derivate din specificul obiectivelor Strategiei Europa 2020 și al documentelor atașate (inițiative emblematică, Analiza anuală a creșterii, Pactul Euro Plus). În acest context, PNR 2011-2013 include, pe lângă acțiunile nou identificate, și o parte dintre acțiunile aflate deja în curs de implementare (de exemplu, cele referitoare la condiționalitățile ce trebuie respectate de România în relația cu Fondul Monetar Internațional și cu alte instituții financiare internaționale).

Implementarea PMP a început în martie 2011, anumite măsuri fiind deja în curs de finalizare. Principalele măsuri au termen de finalizare anul 2011, iar altele au caracter permanent.

Majoritatea măsurilor prevăzute în PMP nu presupun alocarea de resurse bugetare specifice, urmând a fi implementate de către instituțiile responsabile cu managementul instrumentelor structurale, precum și de către alte instituții cu activitate relevantă în domeniile vizate de PMP. Un număr limitat de măsuri va fi implementat prin intermediul unor proiecte ce vor fi derulate în cadrul programelor operaționale, din fondurile alocate pentru activitățile de asistență tehnică.

ACIS va asigura monitorizarea generală a implementării PMP, conform termenelor agreate între Guvernul României și Comisia Europeană. Pentru fiecare măsură specifică, a fost stabilită o instituție responsabilă, în general, cu rol de coordonator al unui grup mai mare de instituții.

Principiul parteneriatului

AM a acordat o importanță deosebită dezvoltării unui parteneriat strâns cu toți factorii cheie interesați, încă din primele etape ale elaborării POS Mediu. MMP a identificat partenerii relevanți pentru procesul de consultare și decizie pentru POS Mediu.

Acești parteneri au fost implicați și în elaborarea/actualizarea Ghidurilor Solicitantului, contribuțiile lor fiind luate în considerare la întocmirea documentelor finale. Un exemplu pertinent în acest sens este colaborarea dintre AM POS Mediu și ONG-urile de mediu, OI-uri și potențialii beneficiari ai Axei Prioritare 4 în elaborarea și revizuirea Ghidului Solicitantului aferent acestei axe, pentru toate sesiunile de depunere de proiecte desfășurate până în prezent.

De asemenea, AM POS Mediu a inițiat sau organizat numeroase evenimente, seminarii, dezabateri la nivel național, central și local cu implicarea unor asociații reprezentative precum Asociația Română a Apei, Patronatul Apei, Asociația Română de Salubritate, ECOROM, CEDD, ONG-uri de mediu, Patronatul Servicilor Publice, etc.

În anul 2011 Patronatul Servicilor Publice a continuat seria de evenimente periodice cu tematică în managementul performanței serviciilor publice, cu invitat permanent AM POS Mediu. Cu aceste ocazii au fost diseminate informații cu privire la portofoliul de proiecte al POS Mediu și la cadrul instituțional aferent proiectelor din sectoarele apa/ apă uzată, managementul deșeurilor și termoficare și a stadiului de implementare în aceste sectoare și a fost subliniat rolul extrem de important pe care îl are POS Mediu în realizarea proiectelor de investiții pentru infrastructura publică de bază.

În luna iunie 2011, sub coordonarea Asociației Române de Salubritate a fost organizată conferința internațională pe tema gestionării deșeurilor – Managementul integrat al deșeurilor în Europa. Soluții și provocări în procesul de implementare din România. La eveniment au participat operatori de salubritate, specialiști în domeniul gestiunii deșeurilor, cadre universitare și reprezentanți ai autorităților centrale și locale cu atribuții în domeniu. Această întâlnire a fost prima dintr-o serie, care sub genericul – ARS BEACON CONFERENCE – a marcat primii 10 ani de activitate ai ARS în domeniul managementului deșeurilor și care a urmărit să facă o radiografie foarte atentă a modului în care se realizează gestiunea deșeurilor în România, având tot timpul în atenție implementarea directivelor europene și preluarea adecvată a modelelor de succes din țările UE. Evenimentul a fost un bun prilej pentru a recunoaște progresele realizate în aprobarea proiectelor din sectorul deșeurilor finanțate din POS Mediu și de a reitera importanța acestui sector pentru atingerea obiectivelor POS Mediu și a obligațiilor asumate prin Tratatul de Aderare.

În plus, Organismele Intermediare POS Mediu au continuat și pe parcursul anului 2011 relațiile de parteneriat stabilite cu autoritățile publice locale, rețelele de multiplicatori de informație europeană, Agențiile de Dezvoltare Regională, Camerele de Comerț etc. pentru diseminarea informațiilor și promovarea POS Mediu la nivel regional, prin participarea la un număr de 146 evenimente organizate la nivel local și regional.

Totodată, în anul 2011, în procesul de pregătire a proiectelor, AM POS Mediu a avut întâlniri și consultări frecvente cu factorii implicați în elaborarea și implementarea proiectelor (firme de consultanță, potențialii beneficiari, ministerele de resort, etc), în scopul asigurării unui proces de implementare corespunzător.

Trebuie precizat că, în acord cu noile preocupări ale Comisiei Europene, implicarea din timp a factorilor relevanți în procesul de consultare și luare a deciziilor reprezintă un instrument util pentru atingerea obiectivelor acestui program operațional. În același timp, AM a acordat o atenție deosebită calității proceselor de consultare și negociere cu considerarea următoarelor aspecte: ascultarea „activă” a opiniilor partenerilor, înțelegerea altor considerații relevante pentru program, analiza atentă a implicațiilor legale ale programului, transmiterea de mesaje, argumente și instrucțiuni clare, pregătire de documente pentru discuție etc.

Planul de Măsuri Prioritare pentru consolidarea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale și de Coeziune (PMP)

Planul de Măsuri Prioritare pentru consolidarea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale și de Coeziune (PMP) aprobat de Guvern în aprilie 2011 a avut la bază analiza efectuată de ACIS în luna ianuarie 2011 privind problemele și obstacolele identificate în implementarea Programelor Operaționale.

Obiectivul general al PMP îl constituie abordarea problemelor și deficiențelor care afectează în cea mai mare măsură procesul de implementare a fondurilor structurale și de coeziune, în vederea eliminării sau reducerii semnificative a barierelor din calea absorbției.

Pe termen mediu, implementarea PMP trebuie să conducă la evitarea dezangajării unor fonduri substanțiale la data de 31 decembrie 2013 (când există cel mai mare risc de dezangajare), iar pe termen lung să creeze condițiile necesare realizării țintei stabilite prin Cadru Strategic Național de Referință 2007-2013, și anume absorbția a cel puțin 90% din fondurile structurale și de coeziune alocate României.

PMP este structurat pe 7 direcții principale de acțiune, care abordează problemele și deficiențele care afectează în cea mai mare măsură procesul de implementare a fondurilor structurale și de coeziune.

1. Managementul ciclului de proiect de către structurile responsabile de implementarea programelor operaționale
2. Aspecte financiare privind gestionarea Programelor Operaționale și a proiectelor
3. Procedurile de achiziție publică și contractele de achiziție
4. Abordarea activităților de control și audit
5. Influența instituțiilor și procedurilor externe sistemului de gestionare a instrumentelor structurale asupra procesului de evaluare, contractare și implementare a proiectelor
6. Asigurarea unei capacități administrative adecvate a structurilor responsabile de implementarea Programelor Operaționale
7. Capacitatea și responsabilitatea beneficiarilor

Conform angajamentelor asumate, ACIS a monitorizat aplicarea măsurilor din PMP și a raportat trimestrial Comisiei Europene progresele înregistrate.

Înființarea Ministerului Afacerilor Europene în septembrie 2011 a determinat reconsiderarea unor priorități pentru accelerarea absorbției, identificarea unor măsuri, cum ar fi cele legate de corecta utilizare a fondurilor și transparentizarea gestionării lor, care nu se regăseau în PMP, conducând astfel la necesitatea revizuirii PMP.

2.2. INFORMAȚII PRIVIND CONFORMITATEA CU DREPTUL COMUNITAR

Evaluarea conformității Sistemul de Management și control al POS Mediu

Sistemul intern de management și control implementat la nivelul DG AM POS Mediu vizează atât verificarea eligibilității cheltuielilor solicitate la rambursare cât și verificarea ex-post a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică încheiate în vederea implementării proiectelor finanțate din POS Mediu. În urma evaluărilor succesive desfășurate de către instituțiile responsabile de auditarea sistemelor de management și control implementate la nivelul autorităților de management, acesta este continuu îmbunătățit în vederea asigurării legalității și conformității cheltuielilor solicitate la rambursare de către beneficiarii POS Mediu.

În cursul anului 2011 au fost desfășurate misiuni de audit și control din partea Comisiei Europene, Autorității de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României, Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și Compartimentului de Audit intern din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor la nivelul Autorității de Management, Organismelor Intermediare și beneficiarilor proiectelor finanțate din POS Mediu. Aceste misiuni au vizat atât sistemul de management și control cât și operațiunile derulate în cadrul programului, după cum urmează:

1. Misiuni ale Comisiei Europene

- **23 - 27 Mai 2011 - nr. 2011/RO/REGIO/J2/957/1** - Verificări adecvate de management

Scopul misiunii: obținerea asigurării privind funcționarea sistemelor de gestiune și control prin auditul programelor operaționale de risc ridicat/domeniilor și temelor orizontale.

Astfel, au fost evaluate verificările de management la procedurile de achiziții publice derulate pentru 4 proiecte finanțate din axa prioritară 1, respectiv pentru 23 contracte de achiziții publice, rezultând următoarele constatări:

- reducerea nejustificată a termenelor între publicarea anunțului de participare și data stabilită pentru deschiderea ofertelor;
- atribuirea de lucrări suplimentare prin procedura de negociere fără publicare;
- utilizarea de criterii de selecție și/sau de atribuire insuficient descrise, în anunțul inițial de participare și/sau în documentația de atribuire;
- neîndeplinirea către ofertantul câștigător criteriilor de calificare și selecție;
- respingerea nejustificată a ofertelor anterior etapei de evaluare;
- modificări ale anunțului de participare efectuate prin clarificări și nu printr-o erată la anunțul de participare;
- excluderea sistematică a ofertelor cu prețul cel mai scăzut.

2. Misiuni ale Autorității de Audit din cadrul Curții de Conturi a României

➤ **03.01.2011 – 21.04.2011** – Auditul operațiunilor din cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” pentru cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010, misiune derulată la beneficiarii proiectelor finanțate din POS Mediu

Scopul misiunii: obținerea unei asigurări rezonabile ca declarațiile de cheltuieli prezentate Comisiei Europene în anul 2010 pentru POS Mediu, sunt corecte, iar tranzacțiile care stau la baza acestora sunt legale, reale, respectă regulile de eligibilitate și sunt înregistrate în contabilitate.

Concluzii: În urma verificărilor efectuate a fost obținută o asigurare rezonabilă că declarațiile de cheltuieli prezentate Comisiei Europene în anul 2010 pentru POS Mediu, în care au fost incluse cheltuieli totale în sumă de aprox. 42 mil. Euro, sunt corecte, iar tranzacțiile care stau la baza acestora sunt legale, reale, respectă regulile de eligibilitate și sunt înregistrate în contabilitate.

➤ **18.07.2011 – 20.12.2011** – Audit de sistem

Scopul misiunii: obținerea unei asigurări rezonabile ca sistemul de management și control, stabilit pentru Programul Operațional Sectorial „Mediu”, funcționează eficient pentru a preveni și corecta eventualele erori și nereguli cu privire la cheltuielile declarate Comisiei Europene, misiune derulată de Autoritatea de Management și Organismele Intermediare POS Mediu și Autoritatea de Certificare și Plată.

Concluzii: S-a obținut asigurarea rezonabilă că sistemul de management și control stabilit pentru Programul Operațional Sectorial „Mediu” funcționează parțial, fiind necesare îmbunătățiri substanțiale, care vizează în principal verificările de management asupra procedurilor de achiziții publice derulate de beneficiarii proiectelor finanțate din Programul Operațional Sectorial „Mediu”, precum și evaluarea și selecția operațiunilor finanțate din acest program operațional.

3. Misiunea Compartimentului Audit intern din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor

➤ **01.06.2011 – 19.08.2011**

Scopul misiunii: Auditul activității Direcției Plăți din cadrul DG AM POS Mediu

Concluzii: La nivelul DG AM POS Mediu există proiectate și implementate sisteme de control intern adecvate pentru derularea activităților specifice necesare efectuării plăților, totuși există unele aspecte ce necesită îmbunătățiri, care s-au materializat în anumite recomandări care au fost deja implementate până la 31.12.2011.

4. Misiuni ale ACP de certificare a cheltuielilor incluse în Declarațiile Lunare de Cheltuieli

- 6 misiuni desfășurate în anul 2011 care au vizat verificarea cheltuielilor incluse în Declarațiile de cheltuieli 21 - 33. În urma acestor misiuni au fost elaborate rapoarte ale căror concluzii au stat la baza stabilirii sumelor ce au fost incluse în aplicațiile de plată transmise de către ACP la CE în anul 2011.

Managementul neregulilor și aplicarea corecțiilor financiare

În procesul de monitorizare a implementării proiectelor finanțate din POS Mediu au fost identificate o serie de situații de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice, dintre care cele mai frecvente sunt:

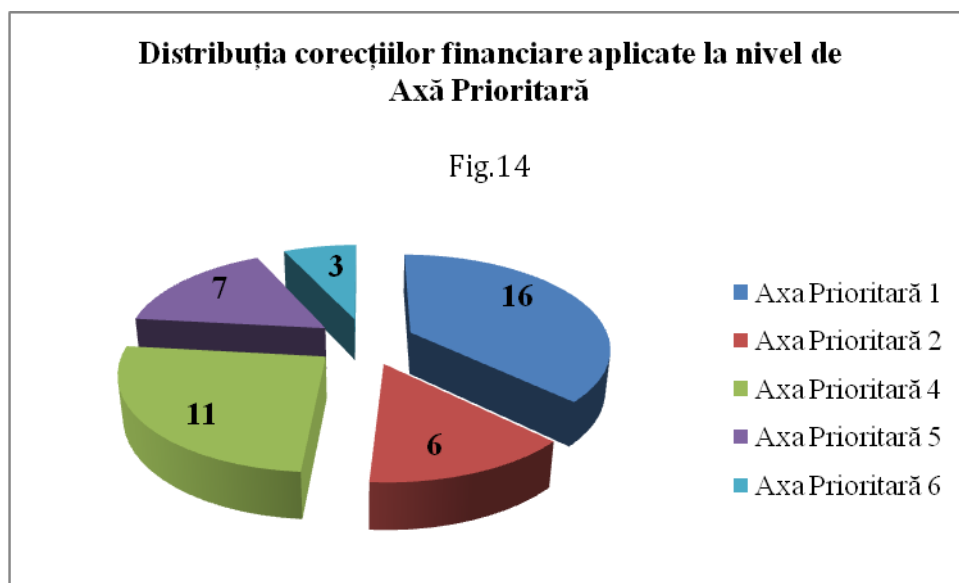
- utilizarea de criterii de calificare și selecție restrictive;

- nerespectarea prevederilor referitoare la condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a beneficia de reducerea termenului limită pentru depunerea ofertelor;
- aplicarea incorectă și/sau discriminatorie a factorilor de evaluare;
- aplicarea incorectă a criteriilor de calificare și selecție;
- descrierea insuficientă a criteriilor de calificare și selecție;
- descrierea insuficientă a factorilor de evaluare;
- eliminarea nejustificată a ofertelor cu prețul cel mai scăzut.

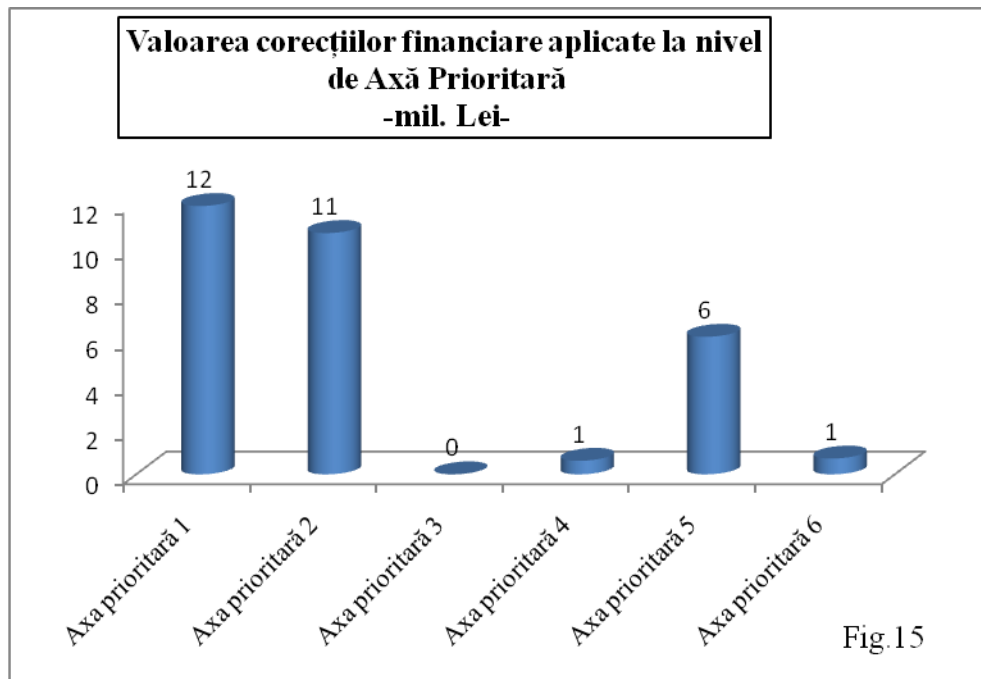
Față de această situație, aspectele astfel identificate au făcut obiectul investigărilor de către personalul din cadrul structurii de control organizată la nivelul AM POS Mediu, conform prevederilor O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, ulterior fiind stabilite corecții financiare.

În anul 2011, AM POS Mediu a aplicat un număr total de 43 corecții financiare, pentru nereguli constatate în cazul implementării proiectelor în cadrul Axelor Prioritare 1-5. Totodată, un număr de alte 3 corecții financiare au fost aplicate de către Direcția de Inspecție Economico – Financiară din cadrul Ministerului Finanțelor Publice pentru nereguli constatate în cazul implementării proiectelor în cadrul Axei Prioritare 6. Valoarea cumulată a corecțiilor financiare aplicate este de aprox. 29,3 milioane Euro.

Distribuția corecțiilor financiare aplicate în anul 2011, la nivel de axă prioritară se prezintă astfel:

Valoarea corecțiilor financiare aplicate în anul 2011 la nivel de Axă Prioritară (mil. lei) este următoarea:

Din totalul neregulilor investigate în anul 2011, 84,3% au avut impact financiar asupra bugetului Uniunii Europene și asupra bugetului de stat.

Ajutorul de stat

Conform regulilor impuse prin POS Mediu și a regulamentelor europene în domeniu, operațiunile POS Mediu nu fac obiectul legislației ajutorului de stat.

Achiziții publice

Ca urmare a multiplelor probleme întâmpinate de beneficiari în procesul de achiziții publice, aspecte care au fost sesizate de către reprezentanții AM POS Mediu în cadrul reuniunilor Grupului interministerial organizate de către Ministerul Afacerilor Europene, în luna februarie 2011, sub coordonarea ANRMAP, s-a demarat activitatea de elaborare a unor documentații de atribuire standardizate. AM POS Mediu a participat la Grupul de lucru pentru pregătirea acestor documentații pentru sectorul de apă/apă uzată și sectorul de deșeuri. În pregătirea acestor documentații, ANRMAP și AM POS Mediu au beneficiat de sprijinul JASPERS. Documentațiile au fost finalizate și transmise spre consultare factorilor interesați, urmând ca în cel mai scurt timp să fie aprobate prin act legislativ comun al ANRMAP și MMP.

Prin modificarea, în august 2011, a prevederilor H.G. nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și de gestionare a instrumentelor structurale au fost revizuite responsabilitățile autorităților de management în verificările pe care le efectuează, precum și în stabilirea și aplicarea corecțiilor

financiare în cazul încălcării legislației privind achizițiile publice, concomitent cu stabilirea clară a atribuțiilor celorlalte instituții implicate în proces (ANRMAP, UCVAP).

Din necesitatea formalizării modificărilor necesare în procedurile operaționale și în protocoalele tripartite ANRMAP – UCVAP – AM s-a încheiat, în data de 14 septembrie 2011, *Protocolul privind colaborarea interinstituțională în mecanismul de verificare a respectării normelor privind achizițiile publice în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale între ANRMAP-UCVAP-MMP*, care definește clar rolul instituțiilor implicate în verificarea achizițiilor publice, precum și posibilitatea AM POS Mediu de a aplica corecții financiare indiferent de rezultatele verificărilor efectuate de UCVAP și ANRMAP.

În baza *Memorandumului privind aprobarea listelor unitare de verificare a procedurilor de achiziții publice din cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale*, aprobat de Primul-Ministru al României în luna iulie 2011, AM POS Mediu a demarat o amplă acțiune de reverificare a procedurilor de achiziție publică în conformitate cu noile prevederi legislative și ținând cont de constatările rapoartelor de audit.

În plus, în vederea eficientizării procesului de verificare a eventualelor conflicte de interese, AM POS Mediu a încheiat, în octombrie 2011, protocoale de colaborare atât cu Agenția Națională de Integritate (ANI), cât și cu Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC).

În ceea ce privește legislația privind achizițiile publice, pe parcursul anului 2011 au fost emise o serie de acte normative care clarifică, în cea mai mare parte, legislația aplicabilă domeniului, respectiv:

- Modificarea OUG 34/2006 prin Legea nr. 279/2011 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- Ordinul președintelui ANRMAP nr. 509/2011 privind criteriile de calificare și selecție;
- Ordinul președintelui ANRMAP nr. 302/2011 privind aprobarea formularelor standard ale Procesului-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor și Raportului procedurii, aferente procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- Ordinul președintelui ANRMAP nr. 313/2011 cu privire la interpretarea anumitor dispoziții privind procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.

Aranjamente privind monitorizarea efectelor asupra mediului

Pentru a asigura monitorizarea efectelor proiectelor implementate prin POS Mediu asupra mediului, în cadrul evaluării strategice de mediu efectuate în anul 2006, au fost stabiliți următorii indicatori de mediu (în coordonare cu indicatorii naționali de monitorizare a mediului):

- emisii de oxizi de azot (NO_x, SO₂, compuși organici volatili COV și PM₁₀);
- creșterea volumului de ape uzate tratate;
- suprafața de teren curățată de deșeuri;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- procentul suprafeței totale a ariilor protejate din România care beneficiază de măsurile de conservare a naturii;
- suprafața ariilor protejate și a potențialelor arii Natura 2000 afectate (ha);
- morbiditatea și mortalitatea generale și specifice pentru populația expusă;
- nivelul zgomotului exterior/interior;
- număr de proiecte care contribuie la protecția împotriva dezastrelor naturale și industriale;
- reducerea consumului de apă/persoană (din populația deservită) în sensul limitării utilizării resurselor naturale epuizabile;
- deșeuri reciclate, deșeuri separate și deșeuri recuperate pentru folosire ulterioară (în tone);
- rata de conectare a populației la serviciile sanitare (urbane și rurale, %);
- suprafața vechilor zone contaminate istoric, curățată, revitalizată sau recuperată pentru a fi refolosită (ha);
- lungimea zonei costiere reabilitate (km);
- sporirea eficienței energetice în sistemele termice și electrice sprijinite prin proiecte (%);
- numărul de proiecte care facilitează conversia la surse energetice regenerabile;
- numărul de proiecte care implică stimularea comportamentului responsabil în privința protecției mediului (ex. campanii de conștientizare);
- numărul de proiecte care vizează promovarea turismului durabil (ex. în siturile Natura 2000).

În vederea monitorizării indicatorilor de mediu, la nivelul Ministerului Mediului și Pădurilor au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai Institutului Național de Statistică în vederea includerii în datele statistice prelucrate la nivel național și a unor indicatori rezultați din implementarea proiectelor în infrastructura de mediu .

De asemenea, în cadrul Programului Operațional de Asistență Tehnică, prin intermediul ACIS s-a derulat un proiect în cadrul căruia s-a realizat metodologia de monitorizare a efectelor programelor operaționale asupra mediului, cu aplicare a anumitor aspecte și asupra proiectelor finanțate din POS Mediu Astfel, a fost aprobat un document numit "Linii Directoare privind organizarea Sistemului de Monitorizare a Efectelor asupra Mediului", document de bază în ceea ce privește monitorizarea indicatorilor de mediu de către fiecare autoritate de management.

Dat fiind faptul că majoritatea investițiilor finanțate POS Mediu sunt complexe și durata de execuție a acestor lucrări este de 2-3 ani sau mai mult, primele rezultate sau efecte se vor face simțite începând cu anul 2012, atât pentru indicatorii de progres fizic cât și pentru cei de mediu.

2.3. PROBLEME SEMNIFICATIVE ÎNREGISTRATE ȘI MĂSURILE ADOPTATE PENTRU REZOLVAREA LOR

Identificarea de nereguli în verificarea achizițiilor publice, cu ocazia misiunilor de audit ale Comisiei Europene desfășurate în perioada 23-27 mai 2011

În luna martie 2011, Comisia Europeană a transmis raportul preliminar al misiunii de audit nr. 2010/RO/REGIO/J2/934/1 desfășurată în perioada 15/11/2010-19/11/2010, care, în cazul POS Mediu s-a adresat beneficiarului SC AQUASERV SA Tulcea.

În luna decembrie 2011, , Comisia Europeană a transmis raportul preliminar al misiunii nr. 2011/RO/REGIO/J2/957/1 desfășurată în perioada 23.05.2011 – 27.05.2011 la beneficiarii SC

Compania de Apă ARIEȘ SA, SC APA TÂRNAVEI MARI SA, SC APAREGIO GORJ SA, SC Compania de Apă Olt SA.

Ca urmare a rezultatelor acestor misiuni, ACP a luat decizia de a nu mai transmite cereri de rambursare la CE, pentru plățile efectuate către beneficiarii POS Mediu, până la implementarea măsurilor corective propuse de CE.

În acest sens, pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene, atât la nivelul organismelor naționale responsabile cu gestionarea fondurilor europene, cât și la nivelul AM POS Mediu au fost luate o serie de măsuri, cum ar fi:

- modificarea H.G. nr. 457/2008, în sensul introducerii responsabilităților AM în verificările pe care le efectuează, precum și în stabilirea și aplicarea corecțiilor financiare în cazul încălcării legislației privind achizițiile publice;
- încheierea Protocolului privind colaborarea interinstituțională în mecanismul de verificare a respectării normelor privind achizițiile publice, în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale între ANRMAP – UCVAP – AM POS Mediu, prin care sunt stabilite responsabilități noi ale părților implicate în mecanismul de verificare a achizițiilor publice;
- introducerea în Procedura Operațională Licitare Contractare a noilor responsabilități ce revin personalului din AM pe linia verificării achizițiilor publice;
- efectuarea de către AM POS Mediu a verificărilor/reverificărilor tuturor procedurilor de achiziție publică desfășurate în vederea atribuirii contractelor de lucrări derulate în cadrul proiectelor finanțate din POS Mediu.

Probleme întâmpinate în asigurarea resursei umane necesare desfășurării activității

Pe fondul creșterii, în 2011, a numărului de proiecte aflate în implementare, s-a înregistrat un grad ridicat de încărcare a personalului angajat în cadrul structurilor de implementare AM/OI. În același timp, restricțiile bugetare și măsurile legislative care nu au permis creșteri salariale și angajări de personal în sectorul bugetar, au constituit o problema majoră în procesul de implementare a proiectelor finanțate prin POS Mediu.

Pentru contracararea acestei situații, au fost adoptate o serie de măsuri după cum urmează:

- Organigrama AM a fost suplimentată cu un număr de 11 posturi (128 de posturi față de 117 posturi în anul 2010), iar 2 posturi suplimentare au fost alocate OI (165 de posturi față de 163 de posturi în anul 2010);
- au fost derulate proceduri de organizare și derulare a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante, gradul de ocupare fiind de peste 95%;
- în cadrul OI au fost efectuate realocări de personal, de la Biroul de Programare și Compartimentul de Asistență Tehnică la Compartimentul de Monitorizare - Raportare;
- a fost încheiat un contract de asistență tehnică care să sprijine compartimentele de implementare din cadrul AM și OI în activitatea de monitorizare-raportare a proiectelor implementate în cadrul POS Mediu;
- au fost derulate programe de instruire adaptate la atribuțiile profesionale, la care a participat atât reprezentanți ai beneficiarilor cât și personal din cadrul AM și OI;
- a fost semnat Memorandumul Guvernului României nr. 1009/LO/21.11.2011 prin care s-a aprobat scoaterea la concurs a 13 posturi vacante existente la nivel AM și OI.

2.4. MODIFICĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL

Modificări ale cadrului privind verificarea achiziției publice

În conformitate cu modificările aduse prin Hotărârea Guvernului 801/2011 (Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 525/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice) și Hotărârea Guvernului nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale, cu modificările și completările ulterioare, ulterior semnării contractului de achiziție publică, autorităților de management le revin noi responsabilități, cum ar fi:

- obligativitatea efectuării de verificări în scopul de a se asigura că normele comunitare și naționale privind achizițiile publice au fost respectate de către beneficiari, iar cheltuielile declarate nu fac obiectul unor suspiciuni de neregulă;
- în cazul în care consideră că au existat încălcări ale acestor prevederi, autoritatea de management stabilește și aplică corecții financiare, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

În același timp, legislația prevede responsabilități suplimentare pentru:

➤ ANRMAP:

- verificarea tuturor anunțurilor de intenție, a documentațiilor de atribuire, anunțurilor de participare, invitațiilor de participare și eratelor cu scopul de a evalua conformitatea documentației de atribuire cu legislația aplicabilă din domeniul achizițiilor publice;
- verificarea anunțului de atribuire prin raportare la informațiile cuprinse inițial în anunțul/invitația de participare/documentația de atribuire, la finalul procesului de atribuire ANRMAP;
- verificări tematice ex-post privind procedurile de atribuire a contractelor finanțate din POS Mediu;
- informarea AM privind concluziile verificărilor efectuate de echipa de control și comunicare referitor la situațiile care necesită o interpretare oficială a prevederilor legale în materie de achiziții publice.

➤ UCVAP:

- verificarea procesului de atribuire a contractelor, în mod selectiv, pe baza metodologiei de selecție stabilită prin normele de aplicare ale O.U.G nr.30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare.
- analiza conținutului clarificărilor/modificărilor publicate de autoritățile contractante (în comparație cu cerințele din documentația de atribuire), inclusiv respectarea termenelor de publicare prevăzute de legislație;
- respectarea prevederilor art.122 lit. i și 252 lit. j din O.U.G nr.34/2006, în cazul procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare;
- verificarea modului de respectare de către autoritatea contractantă a prevederilor legale în etapa de evaluare a ofertelor.

În contextul acestor modificări, AM POS Mediu a depus eforturi susținute pentru respectarea noilor prevederi legislative prin reverificarea tuturor procedurilor de achiziție aferente contractelor pentru care beneficiarii au solicitat la rambursare cheltuieli.

Modificări ale cadrului legislativ privind finanțarea proiectelor și tratamentul neregulilor

În cursul anului 2011, au fost introduse o serie de modificări legislative cu efect asupra acordării prefinanțării proiectelor și asupra tratamentului neregulilor¹, care au condus la creșterea presiunii asupra beneficiarilor POS Mediu din punct de vedere al managementului financiar al proiectului.

În vederea contracarării efectelor acestor măsuri, AM POS Mediu a participat activ în cadrul grupului de lucru inițiat de MAEur pentru modificarea normelor de implementare ale OUG 64/2009, proces finalizat prin emiterea H.G. nr.218/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență.

Totodată, la nivelul AM au fost luate măsuri de întărire a Compartimentului Nereguli care să permită desfășurarea unei activități eficiente în procesul de investigare a suspiciunilor de nereguli.

De asemenea, a fost întărită cooperarea cu beneficiarii POS Mediu în vederea asigurării unui management eficient al proiectelor din punct de vedere al fluxurilor financiare.

Modificarea Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial „Mediu”

În vederea respectării prevederilor reglementărilor europene (art. 41 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1083/2006 stabilind prevederi generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune) privind rata de cofinanțare a proiectelor majore (proiecte a căror valoare totală depășește 50 mil. Euro), cu referire directă la Axa prioritară 5 POS Mediu, a fost emis ordinul comun al ministrului mediului și pădurilor și al Secretarului General al Guvernului nr. 2267/421/2011 pentru modificarea Anexei la Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1755/2148/2007 pentru aprobarea Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007- 2013.

Această modificare a permis semnarea contractului de finanțare pentru proiectul "Lucrări pentru reducerea riscului la inundații în bazinul hidrografic Prut-Bârlad" între Autoritatea de Management și

¹ Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2359/2011 pentru modificarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.548/2009;

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2370/2011 pentru privind modificarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.548/2009;

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;

Hotărârea de Guvern nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

beneficiarul Administrația Națională “Apele Române”, cu respectarea Deciziei Comisiei Europene de aprobare a acestui proiect.

Efectele crizei economice asupra beneficiarilor proiectelor finanțate prin POS Mediu / Mecanismul propus de Comisia Europeană pentru diminuarea efectelor crizei economice și financiare din unele State Membre

Comisia Europeană a stabilit, la data de 1 august 2011, un pachet de măsuri (printre care și mecanismul de „top up”) care să conducă la relansarea unora dintre economiile Statelor Membre UE cel mai grav afectate de criză (România, Letonia, Ungaria, Grecia, Irlanda și Portugalia), prin creșterea gradului de absorbție în perioada imediat următoare și evitarea dezangajării automate a fondurilor alocate în baza regulii $n+3/n+2$. Astfel, în data de 23 noiembrie 2011, Comisia Europeană a prezentat “Propunerea de modificare a Regulamentului (CE) 1083/2006 (art. 77) privind managementul financiar pentru unele State Membre ce întâmpină serioase dificultăți în asigurarea stabilității financiare”.

Propunerea Comisiei Europene de modificare a Regulamentului Consiliului CE nr. 1083/2006, referitor la stabilirea unor prevederi generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului nr. 1260/1999, are în vedere asigurarea accelerării implementării politicii de coeziune, prin acordarea unor plăți în avans crescute cu 10 puncte procentuale pentru cele 6 State Membre mai sus menționate, la solicitarea acestora. Prin aceste măsuri nu se asigură o finanțare suplimentară, ci se va permite plata anticipată a unor fonduri deja alocate în cadrul politicilor UE.

Conform acestor propuneri, procentul de 10% se va aplica cheltuielilor eligibile cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la CE în perioada 1 ianuarie 2010 până la data ieșirii de sub incidența mecanismului de sprijin pentru Balanța de Plăți, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2013.

Sumele ce vor fi acordate de CE, în avans, unui Stat Membru, trebuie compensate până la sfârșitul perioadei de programare, astfel încât angajamentele totale de plată pentru întreaga perioadă de programare să rămână neschimbate.

Se apreciază că această măsură va reprezenta un beneficiu net pentru România, având în vedere problemele bugetare cu care se confruntă în prezent. Prin aplicarea acestui mecanism, se va evita dezangajarea automată a unor fonduri, rezultată din aplicarea regulii $n+3/n+2$. La nivel tehnic, cererea de creștere a finanțării UE cu 10% peste rata de cofinanțare a programului se va transmite prin declarațiile de cheltuieli la nivel de program, nu la nivelul fiecărui proiect. În final, prin utilizarea acestui mecanism se va diminua pe termen scurt contribuția națională la nivel de program operațional, deci se va reduce presiunea pe bugetul de stat.

Astfel, noile prevederi permit Comisiei Europene ca, la solicitarea unui Stat Membru, să crească plățile intermediare și cele aferente soldului final cu o sumă reprezentând 10% peste rata de cofinanțare aplicabilă fiecărei axe prioritare, dar fără a depăși 100%. Accesarea mecanismului poate fi solicitată de către Statul Membru, doar pentru acele programe operaționale care au rata de co-finanțare UE de 85% la nivel de program.

În ședința Guvernului României din data de 9 noiembrie 2011 a fost aprobat Memorandumul privind implicațiile aplicării modificării Regulamentului Consiliului CE nr. 1083/2006, respectiv de accesare a acestui mecanism financiar, denumit mecanismului „top up”.

2.5. MODIFICĂRI IMPORTANTE ÎN SENSUL ARTICOLULUI 57 DIN REGULAMENTUL Consiliului Nr. 1083/2006

Nu este cazul.

2.6. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INSTRUMENTE

Asigurarea complementarității, în înțelesul prevederilor regulamentare, implică în etapa implementării programelor operaționale existența unui mecanism structurat, care să permită, pe de o parte, evitarea dublei finanțări a unei acțiuni, iar pe de altă parte, dezvoltarea unei sinergii între acțiunile finanțate din diverse instrumente financiare (nu numai instrumente structurale, ci și diverse programe naționale sau programe și inițiative comunitare).

Din punctul de vedere al evitării dublei finanțări, instrumentul de monitorizare pe care îl reprezintă SMIS a permis AM/OI, prin gradul de încărcare a datelor atins, să identifice proiectele cu risc, având în vedere îndeosebi domeniile de intervenție unde potențialele suprapuneri au fost stabilite din etapa de programare. Astfel, interogarea bazei de date din SMIS permite căutarea proiectelor pentru care un beneficiar a obținut finanțare în cadrul mai multor programe operaționale.

În ceea ce privește complementaritatea cu intervențiile finanțate din alte fonduri comunitare, cum sunt Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală sau Fondul European pentru Pescuit, Autoritatea de Management pentru POS Mediu a continuat modul de lucru stabilit în baza protocolului P46/14.08.2007 cu Autoritatea de Management pentru PNDR cu privire la informarea reciprocă sau clarificarea unor aspecte legate de finanțarea unor proiecte din domenii complementare. În baza protocolului, cele două autorități centrale se informează periodic, atât cu privire la propunerile de proiecte depuse pentru finanțare, cât și asupra proiectelor aprobate. De asemenea, la nivel local, structurile teritoriale ale celor 2 autorități de management (OI POS Mediu și Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit) au o colaborare permanentă, astfel încât să fie evitate orice fel de suprapuneri între investițiile finanțate prin cele două programe.

Participarea reprezentanților AM la reuniunile comitetelor de monitorizare ale programelor operaționale care finanțează intervenții complementare a permis cunoașterea nemijlocită a oricăror modificări intervenite cu privire la activitățile finanțate, beneficiarii eligibili sau criteriile de eligibilitate, astfel încât și din acest punct de vedere a putut fi evitat riscul unor suprapuneri sau duble finanțări.

Programul Operațional Sectorial „Mediu” acoperă câteva domenii de interes pentru dezvoltarea regiunilor. De aceea, POS Mediu finanțează investiții complementare cu majoritatea celorlalte programe operaționale, contribuind astfel la dezvoltarea în ansamblu a regiunilor și a întregii țări.

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale a inițiat în 2011 procesul de elaborare a unei solicitări de servicii prin intermediul Facilității de Asistență Tehnică finanțată din Programul Operațional Asistență Tehnică în vederea dezvoltării unui mecanism de asigurare a evitării suprapunerilor în finanțarea publică a proiectelor și de verificare a complementarității diverselor mecanisme de finanțare publică a proiectelor. În cadrul acestui contract de servicii vor fi desfășurate următoarele activități:

- Analiza programelor de finanțare publică pentru identificarea potențialelor suprapuneri între diversele programe de finanțare publică;
- Identificarea posibilităților de asigurare de complementarități între programele de finanțare din perspectivă sectorială, teritorială și a grupurilor țintă (ex. IMM, grupuri defavorizate etc);
- Identificarea de mecanisme de asigurare a evitării suprapunerilor în finanțarea publică a proiectelor și de verificare a complementarității diverselor mecanisme de finanțare publică a proiectelor utilizate în alte State Membre ale Uniunii Europene;

- Analiza mecanismelor utilizate în alte State Membre pentru identificarea celor mai adecvate a fi replicate în România (a mecanismelor utilizate în țări cu condiții specifice de finanțare similare României);
- Elaborarea propunerilor vizând structura și funcționarea mecanismului de asigurare a evitării suprapunerilor în finanțarea publică a proiectelor și de verificare a complementarității diverselor mecanisme de finanțare publică a proiectelor pentru România;
- Elaborarea planului de acțiune pentru implementarea mecanismului;
- Realizarea unei simulări pentru verificarea funcționalității mecanismului;
- Propuneri privind modul de evaluare a funcționării mecanismului de asigurare a evitării suprapunerilor în finanțarea publică a proiectelor și de verificare a complementarității diverselor mecanisme de finanțare publică a proiectelor pentru România;
- Propuneri vizând modul de actualizare/îmbunătățire a mecanismului pe baza concluziilor evaluării.

Solicitarea de servicii urmează să fie contractată în cursul anului 2012.

2.7. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Sistemul de monitorizare

În cursul anului 2011, sistemul de monitorizare a proiectelor implementate prin POS Mediu nu a cunoscut modificări majore față de anul 2010.

În contextul măsurilor pentru accelerarea implementării programelor operaționale finanțate din Instrumentele Structurale, autoritățile române au identificat un număr de proiecte prioritare, cu impact semnificativ pentru economia românească, a căror implementare în actuala perioadă de programare 2007-2013 a fost asumată printr-un memorandum adoptat de Guvern în luna noiembrie 2011. Această listă cuprinde informații privind stadiul implementării, termenele de finalizare și responsabilitățile instituționale aferente, pentru un număr de 100 de proiecte, în valoare totală de 8,10 miliarde euro, din care 66 de proiecte finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu”.

Lista proiectelor prioritare a fost publicată pe site-ul Ministerului Afacerilor Europene, care asigură monitorizarea stadiului implementării proiectelor și raportarea către Guvern cu privire la progres, blocajele identificate și măsurile ce se impun pentru realizarea lor la termenele asumate.

Comitetul de Monitorizare POS Mediu

Pe parcursul anului 2011 Comitetul de Monitorizare POS Mediu s-a întrunit de două ori, în ședințe ordinare, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin HG nr.834/2007 cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul **reuniunii Comitetului de Monitorizare din 26-27 mai 2011**, desfășurată la Timișoara, au fost prezentate informații privind stadiul implementării Programului Operațional Sectorial „Mediu” și măsurile întreprinse pentru accelerarea implementării proiectelor finanțate prin program. Principalele subiecte abordate au fost:

- Situația actuală a absorbției fondurilor structurale POS Mediu, respectiv faptul că valoarea contractelor de finanțare semnate este de 3,5 miliarde Euro, în timp ce plățile efective sunt de numai 120 milioane de Euro;
- Probleme întâmpinate de beneficiari în domeniul achizițiilor publice;
- Măsurile prioritare asumate de Guvernul României, în urma consultărilor cu reprezentanții Comisiei Europene, în vederea abordării directe a principalelor probleme cu care se confruntă sistemul de management al fondurilor europene;

- Aprobarea Raportului Anual de Implementare 2010;

În cadrul **reuniunii Comitetului de Monitorizare din 24 - 25 noiembrie 2011**, desfășurată la Botoșani, au fost prezentate informații privind stadiul implementării Programului Operațional Sectorial „Mediu” față de reuniunea anterioară a CM, precum și măsurile întreprinse pentru accelerarea implementării proiectelor, inclusiv cele prevăzute prin Planul de Măsuri Prioritare pentru consolidarea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale. Astfel, au fost prezentate informații legate de:

- Progresele realizate în implementarea POS Mediu;
- Stadiului implementării măsurilor din Planul de Măsuri Prioritare aprobat de Guvernul României;
- Stadiul procesului de standardizare a documentelor de atribuire;
- Pregătirea următoarei perioade de programare;
- Situația corecțiilor financiare la nivelul POS Mediu;
- Activități de evaluare a POS Mediu derulate - direcții principale de acțiune.

Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS)

În cursul anului 2011, aplicația SMIS-CSNR a fost îmbunătățită semnificativ, fiind lansată în producție o nouă versiune, rezultat al unui proces îndelungat de analiză, dezvoltare și testare, necesar acomodării în sistem a specificului procedural al fiecărui program operațional. Îmbunătățirile aduse aplicației au vizat mai multe funcții și module din sistem, precum și realizarea de noi rapoarte, permițând generarea automată a declarațiilor de cheltuieli de la AM la ACP și de la ACP la Comisia Europeană, conform procedurilor în vigoare.

Printre noile funcționalități ale aplicației se numără: înregistrarea valorii absolute a cheltuielilor publice incluse în cererile de rambursare, pentru proiectele care nu aplică procentul de public stabilit prin contractul de finanțare (în special în cazul ajutorului de stat), reflectarea procesului de autorizare a cererilor de rambursare (inclusiv autorizarea parțială), asigurarea legăturii dintre plăți și cererile de rambursare, prin adăugarea informațiilor referitoare la cererea de rambursare la nivelul ordinului de plată, implementarea posibilității marcării prefinanțărilor acordate sau retrase, declarate la Comisia Europeană, extinderea posibilității de a suspenda cheltuieli, inclusiv la nivel de cerere de rambursare etc.

Și introducerea de date a înregistrat progrese semnificative, atât în ceea ce privește colectarea de date referitoare la proiecte (cereri de finanțare, proiecte aprobate și contracte de finanțare) cât și cele referitoare la cererile de rambursare.

Utilizarea datelor din sistem a fost susținută și îmbunătățită, prin punerea la dispoziția utilizatorilor a unui volum ridicat de informații din sistem, prin intermediul ART4SMIS, instrumentul adițional de raportare al SMIS-CSNR, care utilizează în timp real baza de date a SMIS.

În luna iulie 2011, ACIS a contractat serviciile necesare dezvoltării MySMIS, aplicație conexasă SMIS-CSNR, prin care sistemul informatic va fi extins către potențialii beneficiari și beneficiarii de instrumente structurale, permițând completarea, verificarea, validarea și transmiterea electronică a cererilor de finanțare, cererilor de rambursare și a rapoartelor de progres. MySMIS va permite colectarea informațiilor din cererile de finanțare, cererile de rambursare și rapoartele de progres direct de la Beneficiari și transferul acestora în SMIS, diminuând astfel considerabil efortul de introducere în SMIS a informațiilor aferente acestora, la nivelul OI și AM.

În cadrul contractului, au fost organizate o serie de reuniuni cu coordonatorii SMIS și experții din cadrul Autorităților de Management/Organismelor Intermediare, în care au fost formulate nevoile de

dezvoltare specifice ale acestora, fiind conturat conceptul detaliat al MySMIS. Având ca suport analiza rezultată, a fost definită structura aplicației MySMIS, ce va include cel puțin modulele: eApel (cereri de proiecte), eSolicitare (cereri de finanțare), eEvaluare (evaluarea cererilor de finanțare), eImplementare (cereri de rambursare, rapoarte de progres), eSecuritate, FAQ și Căutare, fiind demarată etapa de implementare.

În contextul eforturilor privind utilizarea la maxim a SMIS se înscrie și faptul că AM POS Mediu a reușit transmiterea la ACP a declarațiilor de cheltuieli aferente lunilor mai – decembrie 2011 generate din SMIS.

Evaluare

Evaluarea intermediară POS Mediu

În cursul anului 2011 s-a derulat procedura de atribuire a contractului de asistență tehnică privind evaluarea intermediară a POS Mediu, contractul fiind atribuit la data întocmirii prezentului raport.

Obiectivul general al evaluării intermediare este de a contribui la implementarea cu succes a Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013 prin evaluarea progresului și a performanțelor înregistrate în gestionarea și implementarea acestuia, pentru perioada cuprinsă între 11 iulie 2007 și 30 septembrie 2011.

Direcții de acțiune

Evaluarea a fost planificată să aibă loc pe două direcții de acțiune având următoarele întrebări subsecvente:

Direcția de acțiune 1 - Evaluarea contribuției POS Mediu la implementarea și realizarea obiectivelor strategice asumate la nivel național și european:

- Care este contribuția POS Mediu în perioada evaluată la îndeplinirea angajamentelor asumate de România prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană?
- Care este contribuția POS Mediu în perioada evaluată la implementarea și realizarea obiectivelor strategice asumate la nivel european?
- Care este impactul socio-economic al POS Mediu în relație cu obiectivele asumate la nivel european?
- În ce măsură prioritățile și obiectivele definite în strategia POS Mediu își păstrează relevanța în contextul modificărilor socio-economice intervenite față de perioada elaborării programului?
- Se poate aprecia că progresul înregistrat în implementarea POS Mediu conduce/va conduce la realizarea obiectivelor acestui program?

Direcția de acțiune 2 - Evaluarea procesului de implementare a POS Mediu și a progresului înregistrat în implementarea programului și atingerea obiectivelor:

- Strategia de regionalizare a avut efectele așteptate?
- Capacitatea și expertiza beneficiarilor de a gestiona proiectele este suficientă?
- Care sunt factorii externi și interni majori care influențează în prezent sau au influențat performanța Beneficiarilor în implementarea proiectelor, precum și a AM și OI POS Mediu în gestionarea și implementarea programului?
- Sistemul de implementare a POS Mediu este adecvat și funcționează corespunzător?

- Cum se reflectă performanțele sistemului de implementare a POS Mediu în nivelul cererilor de rambursare, respectiv în gradul de absorbție?

Până în prezent, Consultantul a depus Raportul de început, a început activitatea de colectare și procesare a datelor, în perioada următoare fiind planificate interviuri cu personalul AM și OI POS Mediu, respectiv al Beneficiarilor .

De asemenea pe parcursul anului 2011, Ministerul Afacerilor Europene – ACIS a desfășurat o serie de activități de evaluare cu impact asupra POS Mediu. Acestea sunt descrise în cele ce urmează:

Evaluarea planului de comunicare

În anul 2011 s-a desfășurat evaluarea independentă a Planului de Comunicare a POS Mediu în vederea formulării de recomandări pentru acțiunile de informare și publicitate viitoare. Evaluarea a acoperit analiza activităților de informare și publicitate de la lansarea programului 2007 (și aprobarea de către Comisie în 4 Iunie 2008) până la data de 1 septembrie 2011. Direcțiile de acțiune și măsurile propuse care pot conduce pe viitor la îmbunătățirea implementării Planului de Comunicare a POS Mediu sunt prezentate în Capitolul 8 al prezentului raport.

Acord cadru pentru evaluarea instrumentelor structurale în perioada 2011-2015

La data de 22.08.2011 ACIS a încheiat un acord cadru pentru evaluarea instrumentelor structurale în perioada 2011-2015. Obiectivul Acordului Cadru este de a încheia o înțelegere scrisă între Autoritatea Contractantă și trei operatori economici, în vederea stabilirii elementelor și condițiilor esențiale care vor governa contractele de achiziție publică ce urmează a fi atribuite într-o perioadă de patru ani în domeniul evaluării instrumentelor structurale și întăririi capacității de evaluare.

Scopul este de a furniza, prin intermediul contractelor subsecvente, asistență tehnică care poate fi mobilizată în timp util (în mod uzual în 4 săptămâni), pentru a realiza studii de evaluare în domeniul instrumentelor structurale, precum și activități de întărire a capacității de evaluare a actorilor implicați.

Calitatea asistenței tehnice furnizată pentru execuția contractelor subsecvente va fi garantată de Semnatarii Acordului Cadru, aceștia trebuind să dispună de expertiză adecvată pentru a răspunde cererilor subsecvente încheierii acestui acord.

Obiectivele fiecărui contract subsecvent vor fi descrise în caiete de sarcini specifice în care vor fi cuprinse detalii asupra activităților și expertizei cerute și care vor fi parte a fiecărui contract ce urmează a fi încheiat în baza acestui Acord Cadru. Unitatea Centrală de Evaluare din cadrul ACIS a planificat un număr de 26 de evaluări cu caracter operațional, strategic sau orizontal pentru care este alocată o sumă de aproximativ 2.892.501 Euro.

Dezvoltarea capacității pentru analiza cost - beneficiu

În intervalul decembrie 2011 - mai 2012, se vor organiza sesiuni de instruire cu tema „Metode de analiză a proiectelor de investiții în contextul instrumentelor structurale” dedicate autorităților de management, organismelor intermediare, secretariatelor tehnice comune stabilite pentru Obiectivul Cooperare Teritorială Europeană, potențiali beneficiari ai instrumentelor structurale. Topica instruirii va fi adaptată potrivit specificității și responsabilității grupurilor țintă. Numărul total al participanților va fi în jur de 300.

Dezvoltarea capacității de evaluare a unităților de evaluare din cadrul Autorităților de Management și ACIS

Membrii Unităților de Evaluare dețin un rol important în ceea ce privește calitatea rezultatelor evaluării fiind implicați atât în planificarea, conceperea și analiza calității metodologiei și rezultatelor evaluării precum și în realizarea managementului exercițiilor de evaluare, precum și furnizarea de sprijin metodologic pentru celelalte părți interesate de exercițiile de evaluare.

Raportul de analiză a sistemului de evaluare realizat de ACIS în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de evaluare a unităților de evaluare din cadrul Autorităților de Management și ACIS” a relevat faptul că „există o nevoie semnificativă de continuare a dezvoltării personalului din cadrul unităților de evaluare”, în scopul îmbunătățirii într-un mod semnificativ și durabil a capacității în domeniul evaluării IS a resurselor umane din cadrul sistemului, menită să conducă la o mai bună realizare a progresului și eficienței României în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite prin CSNR 2001-2013.

Pornind de la aceste premise, „Strategia de învățare continuă”, realizată în cadrul aceluiași proiect, a recomandat furnizarea unui mix de oportunități de învățare către membrii personalului Unităților de Evaluare, pentru ca aceștia să-și poată dezvolta și menține abilitățile și experiența necesare pentru a-și îndeplini funcțiile. În acest sens au fost identificate un set de competențe necesare, pe baza tipurilor de evaluare avute în vedere și a subiectelor pe care se concentrează aceste exerciții: sectoriale, necesare pentru o mai bună înțelegere a sectorului în care este implementat programul operațional, metodologice, necesare pentru o mai bună evaluare a punctului central ale evaluării după cum este descris în Planurile Multianuale de Evaluare și orizontale, necesare pentru implementarea fără dificultăți a exercițiilor de evaluare.

Pornind de la aceste premise și luând în considerare necesitatea de a începe în scurt timp a doua rundă de evaluări intermediare ce vor necesita cunoștințe specifice și cunoașterea a noi metode de evaluare, au fost realizate două sesiuni de instruire pe două subiecte importante: metoda contrafactuală de impact și metoda studiilor de caz.

De asemenea, în cadrul fiecărui grup de lucru pentru evaluare au fost prezentate informații legate de celelalte competențe identificate: economia rețelelor, competitivitate economică, noua geografie economică, economia regională, etc.

Ghid pentru evaluarea intermediară a Programelor Operaționale

Având în vedere că în cursul anului 2012 este programată a doua rundă de evaluări intermediare, a fost realizat și aprobat în cadrul Grupului de Lucru pentru Evaluare un „Ghid pentru evaluarea intermediară a Programelor Operaționale”, cu sprijinul consultanței acordate în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de evaluare a unităților de evaluare din cadrul Autorităților de Management și ACIS”.

Acesta conține recomandări pentru realizarea acestor evaluări, pornind de la noile oportunități ce pot fi exploatate precum și noile provocări ce trebuie adresate: schimbările intervenite în contextul mai larg al politicii de coeziune, progresul înregistrat în implementare și experiența acumulată.

Ghidul cuprinde un set comprehensiv de întrebări de evaluare, prin aplicarea cărora va fi asigurată coordonarea evaluărilor dar și agregarea rezultatelor acestora într-un raport sinteză care să conducă la concluzii și recomandări pentru întregul sistem. Pornind de la aceste premise, a fost recomandată utilizarea acestuia de către toate autoritățile de management pentru elaborarea termenilor de referință pentru evaluările intermediare..

Utilizarea întrebărilor de evaluare recomandate în Ghid va permite analizarea efectelor intenționate dar și neintenționate ale intervențiilor finanțate din fondurile structurale, identificarea greșelilor și punctelor forte ale logicii intervenției, impactul înregistrat asupra bugetului, diferența distribuția teritorială a asistenței în cadrul programului și nevoilor și potențialul teritoriilor. De asemenea, au fost incluse întrebări de evaluare legate de problemele întâmpinate în implementare: factorii interni instituționali și procedurali care au cauzat întâzieri în procesul de selecție a proiectelor, fenomene noi (cum ar fi proiecte anulate, nereguli) care afectează implementarea, care sunt acțiunile prin care poate fi evitat riscul de dezangajare, efectele realocărilor și impactul acestora asupra țintelor.

Întrebările de evaluare prezentate în Ghid permit, de asemenea, identificarea consecințelor măsurilor luate pentru îmbunătățirea absorbției (planul de măsuri prioritare) dar și modul cum au fost implementate recomandările evaluărilor anterioare. De asemenea, evaluările realizate prin utilizarea acestui ghid, vor oferi informații importante în ceea ce privește schimbările în volumul de muncă legat de implementarea fondurilor, care pot defini obiective pentru politica de resurse umane ale autorităților de management dar și asupra modului în care sunt percepute de către publicul larg intervențiile instrumentelor structurale.

3 IMPLEMENTAREA POS MEDIU PE AXE PRIORITARE

3.1. AXA PRIORITARĂ 1: EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA SISTEMELOR DE APĂ/APĂ UZATĂ

3.1.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

Informații privind evoluția fizică și financiară a priorității

Evoluția portofoliului de proiecte

Aspecte cheie

- Aprobarea de către CE în anul 2011 a 18 proiecte majore (Satu Mare, Vâlcea, Hunedoara-Valea Jiului, Bacău, Buzău, Neamț, Prahova, Covasna, Mureș, Bihor, Dolj, Sibiu-Brașov, Botoșani, Maramureș, Timiș, Suceava, Galați, Argeș) în valoare totală de 1.834,49 mil. Euro, din care contribuția UE în valoare de 1.496,07 milioane de Euro;
- Aprobarea de către AM în anul 2011 a unui proiect nemajor (Eforie Sud) în valoare totală de 26,47 milioane Euro, din care contribuția UE în valoare de 22,5 milioane Euro.

Din cele 19 proiecte aprobate de CE și AM în cursul anului 2011, au fost semnate în același an un număr de 17 Contracte de finanțare (Timiș, Buzău, Eforie-Sud, Neamț, Mureș, Covasna, Sibiu-Făgăraș, Hunedoara-Valea Jiului, Satu Mare, Bihor, Prahova, Suceava, Bacău, Botoșani, Galați, Dolj, Vâlcea) în valoare totală de 1.558.413.759 Euro, cu o valoare eligibilă conform POS Mediu de 1.590.218.124 Euro, din care:

- Fond de Coeziune: 1.351.685.407 Euro
- Buget de Stat: 206.728.352 Euro
- Buget Local : 31.804.365 Euro

În cadrul contractelor de finanțare semnate în cursul anului 2011 s-au încheiat un număr de 213 contracte de achiziție publică, din care 168 de lucrări, 38 de servicii și 7 de furnizare.

Prin proiectele din cadrul Axei prioritare 1 aprobate în cursul anului 2011 se vor realiza un număr de 41 stații de epurare noi și un număr de 216 localități vor beneficia de facilități de apă noi/reabilitate în sistem regional.

La sfârșitul anului 2011 un număr total de 36 proiecte se aflau în fază de implementare, în valoare totală de 3.717.827.440 Euro (fără TVA), din care pentru 10 proiecte au semnat toate contractele, iar restul au cel puțin un contract semnat; excepție fac 3 proiecte care nu au semnate niciun contract.

Numărul de contracte aferent celor 36 proiecte este de 513, din care 213 contracte semnate, în valoare totală de 984.149.913 Euro (fără TVA).

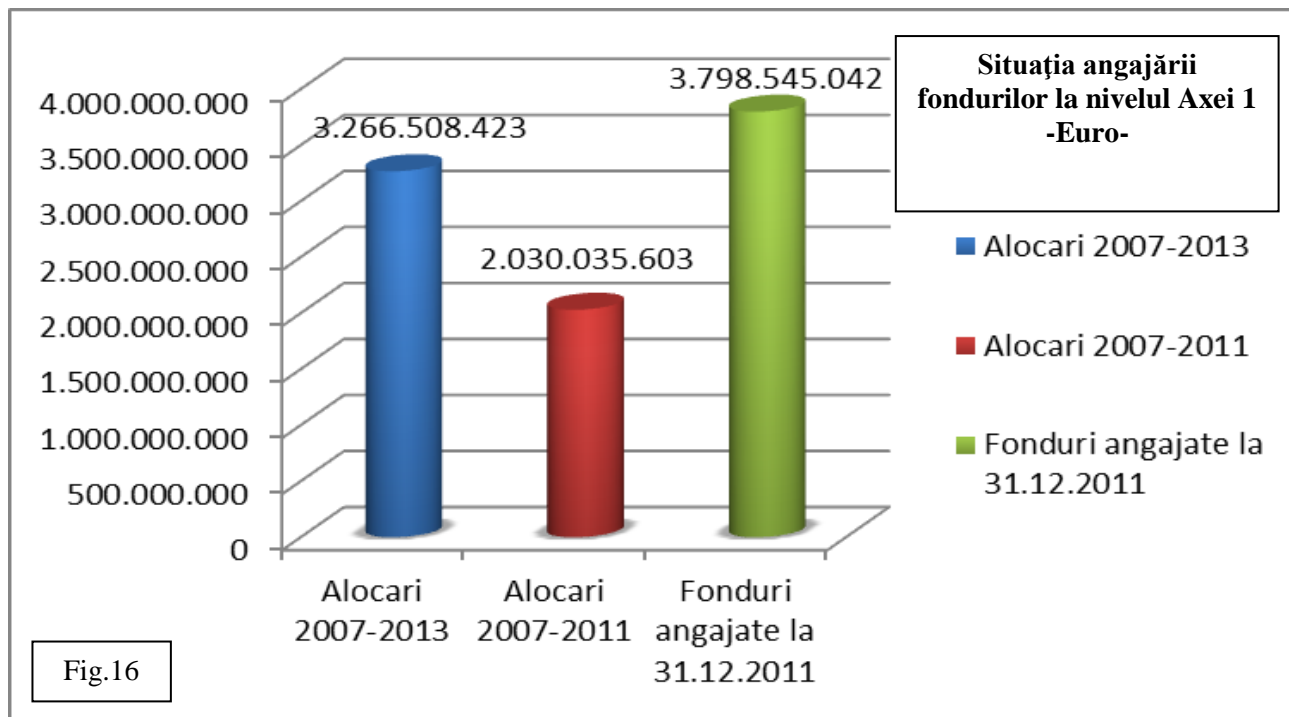
Din analiza stadiului implementării proiectelor conform graficelor de implementare, beneficiarii acestor 36 de proiecte vor atribui pe parcursul anului 2012, toate contractele din cadrul proiectelor respectiv 300 de contracte. În aceste condiții, proiectele respective se pot finaliza în perioada de eligibilitate a cheltuielilor.

Prin implementarea acestor proiecte un număr de cca. 7.672.000 locuitori va beneficia de servicii de alimentare cu apă noi/reabilitate, iar populația deservită de sisteme noi/reabilitate de canalizare (inclusiv epurarea apelor uzate) va fi de cca. 9.100.000 locuitori echivalenți.

Indicatori fizici realizați*)		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stații de epurare ape uzate noi și reabilitate (nr.)	Realizare					0				
Stații de tratare noi și reabilitate (nr.)	Realizare					1				
Lungime de rețea de alimentare cu apă – reabilitată/nou creată (km)	Realizare					547,7				
Lungime de rețea de canalizare – reabilitată/nou creată (km)	Realizare					387,8				

*) Valorile prezentate sunt cumulative.

ondurile angajate la 31.12.2011 aferente Axei Prioritare 1 reprezintă 116% față de alocarea inițială pentru perioada 2007-2013.

Stadiul financiar al implementării Axei prioritare 1:

Prefinanțare plătită: 338.650.939 Euro, din care a fost recuperată de la beneficiari prefinanțare în valoare de 63.392.600 Euro.

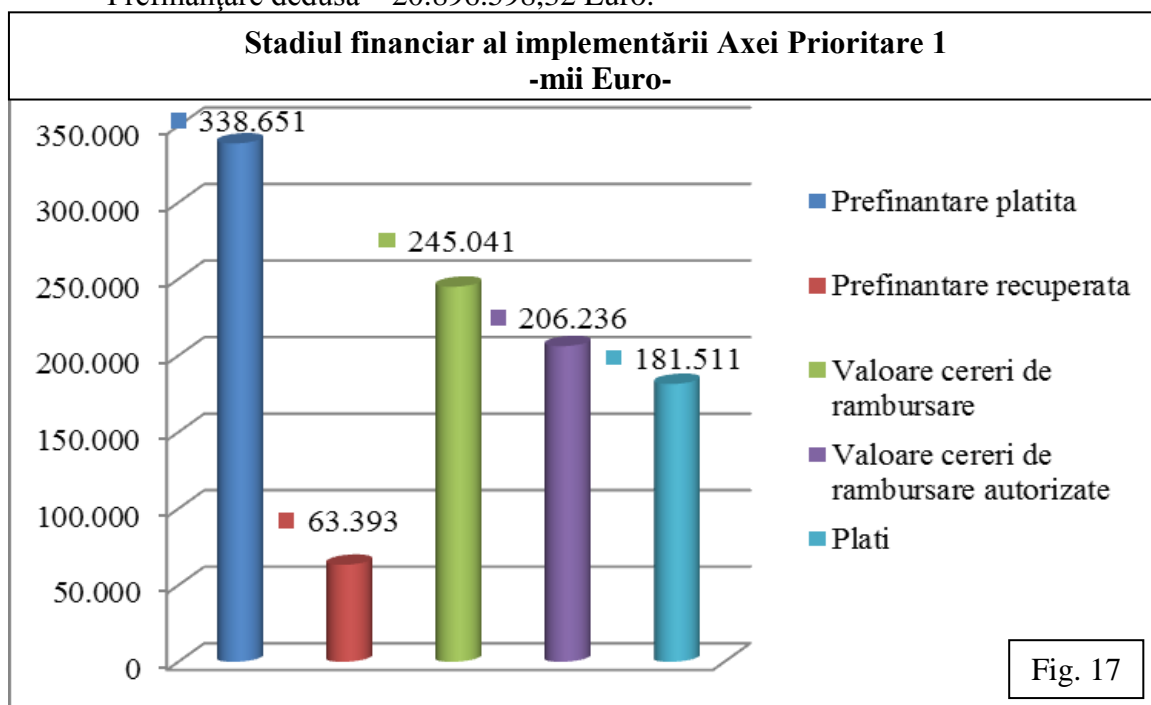
Număr Cereri de rambursare: 181 cu o valoare totală de 245.041.410,03 Euro.

Valoare totală Cereri de rambursare autorizate: 206.236.208,94 Euro

Plăți efectuate: FC – 134.509.779,17 Euro

Buget de Stat – 26.104.975,41 Euro

Prefinanțare dedusă – 20.896.598,32 Euro.

Analiza calitativă

Bugetul total alocat acestei axe este de 3,27 miliarde Euro, din care 2,78 miliarde Euro reprezintă fonduri Europene nerambursabile (Fondul de Coeziune).

Prin promovarea investițiilor în îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată finanțate prin POS Mediu se urmărește asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.

Prin investițiile previzionate rezultate din implementarea celor circa 43 proiecte majore și a unui proiect nemajor, se urmărește realizarea unui număr estimat de 170 de stații de epurare noi sau reabilite și o creștere a volumului de apă uzată epurată corespunzător de la 35% din volumul total la 60%. În acest sens, este anticipată o creștere a ratei de conectare a populației la serviciile de apă în sistem regional de la 52% la 70%.

Investițiile vor fi efectuate pe întreg teritoriul României, asigurând promovarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate. În această privință, este anticipat ca un număr de 240 de localități să beneficieze de facilități de apă noi/reabilite în sistem regional.

Urmărirea stadiului implementării proiectelor aprobate s-a făcut prin participarea la misiuni de verificare la fața locului, atât din partea AM, cât și din partea OI.

Monitorizarea proiectelor s-a realizat prin transmiterea săptămânal de către OI la AM a fișelor de monitorizare a proiectelor, întocmite în baza informațiilor primite de la Beneficiari, pentru identificarea problemelor ce apar în implementare, în încercarea de a soluționa cât se poate de repede aceste situații. Astfel, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții unor autorități de reglementare din cadrul ANAR și MDRT, precum și cu reprezentanții unor organisme de gestionare a implementării unor proiecte finanțate prin alte fonduri (AM POR, Compania Națională de Investiții) și beneficiarii proiectelor finanțate din Axa 1 pentru a clarifica diverse aspecte apărute pe parcursul executării lucrărilor.

Până la finele anului 2011 au fost finalizate:

- 15 contracte de servicii;
- 7 contracte de furnizare;
- 11 contracte lucrări, dintre care 10 contracte de rețele de apă/canal și un contract de surse de apă/stații de tratare
- 547,70 km rețele de apă din cadrul contractelor de lucrări, din care 87,63 km în cadrul proiectului Tulcea și 67,83 km în cadrul proiectului Olt
- 387,85 km rețele canal din cadrul contractelor de lucrări, din care 78,63 km în cadrul proiectului Turda-Câmpia Turzii și 72,62 km în cadrul proiectului Giurgiu.

Într-un stadiu fizic relativ avansat se află proiectele:

- Extindere și reabilitare sisteme de apă și apă uzată în județul Giurgiu - localitățile: Giurgiu, Slobozia, Bolintin Vale, Mihăilești - stadiu fizic al implementării de 64%
- Extindere și reabilitare sisteme de apă și apă uzată în regiunea Turda - Câmpia Turzii - localitățile: Turda, Câmpia Turzii, Mihai Viteazu, Luna, Vișoara, Săndulești - stadiu fizic al implementării de 66%
- Extindere și reabilitare sisteme de apă și apă uzată în județul Călărași - localitățile: Călărași, Urziceni, Oltenița, Budești, Fundulea, Lehliu - stadiu fizic al implementării de circa 50%

Statie de epurare Bolintin, judetul Giurgiu

Statie de epurare Mihăilești, judetul Giurgiu

Statie de tratare apa, Turda, regiunea Turda-Campia Turzii"

Statie de epurare Macin, judetul Tulcea

Statie de epurare Isaccea, judetul Tulcea

Stadiul pregătirii și lansării procedurilor de achiziții publice - Axa Prioritară 1

În procesul de implementare a proiectelor finanțate în cadrul Axei Prioritare 1, din totalul de 513 contracte (furnizare, servicii și lucrări) aferente numărului total de 36 proiecte aprobate până la sfârșitul anului 2011:

- 213 contracte erau atribuite;
- 86 contracte se aflau în curs de atribuire;
- 206 contracte se aflau în diferite faze ale elaborării documentației de atribuire;
- 8 contracte erau suspendate.

Pe parcursul anului 2011 au fost semnate 93 din totalul de 213 contracte semnate, din care:

- 56 contracte de lucrări;
- 31 contracte de servicii;
- 6 contracte de furnizare.

Beneficiarii proiectelor au înregistrat întârzieri uneori semnificative în atribuirea contractelor de achiziție publică, datorate modificărilor succesive ale cadrului achizițiilor publice care au avut loc în cursul anului 2011, a ritmului greoi de lucru cu ANRMAP (respingeri repetate, perioade lungi de așteptare) în procesul de validare a documentațiilor de atribuire și de postare a acestora în SEAP.

Pentru cele 36 contracte de finanțare semnate până la sfârșitul anului 2011, au existat dificultăți în cadrul derulării procedurilor de atribuire a contractelor de furnizare, servicii și lucrări aferente, după cum urmează:

- 41 au avut contestații depuse la CNSC,

- 17 au avut proces la Curtea de Apel și 14 la Tribunal;
- pentru 46 contracte procedura de atribuire a fost reluată (lipsă ofertanți, oferte neconforme, decizii CNSC, modificarea criteriilor de atribuire pentru contracte de servicii).

Aceste contestații au dus la întârzieri în atribuirea contractelor în medie de 6-8 luni în cazul reluării procedurii de atribuire depășind 12 luni.

De remarcat, în cazul proiectelor de infrastructură în apă/apă uzată este faptul că orice contestație, respectiv întârziere, a unui contract de servicii care are ca obiect și elaborarea de Documentații de Atribuire pentru contracte de lucrări, conduce implicit la întârzierea atribuirii tuturor acestor contracte de lucrări și a executării lucrărilor.

Standardizarea documentațiilor de atribuire

În vederea eficientizării procesului de atribuire a contractelor și în scopul evitării apariției de încălcări ale legislației achizițiilor publice de către beneficiarii proiectelor, cu sprijin JASPERS au fost realizate documentații de atribuire standardizate, pentru sectorul de apă.

În acest scop, în cursul anului 2011 a fost creat un grup de lucru cu participarea reprezentanților autorităților/entităților implicate/interesate, printre care și AM POS Mediu și a operatorilor regionali de apă, care au contribuit la realizarea acestor documentații standardizate ce urmează a fi aprobate.

3.1.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Probleme în pregătirea proiectelor

- ✓ Aprobarea cu întârziere a listelor de investiții prioritare și a unor documente de eligibilitate (de ex. Studiul de Fezabilitate și indicatorii tehnico-economici ai proiectului, documente privind asigurarea co-finanțării etc.);

Măsuri adoptate:

- intensificarea sprijinului acordat beneficiarilor și autorităților locale, inclusiv la nivel politic
 - ✓ Constituirea cu întârziere a cadrului instituțional, și indisponibilitatea terenurilor necesare investițiilor propuse în cadrul proiectelor. (ex: Sibiu-Făgăraș, Dolj);

Măsuri adoptate:

- sprijinirea beneficiarilor în procesul de promovare la nivelul Guvernului României a actelor normative necesare pentru asigurarea disponibilității proiectelor

- ✓ Necorelarea proiectelor finanțate din alte surse, cu proiectele POS Mediu, ceea ce a condus la revizuri repetate ale aplicațiilor de finanțare și la întârzieri importante în aprobarea proiectelor;

Măsuri adoptate:

- organizarea de întâlniri cu autoritățile și instituțiile prin care sunt finanțate investiții paralele cu cele promovate prin POS Mediu, pentru evitarea suprapunerilor.

- ✓ Acoperirea deficitului de finanțare

Măsuri adoptate:

În temeiul art.5¹ din Ordinul ministrului finanțelor publice 1825/2011, care completează Normele metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G nr. 64/2009 aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.548/2009, valoarea eligibilă a contractelor/ordinelor de finanțare ce se vor semna pentru proiectele finanțate din Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată” din cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” **poate depăși cu până la 30% valoarea sumelor alocate în euro, la nivel de axă prioritară, din instrumente structurale și cofinanțare publică.**

Astfel, a fost emis ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2091/ 18.08.2011, prin care a fost aprobată includerea în bugetul de cheltuieli al Ministerului Mediului și Pădurilor pe perioada 2011 – 2012, la nivelul creditelor de angajament a sumelor necesare semnării contractelor de finanțare care depășesc valoarea creditelor de angajament alocate prin POS Mediu, cu 30%.

Prin această măsură s-a reglementat posibilitatea supracontractării în cazul proiectelor finanțate prin axa prioritară 1.

Probleme în implementarea proiectelor

Specific proiectelor aprobate în 2011 este că pregătirea documentațiilor de atribuire pentru lucrările ce urmează a fi efectuate, se realizează prin contractul de asistență tehnică de management din cadrul proiectului respectiv, după atribuirea acestuia. Astfel, între data semnării contractului de finanțare și începerea efectivă a lucrărilor, respectiv transmiterea de cereri de rambursare, termenul poate fi de 14 - 15 luni. La acesta se adaugă și alte situații care conduc la întârzieri, cum ar fi:

- ✓ Contractarea cu întârzieri semnificative a contractelor de asistență tehnică pentru management de proiect (datorită contestațiilor, a intervalului de timp necesar avizării documentațiilor de către ANRMAP etc.) care au în atribuție pregătirea documentațiilor de atribuire pentru o parte din contractele de lucrări din cadrul proiectelor;
- ✓ Capacitatea instituțională limitată a unor beneficiari de a administra contractele din cadrul proiectelor, coroborată cu calitatea slabă a serviciilor de asistență tehnică pentru management de proiect și pentru supervizarea lucrărilor;
- ✓ Puncte de vedere divergente ale ANRMAP, CNSC și Curtea de Apel privind deciziile autorităților contractante în procedura de achiziție publică;
- ✓ Imposibilitatea asigurării de către beneficiari a unui flux financiar necesar implementării proiectelor, datorită aplicării de corecții financiare, ca urmare a încălcărilor legislației achizițiilor publice ;
- ✓ Modificarea amplasamentelor aferente obiectivelor de investiții din cadrul proiectelor, ca urmare a modificării regimului juridic al terenurilor;
- ✓ Necorelarea între diverse proiecte finanțate din diferite programe de investiții care determină modificări ale soluțiilor tehnice inițiale, acte adiționale, întârzieri în finalizarea lucrărilor;
- ✓ Modificări ale proiectelor aprobate ca urmare a studiilor topo-hidro-geotehnice suplimentare necesare la elaborarea documentațiilor de atribuire;
- ✓ Mobilizarea lentă a contractorilor pentru execuția lucrărilor;
- ✓ Obținerea cu întârziere a autorizațiilor de construire de către beneficiari;
- ✓ Nedepunerea la timp a garanțiilor în vederea acordării avansului;
- ✓ Nerespectarea graficului de execuție a contractelor, implicit a planului de rambursare.

Măsuri adoptate de AM POS Mediu

- ✓ Organizarea de întâlniri AM/OI cu beneficiarii proiectelor aprobate și cu viitorii beneficiari pentru clarificarea problemelor și diseminarea bunelor practici ;
- ✓ Semnarea contractelor de finanțare imediat după semnarea deciziilor de aprobare a CE;
- ✓ Modificarea contractelor de finanțare prin introducerea unor clauze în scopul creșterii ritmului de depunere a Cererilor de rambursare de către Beneficiari;
- ✓ Certificarea contractelor și a actelor adiționale de către OI/AM în cel mai scurt timp de la primirea acestora;
- ✓ Simplificarea procedurilor AM/OI;
- ✓ Verificarea cu prioritate a Cererilor de rambursare;
- ✓ Participarea AM în grupurile de lucru pentru elaborarea modelelor de documentații de atribuire.
- ✓ Informarea beneficiarilor asupra acelor situații în domeniul achizițiilor publice care pot conduce la nereguli și la aplicarea de corecții financiare.

3.2. AXA PRIORITARĂ 2: DEZVOLTAREA SISTEMELOR DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DEȘEURILOR ȘI REABILITAREA SITURILOR CONTAMINATE ISTORIC

3.2.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

Domeniul major de intervenție 2.1- Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor

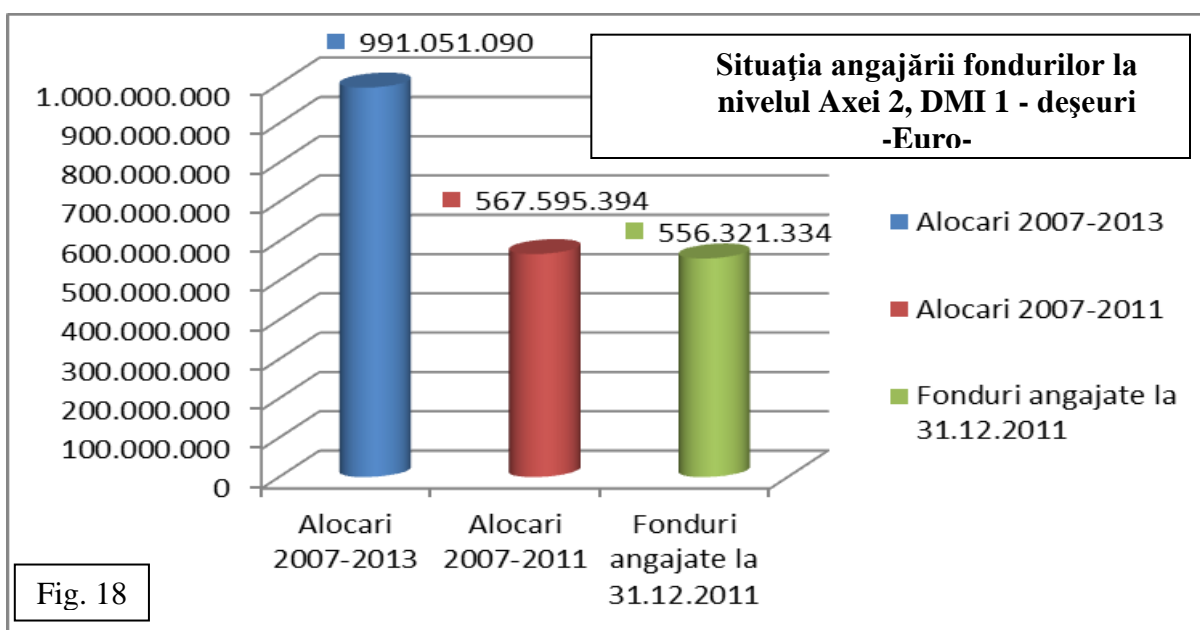
Indicatori (conform POS Mediu *)		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sisteme integrate de management al deșeurilor nou create la nivel județean/regional	Realizare	0	0	0	0	0				
	Ținta				15		25			30
	Valoarea de bază	0								
Depozite de deșeuri vechi închise în zonele rurale	Realizare	0	0	0	59	84				
	Ținta				750		1250			1500
	Valoarea de bază	0								
Depozite de deșeuri municipale vechi închise în zonele urbane	Realizare	0	0	0	0	0				
	Ținta				60		110			150
	Valoarea de bază	17								
Populație care beneficiază de sisteme îmbunătățite de management al	Realizare	0	0	0	0	0				
	Ținta				4		6			8
	Valoarea de bază	0								

Indicatori (conform POS Mediu *)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
deșeurilor (milioane loc.)									

*) Valorile prezentate sunt cumulative

Analiza calitativă

- Total proiecte: 18
 - Valoare totală: 626.158.593 euro (fără TVA)
 - Valoare totală contribuție UE: 445.057.068 euro (fără TVA)
- Proiecte majore: 10
 - Valoare totală proiecte majore: 385.602.107 euro (fără TVA)
 - Valoare totală contribuție UE: 270.168.873 euro (fără TVA)
- Proiect nemajore: 8
 - Valoare totală: 240.556.406 euro (fără TVA)
 - Valoare totală contribuție UE proiecte nemajore: 174.888.194 euro (fără TVA)

În anul 2011, au fost:

- Aprobate, de către CE, 3 proiecte majore (Timiș, Suceava, Cluj) în valoare totală de 154,69 milioane euro, din care contribuția UE în valoare de 102,76 milioane euro;
- Aprobate, de către AM, 5 proiecte nemajore (Călărași, Vaslui, Olt, Argeș, Bacău) în valoare totală de 154,90 milioane euro, din care contribuția UE în valoare de 113,66 milioane euro;
- Evaluate, aprobate de către AM POS Mediu și transmise la CE 2 proiecte majore (Alba și Caraș-Severin) în valoare de 91,73 milioane euro, din care contribuție UE în valoare de 64,29 milioane euro;
- Aprobate, de către AM, 7 Master Planuri pentru județele Brașov, Galați, Bihor, Vâlcea, Mehedinți, Gorj, Hunedoara;

- Semnate 9 contracte de finanțare (Neamț, Suceava, Bacău, Vaslui, Călărași, Olt, Argeș, Cluj, Timiș) în valoare totală de 342.994.554 Euro, cu o valoare eligibilă conform POS Mediu de 300.883.622 Euro, din care:
 - Fondul European de Dezvoltare Regională: 240.706.898 euro
 - Buget de Stat: 54.159.052 euro
 - Buget Local: 6.017.673 euro
- Semnate un număr de 80 de contracte, din care 49 de servicii, 23 de furnizare și 8 de lucrări, astfel încât numărul total de contracte semnate a ajuns la 104, din care 65 de servicii, 23 de furnizare și 16 de lucrări;
- Finalizate un număr de 28 de contracte, din care 10 de servicii, 17 de furnizare și 1 de lucrări;

Prin proiectele aflate în implementare în cadrul Axei prioritare 2, DMI 1, sunt în curs de realizare 18 sisteme de management integrat al deșeurilor la nivel județean (ceea ce reprezintă 60% din indicatorii stabiliți la nivel de program operațional), vor fi construite 17 depozite regionale de deșeuri, 46 de stații de transfer, 15 stații de compostare, 17 stații de sortare, 3 stații de tratare mecano-biologică, 15 centre de colectare a deșeurilor și vor fi închise 84 depozite de deșeuri municipale din zonele urbane. Populația totală care va beneficia de rezultatele acestor proiecte este de aproximativ 8.637.369 persoane.

În ciuda faptului că în cursul anului 2011 nu a fost finalizat niciun sistem de management integrat al deșeurilor, au fost făcute progrese majore pe majoritatea proiectelor aflate în implementare, lucru demonstrat și de numărul de contracte finalizate aflat în creștere. Astfel, au fost finalizate o serie de investiții aferente sistemului, respectiv centrele de management integrat al deșeurilor de la Ghizela (Timiș) și de la Dumitra-Tâmpiu (Bistrița Năsăud), stațiile de transfer din județul Bistrița Năsăud (5 stații).

De asemenea, au fost continuate lucrările la un număr ridicat de investiții prevăzute în proiecte, ceea ce a condus la finalizarea acestora în prima parte a anului 2012, respectiv centrul de management integrat al deșeurilor de la Frățești (Giurgiu) sau închiderea depozitelor neconforme de la Bistrița, Năsăud, Sângeorz-Băi sau Beclean (Bistrița Năsăud).

CENTRUL DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DESEURILOR (CMID) DUMITRA, JUDETUL BISTRITA NASSAUD

CENTRUL DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DESEURILOR (CMID) GHIZELA, JUDETUL TIMIS

CENTRUL DE MANAGEMENT INTEGRAT AL DESEURILOR (CMID) FRATESTI, JUDETUL GIURGIU

Domeniul major de intervenție 2 - Reabilitarea siturilor poluate istoric

Indicatori (conform POS Mediu)		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Număr de proiecte pilot pentru reabilitarea siturilor contaminate istoric	Realizare	0	0	0	0	0				
	Ținta				2		3			5
	Valoarea de bază	0								

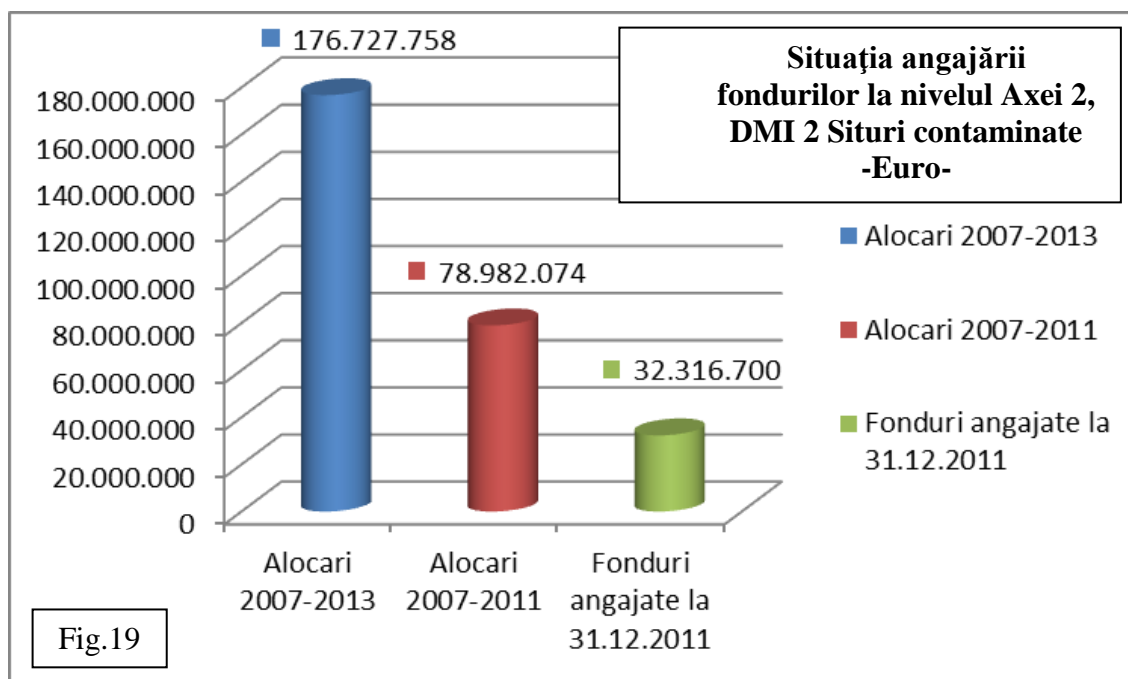
*) Valorile prezentate sunt cumulative

Analiza calitativă

- Total proiecte (nemajore): 3
 - Valoare totală: 32.316.700 euro (fără TVA)
 - Valoare totală contribuție UE: 25.853.360 euro (fără TVA)

În anul 2011, au fost:

- Aprobate 3 proiecte (Câmpina, Crângurile și Turda) în valoare totală de 32,32 milioane euro, din care contribuția UE în valoare de 25,85 milioane euro;
- Semnate 3 contracte de finanțare (Câmpina, Crângurile și Turda) în valoare totală de 31.670.366 Euro, cu o valoare eligibilă conform POS Mediu de 32.316.700 Euro, din care:
 - Fondul European de Dezvoltare Regională: 25.853.360 euro
 - Buget de Stat: 5.817.006 euro
 - Buget Local: 646.334 euro
- Semnate un număr de 7 contracte, din care 4 de servicii și 3 de furnizare;
- Finalizate un număr de 2 contracte de furnizare;

Prin proiectele aflate în implementare în cadrul Axei prioritare 2, DMI 2, sunt în curs de realizare 3 proiecte pilot de reabilitare de situri contaminate, ceea ce reprezintă 60% din indicatorii stabiliți la nivel de program operațional.

În ceea ce privește implementarea proiectelor, în cursul anului 2011 au fost efectuate demersuri pentru contractarea componentelor proiectelor, în special a contractelor de lucrări ce vor fi semnate în cursul anului 2012.

Stadiul financiar al implementării Axei prioritare 2, DMI 2.1

- Prefinanțare plătită în valoare de 65.902.257 Euro, din care a fost recuperată de la beneficiari prefinanțare în sumă de 21.262.189 Euro;
- Procesate 56 de cereri de rambursare cu o valoare totală de 53.981.949,64 euro;
- Autorizate cereri de rambursare în valoare totală de 48.342.401,85 euro;
- Efectuate plăți către beneficiari după cum urmează:
 - FEDR – 25.190.397,77 euro
 - Buget de Stat – 7.104.552,83 euro
 - Prefinanțare dedusă – 5.305.762 euro.

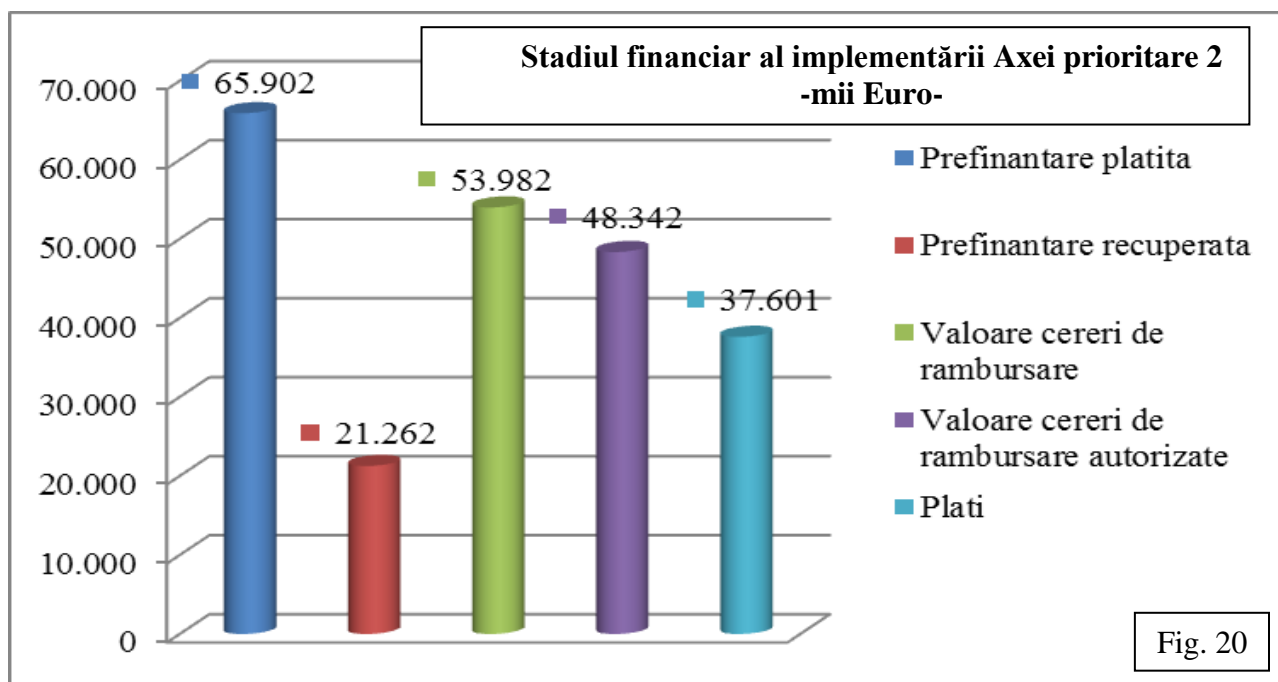

Fig. 20

3.2.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Probleme în pregătirea proiectelor

- Număr relativ redus de proiecte aprobate, datorită dificultăților întâmpinate în procesul de pregătire a proiectelor, respectiv:

- ✓ Finalizarea cu întârziere a montajului instituțional aferent fiecărui județ, în principal constituirea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară (condiție de eligibilitate pentru finanțarea proiectelor);
- ✓ Dificultăți în ceea ce privește integrarea în cadrul sistemelor a facilităților deja existente și operate de agenți economici privați/publici;
- ✓ Existența unui proces decizional greoi la nivelul autorităților publice locale, în special în ceea ce privește aspecte legate de aprobarea listelor de investiții prioritare și a documentelor de eligibilitate sau de identificarea terenurilor necesare investițiilor și punerea acestora la dispoziția proiectelor. Un exemplu sugestiv cu privire la această problemă îl constituie procesul de pregătire a proiectului aferent regiunii București-Ilfov. Întârzierile cauzate de indecizia autorităților locale au fost în acest caz de peste 18 luni;
- ✓ Calitatea slabă a documentelor elaborate în cadrul proiectelor finanțate prin ISPA și PHARE și predarea cu întârziere a acestor documente esențiale pentru finalizarea aplicațiilor de finanțare (studii de fezabilitate, analize cost-beneficiu, analize instituționale etc.), în pofda ghidurilor și a instrucțiunilor diverse puse la dispoziția consultanților de către AM POS Mediu.

Pentru accelerarea procesului de aprobare a proiectelor, AM POS Mediu a organizat, în 2011, o serie de misiuni informale în cursul cărora au fost evaluate de către Comisia Europeană 9 proiecte (Timiș, Alba, Caraș-Severin, Vâlcea, Bihor, Iași, Mehedinți, Gorj, Prahova) de management integrat al deșeurilor având ca scop analiza stadiului de pregătire a proiectelor, discutarea principalelor măsuri necesare în vederea accelerării finalizării acestora și transmiterii oficiale spre aprobare, precum și clarificarea observațiilor preliminare ale CE. În plus, misiuni de pre-evaluare au fost organizate pentru proiectele din județul Brașov și regiunea București-Ilfov.

AM POS Mediu a făcut numeroase demersuri pe lângă autoritățile locale în vederea emiterii documentelor de eligibilitate și a instituirii unui dialog constructiv între toți actorii implicați, în baza unei analize aprofundate de la caz la caz, pentru identificarea unor soluții fezabile și viabile pentru sistemele de management integrat al deșeurilor, cu luarea în considerare și a condiționalităților specifice fiecărei categorii de contracte/proiecte (PHARE, ISPA).

Pentru a minimiza riscurile legate de disponibilitatea terenurilor, AM POS Mediu a informat din timp potențialii beneficiari cu privire la necesitatea identificării din timp a amplasamentelor, la condițiile pe care acestea trebuie să le îndeplinească, precum și asupra importanței realizării unui proces adecvat de conștientizare și consultare a publicului interesat. De asemenea, AM POS Mediu a sprijinit beneficiarii în promovarea unor acte normative care să asigure terenurilor aferente investițiilor. Este cazul proiectului Prahova deșeurii care, pentru asigurarea terenului aferent stației de sortare de la Boldești Scăieni, necesită emiterea unei Hotărâri de Guvern referitoare la transferul terenului în proprietatea Consiliului Județean. Astfel AM POS Mediu a solicitat sprijinul instituțiilor abilitate în emiterea documentelor necesare punerii la dispoziția beneficiarului a acestui teren.

În aceste condiții, pentru accelerarea procesului de pregătire și finalizare a proiectelor conform cerințelor de finanțare POS Mediu, AM POS Mediu a organizat mai multe întâlniri de lucru punctuale cu firmele de consultanță pentru toate proiectele. În medie au fost câte 4 întâlniri pentru fiecare aplicație, iar în unele cazuri, chiar 12 (ex. Suceava, Cluj, Timiș). La aceste întâlniri au fost

discutate/clarificate atât aspecte tehnice, financiare, de mediu, cât și instituționale specifice fiecărui proiect.

Probleme în implementarea proiectelor

- Durata mare de timp necesară pentru contractarea componentelor proiectelor, ca urmare a numeroaselor contestații depuse pe durata procedurii de atribuire. Astfel, pentru procedurile de atribuire desfășurate în cursul anului 2011 au fost înregistrate un număr de 30 de contestații ale procedurilor de atribuire, din care 26 la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (admise în 10 cazuri și respinse în 16 cazuri) și 4 la instanța superioară, respectiv Curtea de Apel (în 75% dintre cazuri fiind confirmată decizia CNSC, în timp ce într-un singur caz aceasta a fost infirmată). Aceste contestații au condus la întâzieri între 6 și 12 luni.

Pentru sprijinirea Beneficiarilor în procesul de contractare a componentelor proiectelor, AM POS Mediu s-a implicat activ în procesul de creare a documentațiilor de atribuire standardizate pentru domeniul deșeuri, respectiv construcția depozitului de deșeuri (FIDIC roșu) și construcția instalațiilor de tratare a deșeurilor (FIDIC galben). Se estimează că documentațiile vor fi aprobate în cursul anului 2012, ele fiind finalizate din punct de vedere tehnic.

De asemenea, AM POS Mediu a desfășurat, în cursul anului 2011, numeroase sesiuni de instruire cu beneficiarii POS Mediu atât pentru prezentarea modificărilor legislative nou introduse, cât și pentru diseminarea lecțiilor învățate din activitatea de verificare a procedurilor desfășurate.

- Întârzieri datorate condițiilor existente în teren care au condus la necesitatea modificării soluției tehnice adoptate la faza studiului de fezabilitate.

AM POS Mediu a informat constant beneficiarii, prin întâlniri și informări scrise, cu privire la modul de tratare a acestor situații, ținând cont că modificările impuse pot conduce la probleme de eligibilitate a investițiilor. În cursul anului 2011 a avut loc și o modificare a cadrului legislativ, prin implicarea activă a UCVAP în urmărirea procedurilor de atribuire de tip negociere fără publicarea unui anunț de participare, proceduri utilizate de beneficiari în cazul apariției unor situații imprevizibile în implementarea contractelor de lucrări.

- Probleme în asigurarea de către Beneficiari a unui flux financiar suficient pentru implementarea proiectelor, în condițiile în care foarte multe contracte au fost afectate de suspiciuni de nereguli, fapt ce a împiedicat rambursarea sumelor deja plătite către beneficiari. La aceasta se adaugă modificarea legislației privind prefinanțarea acordată proiectelor potrivit căreia s-a redus valoarea prefinanțării de care aceștia pot beneficia.

3.3. AXA PRIORITARĂ 3: REDUCEREA POLUĂRII ȘI A EFECTELOR SCHIMBĂRIILOR CLIMATICE PRIN REABILITAREA SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE URBANĂ, PENTRU ATINGEREA ȚINTELOR DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN LOCALITĂȚILE CELE MAI AFECTATE DE POLUARE

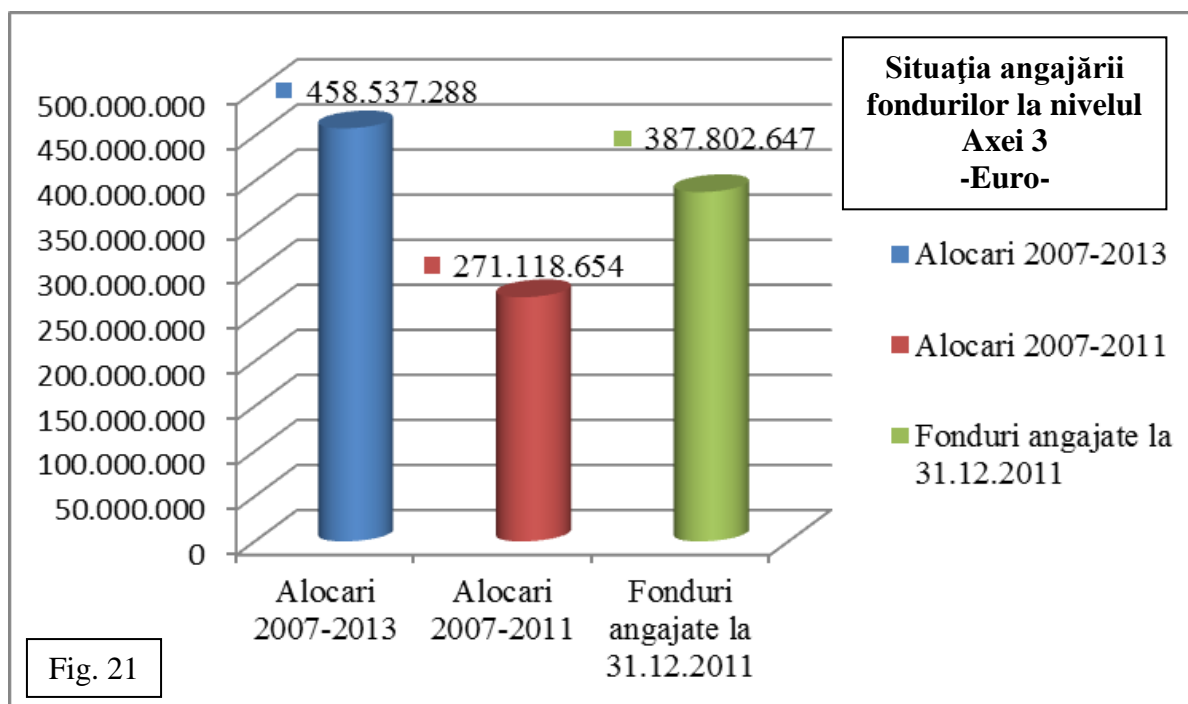
3.3.1. Realizarea țințelor și analiza progreselor înregistrate

Informații privind evoluția fizică și financiară a priorității

Evoluția portofoliului de proiecte

Aspecte cheie

- Aprobarea de către CE a 2 proiecte majore – Oradea, Râmnicu-Vâlcea, în valoare totală de 137,10 mil Euro, din care contribuție UE în valoare de 68,55 milioane Euro;
- Aprobarea de către AM a 2 proiecte nemajore – Focșani, Botoșani, în valoare totală de 72 mil Euro, din care contribuție UE în valoare de 36 milioane Euro.
- 4 Contracte de Finanțare încheiate în cursul anului 2011 (Botoșani, Focșani, Oradea, Râmnicu-Vâlcea) în valoare totală de 198.649.940 Euro.
- Valoarea eligibilă conform POS Mediu a celor 4 proiecte: 209.105.200 Euro, din care:
 - Fond de Coeziune: 104.552.600 Euro
 - Buget de Stat: 94.097.340 Euro
 - Buget Local: 10.455.260 Euro
- Fondurile angajate prin cele 4 proiecte aprobate în cursul anului 2011, reprezintă 45,6% din alocarea pentru perioada 2007-2013.

În cadrul contractelor de finanțare semnate în cursul anului 2011, sunt prevăzute a fi încheiate un număr de 24 de contracte de achiziție publică, din care 12 contracte de lucrări și 12 contracte de servicii.

În total, la sfârșitul anului 2011, din Axa prioritară 3 se finanțează un număr total de 7 proiecte, prin implementarea cărora se vor asigura sisteme de termoficare sustenabile noi/reabilitate, la un nivel suportabil al tarifului, pentru o populație de cca 725.000 loc.

Stadiul financiar al implementării Axei prioritare 3

- Prefinanțare plătită: 31.446.319 Euro, din care a fost recuperată de la beneficiari prefinanțare în valoare de 5.820.102 Euro
- Număr Cereri de rambursare: 18 cu o valoare totală de 8.191.335,81 Euro
- Valoare totală Cereri de rambursare autorizate: 8.177.635,83 Euro
- Plăți efectuate: FC – 1.054.816,86 Euro
 Buget de Stat – 2.207.756,33 Euro
 Prefinanțare dedusă – 1.398.245,68 Euro.

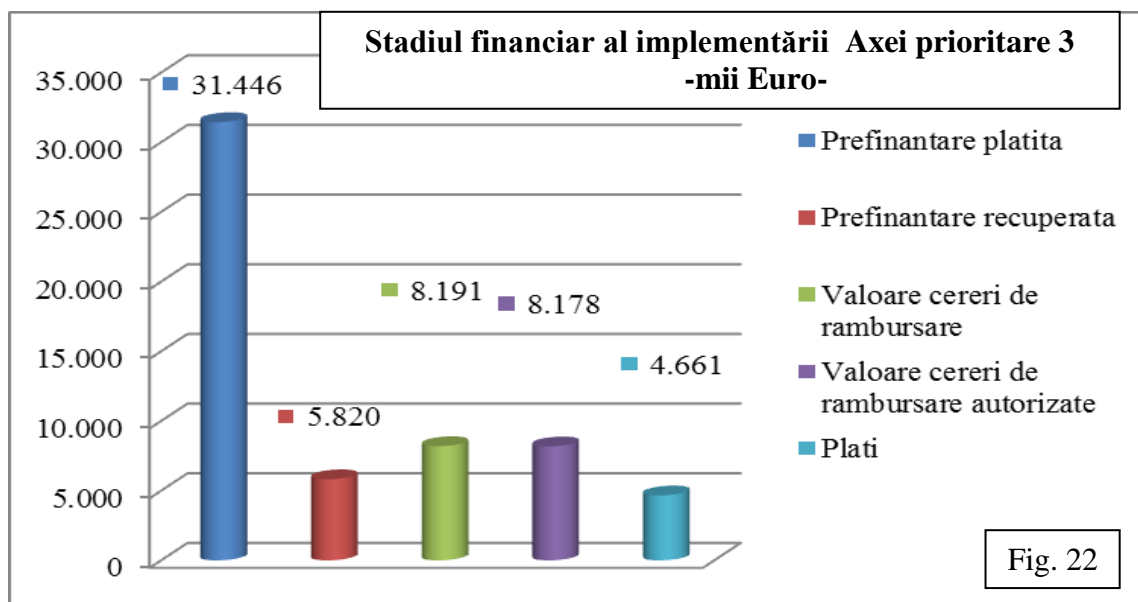

Fig. 22

Analiza calitativă

Bugetul alocat acestei priorități este de aproximativ 458,6 milioane Euro, din care contribuția UE este de cca. 229,3 mil. Euro.

În contextul intensificării acțiunilor globale de diminuare a efectelor schimbărilor climatice, unul din principalele domenii de intervenție vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Prin promovarea investițiilor în acest domeniu, finanțate din Axa Prioritară 3 POS Mediu, se va asigura o contribuție semnificativă la dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene, cu un număr estimat de 7 sisteme de încălzire centrală reabilitate, precum și la reducerea de emisii de SO₂ și NO_x provenite de la sistemele de încălzire urbană de la 80.000 la 15.000 tone, respectiv de la 7.000 la 4.000 tone.

Pe parcursul anului 2011, în cadrul contractului de asistență tehnică PHARE CES 2006, a fost finalizat procesul de pregătire și evaluare a aplicațiilor de finanțare pentru cele 4 municipii selectate în anul 2009 (Oradea, Râmnicu Vâlcea, Botoșani, Focșani). Cele 4 proiecte au fost aprobate în primul trimestru al anului 2011.

Analiza procesului de implementare

Stadiul procedurilor de achiziție publică pentru atribuirea contractelor

În cadrul celor 7 proiecte aprobate, dintr-un total de 65 contracte de achiziții publice, pînă la sfârșitul anului 2011 au fost semnate un număr de 31 contracte, din care:

- 16 contracte de servicii;
- 14 contracte de lucrări;
- 1 contract de furnizare.

Se află în fază de derulare a procedurilor de atribuire 3 contracte de lucrări.

Din totalul de 31 contracte semnate, 22 dintre acestea au fost semnate în anul 2011, din care:

- 12 contracte de servicii;
- 9 contracte de lucrări;
- 1 contract de furnizare.

Beneficiarii proiectelor au înregistrat întârzieri semnificative în atribuirea contractelor de achiziție publică, datorate modificărilor succesive ale cadrului legislativ privind achizițiile publice care au avut loc în cursul anului 2011, a ritmului greoi de lucru cu ANRMAP (respingeri repetate, perioade lungi de așteptare) în procesul de validare a documentațiilor de atribuire și de publicare a acestora în SEAP.

De asemenea, întârzieri mari s-au datorat contestațiilor depuse la CNSC în repetate rânduri, beneficiarii fiind în imposibilitatea semnării la termenele planificate a contractelor. Până la finele anului 2011 toți beneficiarii au semnat cel puțin un contract, iar beneficiarul proiectului de rețehnologizare de la Botoșani a semnat toate contractele.

Se poate estima ca finalizarea acestor proiecte se va realiza în perioada de eligibilitate a cheltuielilor pentru această perioadă de programare.

În cadrul proiectelor finanțate din Axa prioritară 3, în cursul anului 2011 au fost finalizate:

- 5 contracte servicii
- 1 contract de furnizare
- 7 contracte lucrări
- 70 km rețele termice de transport și distribuție reabilite/modernizate, din care 60 km în cadrul proiectului Bacău și 10 km în cadrul proiectului Botoșani.

3.3.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Probleme în implementarea proiectelor

- ✓ O problemă importantă intervenită pe parcursul anului 2011 a fost reprezentată de eliminarea subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru sectorul de termoficare conform O.U.G. nr. 69/2011;
- ✓ Întrucât proiectele finanțate prin POS Mediu au fost dezvoltate pornind de la ipoteza acordării și pe viitor a acestor subvenții de la bugetul de stat, eliminarea acestora poate avea implicații majore asupra viabilității economice și financiare a acestora. În aceste condiții, în contextul existenței unor incertitudini cu privire la modalitatea de finanțare în viitor a sistemelor centralizate de încălzire urbană, AM POS Mediu a solicitat beneficiarilor proiectelor garanții suplimentare care să asigure sustenabilitatea proiectelor. Astfel, proiectele au fost aprobate numai după asumarea de către consiliile locale a tuturor obligațiilor financiare care ar putea rezulta în urma eliminării subvențiilor acordate de la bugetul de stat;
- ✓ Asigurarea de către beneficiari a creșterii tarifelor conform prevederilor contractului de finanțare și aprobarea acestora de către consiliile locale.

Măsuri adoptate de AM POS Mediu

- ✓ Au fost organizate întâlniri cu beneficiarii pentru discutarea problemelor / găsirea de soluții;
- ✓ Au fost transmise scrisori de solicitare informații referitoare la modalitatea de asigurare a prețului local de referință în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, precum și la modalitatea de asigurare a diferenței până la costul de producție (subvenția).

3.4. AXA PRIORITARĂ 4: IMPLEMENTAREA SISTEMELOR ADECVATE DE MANAGEMENT PENTRU PROTECȚIA NATURII

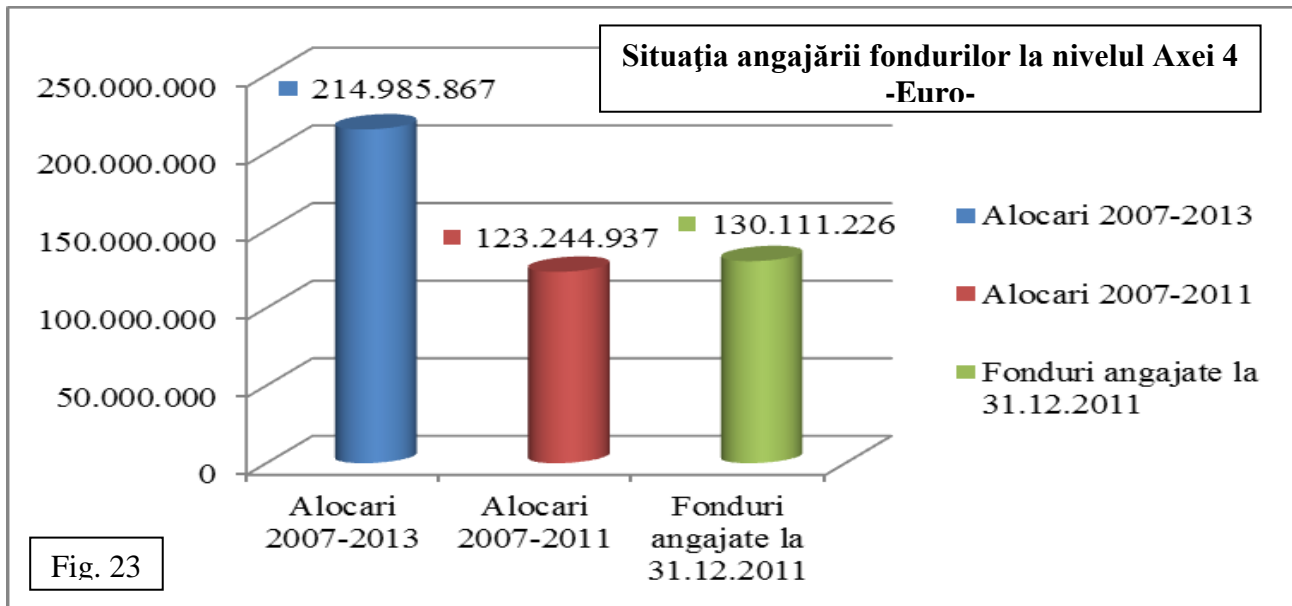
3.4.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

Indicatori conform POS Mediu *)		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Arii protejate și situri Natura 2000, cu planuri de management în vigoare/aprob. (nr.)	Realizare	0	0	0	0	0				
	Ținta				80	160		240		240
	Valoarea de bază	3								
Suprafața ariilor protejate și a siturilor Natura 2000, care beneficiază de măsuri de conservare a naturii (% din suprafața totală a ariilor protejate)	Realizare	0	0	0	0	0				
	Ținta				20	40		60		60
	Valoarea de bază	0								

*) Valorile prezentate sunt cumulative

Analiza calitativă

- Total proiecte aprobate: 143
 - Valoare totală: 153.647.362 euro
 - Valoare eligibilă: 130.111.226 euro
 - Valoare totală contribuție UE: 104.088.981 euro
- Total proiecte contractate: 83
 - Valoare totală: 101.333.278 euro
 - Valoare eligibilă: 82.780.197 euro
 - Valoare totală contribuție UE: 66.224.157 euro

În anul 2011, au fost:

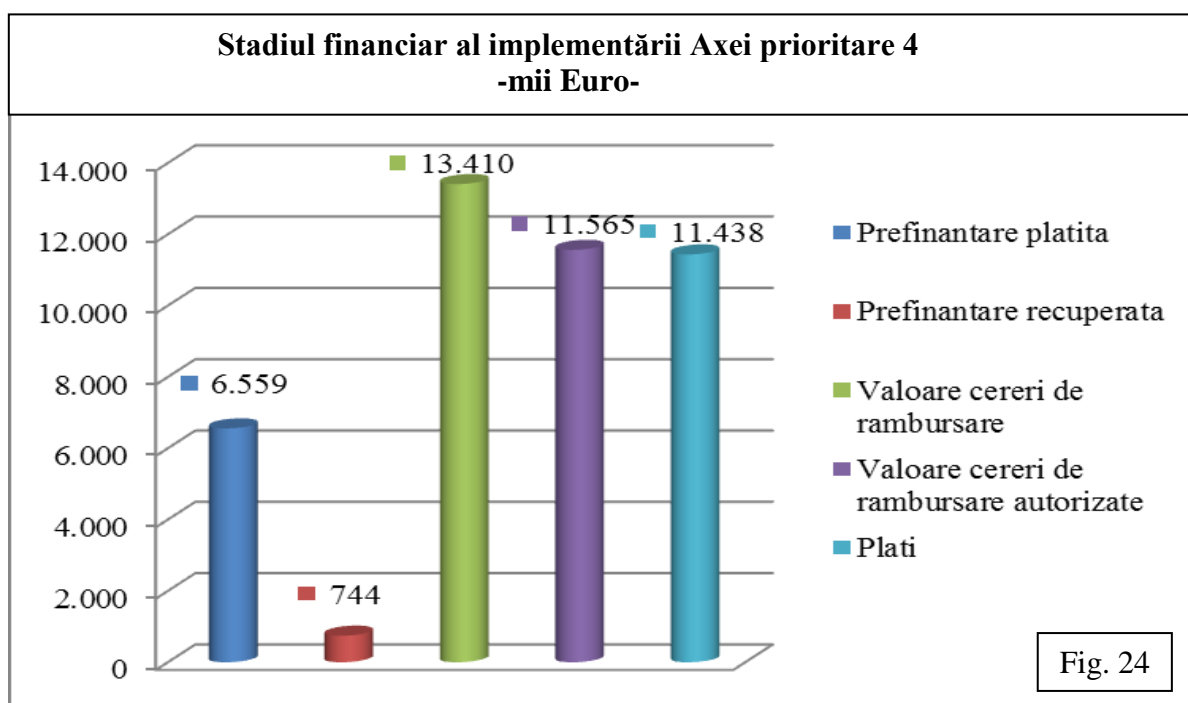
- Aprobate 71 de proiecte în valoare totală de 76,5 milioane euro, din care contribuție UE de aproximativ 59 milioane euro.
- Semnate 24 de contracte de finanțare în valoare eligibilă totală de 35.996.426 Euro
 - Fondul European de Dezvoltare Regională: 28.797.141 euro
 - Buget de Stat: 7.199.285 euro
- Semnate un număr de 289 de contracte, din care 201 de servicii, 77 de furnizare și 11 de lucrări, astfel încât numărul total de contracte semnate a ajuns la 621, din care 415 de servicii, 184 de furnizare și 22 de lucrări, dintr-un total de 837;
- Finalizate un număr de 112 contracte, din care 48 de servicii, 61 de furnizare și 3 de lucrări, ceea ce conduce la un total de 346 de contracte finalizate, respectiv 167 contracte de servicii, 166 de furnizare și 13 de lucrări;

Prin proiectele contractate în cadrul axei prioritare 4 a POS Mediu până la finalul anului 2011 vor fi realizate un număr de 84 de planuri de management, ceea ce corespunde unui procent de 35% din obiectivul axei prioritare 4.

În ceea ce privește implementarea proiectelor, axa prioritară 4 a înregistrat, în cursul anului 2011, un progres vizibil în ceea ce privește contractarea componentelor proiectului, care a ajuns la un grad de aproximativ 75%. De asemenea, au fost înregistrate progrese atât în finalizarea de componente din cadrul proiectului, cât și în plăți efectuate către beneficiari.

Stadiul financiar al implementării Axei prioritare 4

- Prefinanțare plătită: 6.559.217 Euro din care a fost recuperată de la beneficiari prefinanțare în sumă de 744.287 Euro
- Număr Cereri de rambursare procesate: 374 cu o valoare totală de 13.410.498,17 Euro
- Valoare totală cereri de rambursare autorizate: 11.565.356,17 Euro
- Plăți:
 - FEDR – 7.375.241,05 Euro
 - Buget de Stat – 2.393.454,66 Euro
 - Prefinanțare dedusă – 1.669.072,86 Euro.

Proiecte finalizate

În cursul anului 2011 au fost finalizate 5 proiecte finanțate din axa prioritară 4. Valoarea finală a acestor proiecte a însumat 447.157 euro, cu o contribuție FEDR de 357.726 euro. De asemenea, în cursul anului 2011, a continuat implementarea tuturor proiectelor contractate, urmând ca marea majoritate a celor contractate în 2009 și 2010 să se finalizeze în cursul anului 2011.

INFRASTRUCTURĂ DE VIZITARE, PARCUL NATURAL VÂNĂTORI NEAMȚ (jud. NEAMȚ)

RECONSTRUCȚIE ECOLOGICĂ, BALTA COMANA (jud. Giurgiu)

3.4.2. Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Probleme în pregătirea și evaluarea proiectelor

- Lipsa de expertiză a unor solicitanți în întocmirea proiectelor, ceea ce a determinat întârzieri în procesul de evaluare și aprobare a Cererilor de finanțare

Pentru a contracara aceasta problemă, AM POS Mediu a procedat la modificarea Ghidului Solicitantului pentru sesiunea a patra de proiecte, defășurată în cursul anului 2011, în vederea flexibilizării și simplificării condițiilor de finanțare. În paralel, au fost organizate sesiuni de instruire pentru potențialii beneficiari și a fost creat un sistem unitar de help-desk la nivelul celor 8 Organisme Intermediare POS Mediu.

- Dificultăți în evaluarea proiectelor depuse, ca urmare a numărului mare de propuneri de proiecte

Pentru a soluționa aceasta situație, prin proiectul „*Srijin pentru OI în vederea gestionării procesului de evaluare tehnico-financiară și selecție a proiectelor de protecția naturii finanțate din POS Mediu, Axa prioritară 4*”, finanțat din Axa Prioritară 6 Asistență Tehnică a fost acordat sprijin Organismelor Intermediare în procesul de evaluare a proiectelor din cadrul Axei Prioritare 4 și s-au organizat 3 sesiuni de instruire specifice pentru personalul OI.

- Intârzierea procesului de evaluare a proiectelor ca urmare a modificărilor legislative privind limitele ariilor protejate (H.G. nr.971/2011 și Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011), fiind necesară refacerea multora dintre aplicațiile de finanțare și reevaluarea acestora

În urma analizei impactului modificării limitelor siturilor Natura 2000 (SPA și SCI) asupra proiectelor depuse în cadrul sesiunii IV, au fost identificate și implementate următoarele soluții:

- În cazul modificărilor minore, AM POS Mediu a solicitat Beneficiarilor revizuirea cererilor de finanțare, în scopul corelării cu prevederile legislative în vigoare, cu încadrarea în bugetul inițial, redepunerea acestora la Organismele Intermediare în vederea verificării și re aprobarea de către Comitetul de Selecție a Proiectelor.
- În cazul modificărilor majore, AM POS Mediu a solicitat revizuirea Cererilor de finanțare cu includerea sumelor necesare acoperirii activităților suplimentare, urmând a fi aplicată procedura inițială de evaluare și selecție (reevaluarea de către Organismele Intermediare cu suportul Asistenței Tehnice de Evaluare și re aprobarea acestora de către Comitetul de Selecție a Proiectelor).
- În cazul proiectelor deja aprobate, pentru care au fost emise ordine privind aprobarea finanțării, în urma deciziilor care vor fi luate de către Comitetul de Selecție a Proiectelor, AM POS Mediu a propus spre aprobare ordine pentru modificarea acestora. Revizuirea cererilor de finanțare a fost necesară pentru a permite îndeplinirea obiectivelor proiectelor depuse în cadrul sesiunii IV, prin aprobarea Planurilor de Management ale ariilor naturale protejate vizate de proiectele propuse pentru finanțare în cadrul POS Mediu.

Probleme în implementarea proiectelor

- Dificultăți în asigurarea fluxului financiar aferent proiectelor, ca urmare a modificării legislației privind acordarea și recuperarea prefinanțării, în condițiile în care proiectele aferente axei prioritare 4 sunt caracterizate prin finanțarea integrală a valorii eligibile a proiectului din POS Mediu.

În condițiile reducerii cuantumului prefinanțării acordate și a menținerii unui grad de recuperare a acesteia ridicat (modificările Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2548/2009), majoritatea beneficiarilor axei prioritare 4 au fost puși în situația de a încetini ritmul de implementare datorită lipsei disponibilităților financiare. În aceste condiții, AM POS Mediu a colaborat activ cu beneficiarii pentru asigurarea unui flux financiar suficient proiectului (prin creșterea frecvenței cererilor de rambursare), concomitent cu efectuarea demersurilor necesare pentru modificarea cadrului de finanțare la nivel național conform specificului axei prioritare 4 (beneficiari cu resurse financiare limitate), demersuri concretizate în cursul anului 2012 prin aprobarea H.G. nr. 218/2012.

- Dificultăți datorate circuitului de aprobare a planurilor de management, atât la nivelul MMP, cât și la nivel interministerial

În acest sens, AM POS Mediu a demarat, în cursul anului 2011, discuții cu direcțiile de specialitate din cadrul MMP, inclusiv la nivel de Secretar de Stat, în scopul adoptării unui set de măsuri care să scurteze procesul de adoptare a planurilor de management. În acest scop, au fost identificate o serie de măsuri (respectiv crearea unui Grup de lucru interministerial, concomitent cu o Procedură de adoptare a Planurilor de Management, precum și contractarea unei asistențe tehnice pentru evaluarea operativă a acestora), care vor fi implementate în cursul anului 2012 (când mare parte dintre proiectele aflate în implementare vor fi finalizate).

3.5. AXA PRIORITARĂ 5: IMPLEMENTAREA INFRASTRUCTURII ADECVATE DE PREVENIRE A RISCURILOR NATURALE ÎN ZONELE CELE MAI EXPUSE LA RISC

3.5.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

Informații privind evoluția fizică și financiară a priorității

Evoluția portofoliului de proiecte

Aspecte cheie

- Aprobarea de către CE în anul 2011 a unui proiect major (Prut-Bârlad) în valoare totală de 58,52 mil Euro, din care contribuția UE în valoare de 48 mil de Euro;
- Aprobarea de către AM în anul 2011 a 5 proiecte nemajore în valoare totală de 28,05 mil Euro, din care contribuția UE în valoare de 22,44 mil Euro;
- 6 Contracte de Finanțare încheiate în cursul anului 2011 pentru DMI 1 - în valoare totală de 86.567.562 Euro.
- Valoarea eligibilă conform POS Mediu: 86.567.562 Euro, din care:
 - Fond de Coeziune: 70.445.354 Euro
 - Buget de Stat: 16.122.208 Euro

Investițiile finanțate prin Axa prioritară 5 - DMI1 au în vedere implementarea de măsuri preventive în cele mai vulnerabile zone la riscul de inundații, pentru aproximativ 1.500.000 de persoane.

Analiza calitativă

Investițiile finanțate prin Axa Prioritară 5 au în vedere implementarea de măsuri preventive în cele mai vulnerabile zone la riscul de inundații și eroziune costieră, cu o țintă de 1.500.000 de persoane care vor beneficia de proiecte pentru protecția împotriva inundațiilor și reabilitarea a 10 km de litoral împotriva eroziunii costiere.

Stadiul financiar al implementării Axei prioritare 5

Prefinanțare solicitată: nu este cazul;

Număr Cereri de rambursare: 123 cu o valoare totală de 22.921.779,05 Euro ;

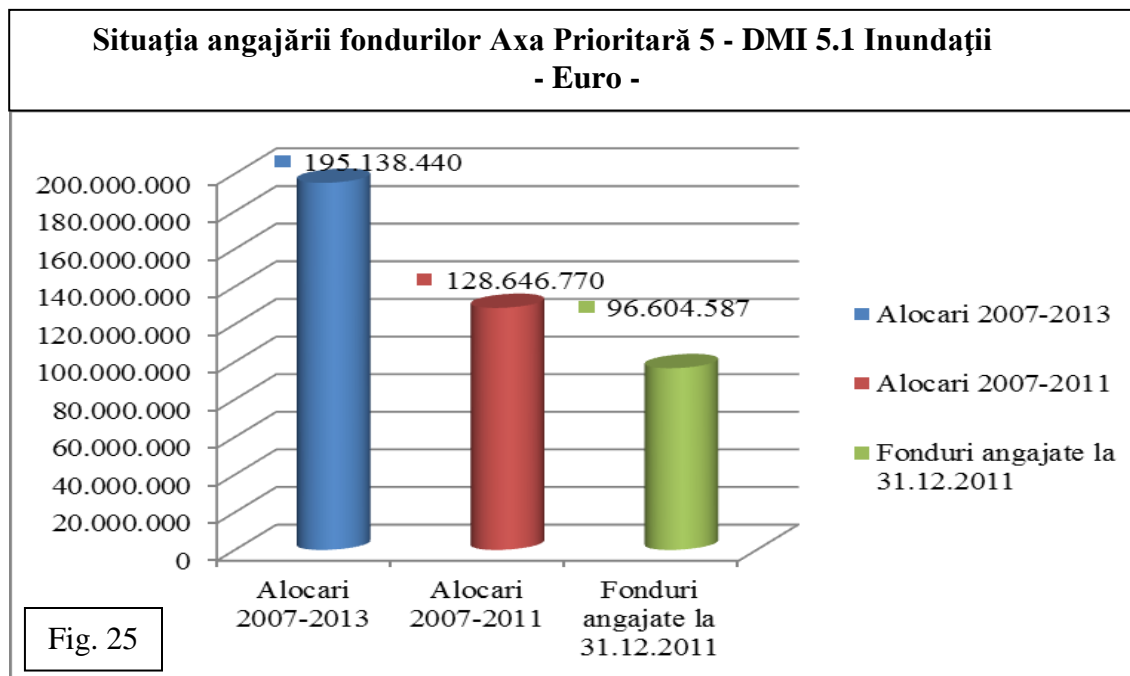
Valoare totală Cereri de rambursare autorizate: 19.281.288,55 Euro ;

Plăți efectuate: FC –11.384.103,36 Euro ;

Buget de Stat – 2.683.692,95 Euro.

Stadiul implementării Axei Prioritare 5 - Domeniul Major de Intervenție 1 (DMI 5.1)

Bugetul alocat acestui domeniu major de intervenție este de 195,2 milioane Euro, din care contribuția UE reprezintă cca. 156,1 mil. Euro. Unicul beneficiar al proiectelor finanțate este Administrația Națională “Apele Române” (ANAR).

La data 31.12.2011, în cadrul Axei Prioritare 5 – Domeniul Major de Intervenție 1, erau aprobate 10 Aplicații de Finanțare pentru bazinele hidrografice: Siret, Buzău - Ialomița, Crișuri, Mureș, Banat, Someș - Tisa, Argeș – Vedea, Dobrogea-Litoral, Jiu, Olt.

Dintre acestea, în cursul anului 2011 au fost aprobate 3 Aplicații de Finanțare pentru bazinele hidrografice Olt, Jiu și Prut-Barlad.

Până la sfârșitul anului 2011, dintr-un total de 68 contracte aferente celor 11 Contracte de finanțare aflate în implementare pentru Domeniul Major de Intervenție 1, au fost atribuite 40 contracte, din care:

- 2 contracte de lucrări;
- 28 contracte de servicii;
- 10 contracte de furnizare.

La sfârșitul anului 2011, se aflau în procedură de derulare a achizițiilor un număr de 2 contracte de servicii.

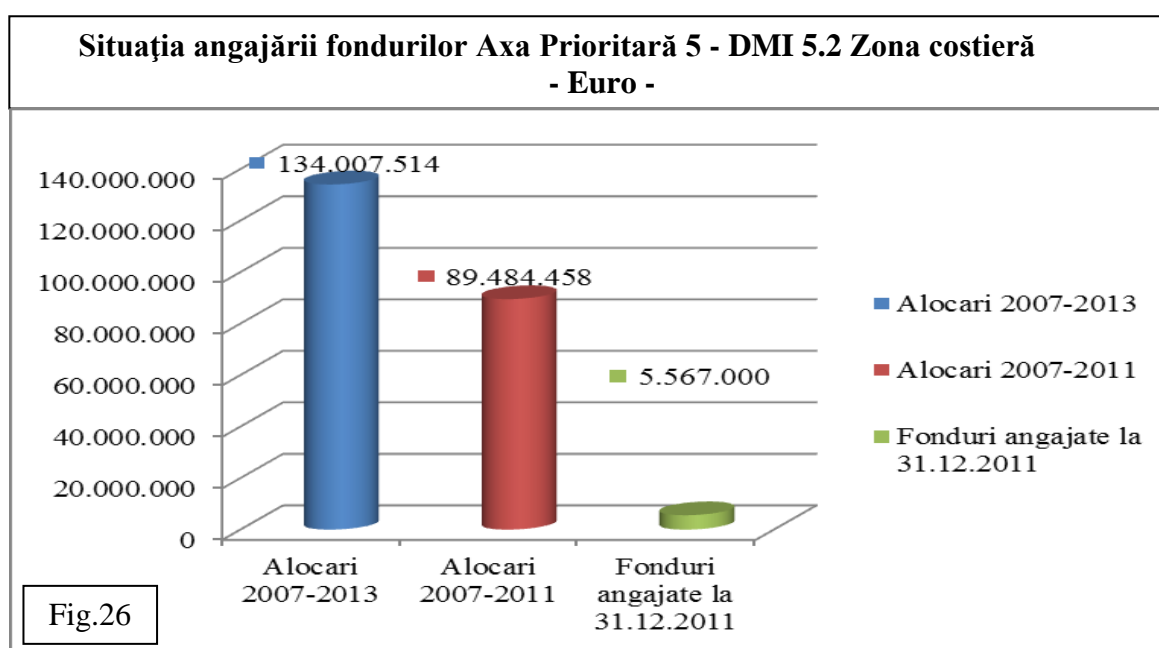
Pe parcursul anului 2011 au fost semnate un număr total de 35 contracte de achiziții publice, din care:

- 3 contracte de lucrări;
- 18 contracte de servicii;
- 14 contracte de furnizare.
-

Stadiul implementării Axei Prioritare 5 - Domeniul Major de Intervenție 2 (DMI 5.2)

În cadrul domeniului major de intervenție 5.2 - Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc, au fost atribuite toate cele 3 contracte de servicii aferente Asistenței Tehnice pentru pregătire proiecte - Axa prioritară 5 pentru pregătirea Master Planului și a aplicației de finanțare pentru „Protecția și reabilitarea zonei costiere”.

Bugetul alocat acestui domeniu major de intervenție este de aproximativ 134 milioane Euro, din care contribuția UE reprezintă cca. 114 mil. Euro. În cadrul acestui domeniu de intervenție se vizează finanțarea de proiecte de reabilitare a zonei costiere a Mării Negre. Strategia de finanțare vizează finanțarea unor investiții prioritare spre finalul perioadei de programare (2012-2013). Beneficiarul unic al acestui domeniu de intervenție este Administrația Națională “Apele Române”.

Analiza procesului de implementare

Până la sfârșitul anului 2011, a fost finalizat contractul de servicii „Elaborare Hărților de Hazard la inundații” din cadrul proiectului „Planul pentru Prevenirea, Protecția și Diminuarea Efectelor Inundațiilor în bazinul hidrografic Siret”, aferent DMI 1.

Totodată, un număr de 15 contracte de furnizare au fost finalizate.

Până la sfârșitul anului 2011, erau atribuite toate cele 3 contracte de servicii aferente Proiectului "Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, Axa prioritară 5, DMI 2 – Implementarea structurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc", aflat în implementare.

În cadrul acestui domeniu se finanțează pregătirea unui Master Plan și a unei aplicații de finanțare pentru protecția și reabilitarea zonei costiere. Se estimează că Aplicația de finanțare finală (în valoare de aprox. 137 mil. euro) ar putea fi depusă pentru finanțare în trimestrul III al anului 2012.

3.5.2. Probleme importante înregistrate în cadrul Axei Prioritare 5 și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Probleme în pregătirea proiectelor

- ✓ Studiile de fezabilitate sunt slab pregătite în ceea ce privește prezentarea opțiunilor propuse.
- ✓ Studiile de fezabilitate au fost pregătite înainte de apariția H.G. nr. 28/2008, astfel că aceste proiecte nu îndeplinesc cerințele minime ale unui Studiu de fezabilitate conform cu legislația în vigoare la acest moment.
- ✓ Revizuirea repetată a Cererilor de Finanțare pentru bazinele hidrografice Mureș, Crișuri și Someș-Tisa, Olt, Jiu, astfel încât acestea să corespundă cu contractele semnate în cursul anului 2006.

Măsuri adoptate

Având în vedere experiența redusă a ANAR în promovarea proiectelor finanțate din fonduri UE, AM POS Mediu a intensificat sprijinul acordat pe parcursul procesului de evaluare, atât prin personalul propriu cât și prin intermediul JASPERS și al consultanților angajați pentru pregătirea și evaluarea aplicațiilor.

Probleme în implementarea proiectelor

Termenul de finalizare al contractului de asistență tehnică pentru Master-planul și aplicația de finanțare pentru „Protecția și reabilitarea zonei costiere” a fost decalat ca urmare a nefinalizării procedurii pentru Evaluarea Strategică de Mediu și Evaluarea Impactului asupra Mediului.

Această întârziere duce la întârzieri în finalizarea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire cu repercursiuni în contractarea și executarea lucrărilor de reducere a eroziunii costiere.

Datorită specificului lucrărilor și a amplasamentului în zona de frontieră pentru finalizarea procedurilor de mediu se așteaptă răspunsul statului bulgar .

3.6. AXA PRIORITARĂ 6: ASISTENȚĂ TEHNICĂ

3.6.1. Realizarea țintelor și analiza progreselor înregistrate

Informații privind evoluția fizică și financiară a priorității

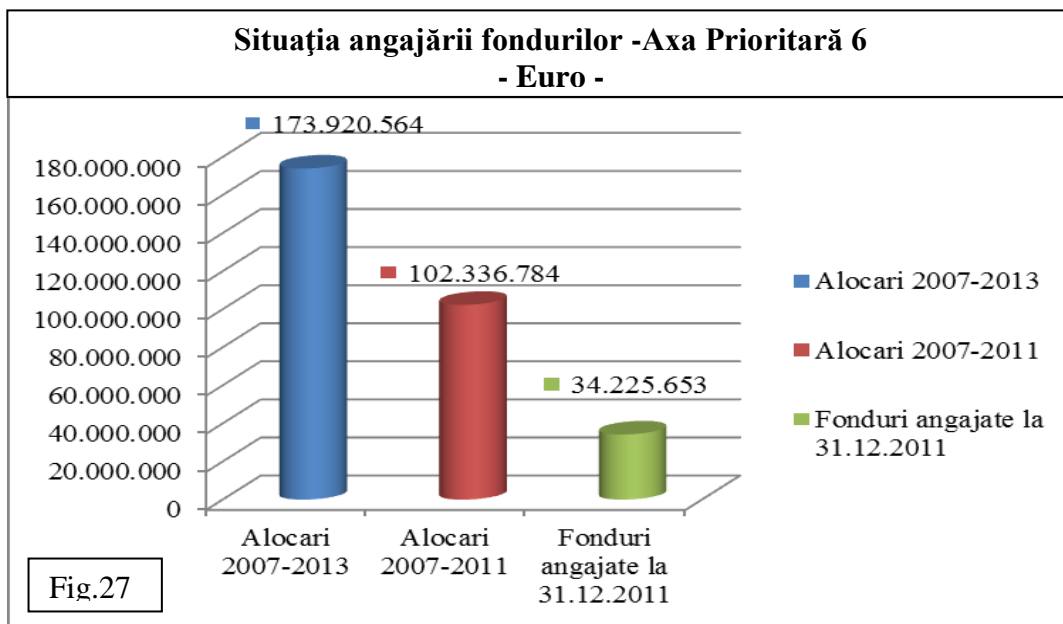
Evoluția portofoliului de proiecte

Aspecte cheie

În urma depunerii propunerilor de proiecte finanțabile prin Axa Prioritară 6 – Asistență Tehnică din POS Mediu, în exercițiul financiar aferent anului 2011, au fost aprobate 31 de cereri de finanțare, după cum urmează:

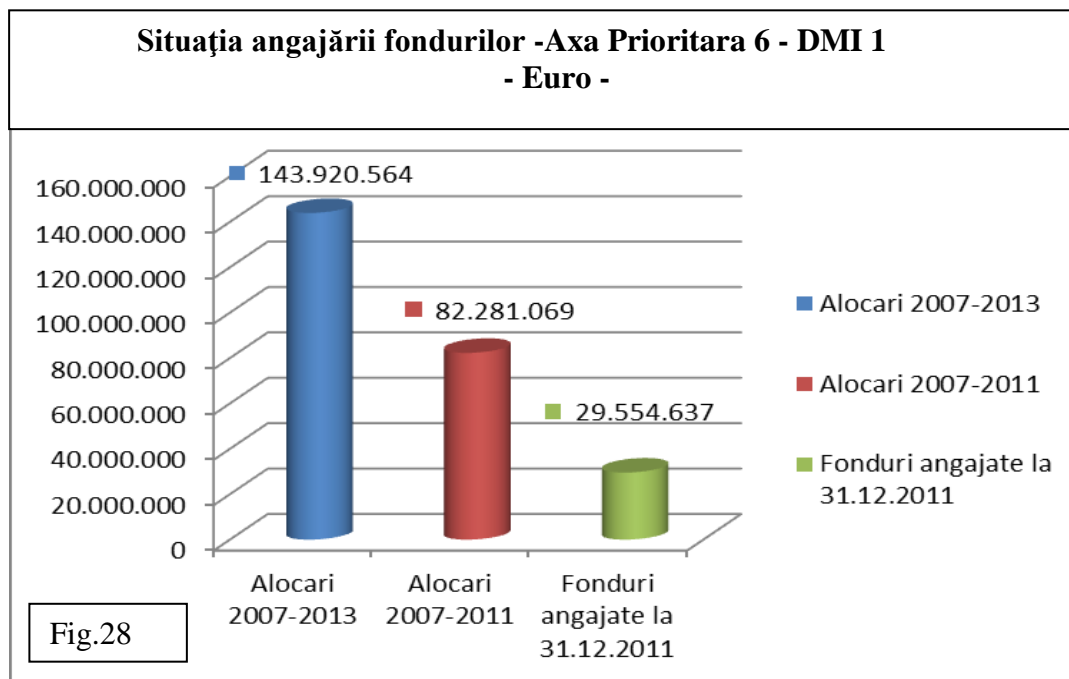
- 24 de cereri de finanțare aferente Domeniului Major de Intervenție 1 – Managementul și Evaluarea POS;
- 7 de cereri de finanțare aferente Domeniului Major de Intervenție 2 – Informare și Publicitate.

Situația angajării fondurilor pe Axa prioritară 6 se prezintă astfel:

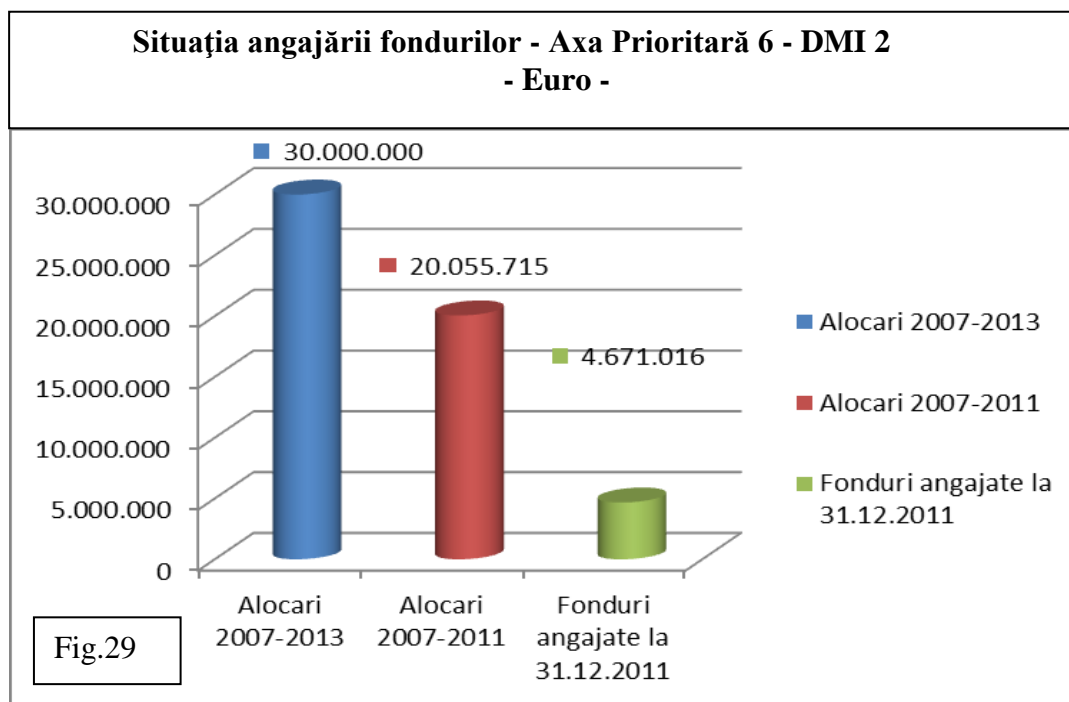

Valoarea proiectelor depuse, pe domenii de intervenție a fost următoarea:

DMI 1: valoarea eligibilă a proiectelor aprobate până la 31.12.2011 a fost de 29.554.637 euro

DMI 2 : valoarea eligibilă a proiectelor aprobate până la 31.12.2011 a fost de 4.671.016 euro

Situația realizării indicatorilor specifici Axei Prioritare 6 se prezintă astfel:

Indicatori conform Mediu *)	POS	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Reuniuni ale Comitetului de Monitorizare organizate (număr /an)	Realizare	1	3	5	7	9					
	Ținta	1	3	5	7	9	11	13	15	17	
	Valoarea de bază	0	1	3	5	7					
Cereri de propuneri de proiecte finanțate de AT (număr)	Realizare	1	4	6	12	14					
	Ținta	1	5							5	
	Valoarea de bază	0	1	4	6						
Personal instruit (număr /an)	Realizare	0	284	634	1000	1635					
	Ținta		290	300	330	360	390	400		400	
	Valoarea de bază	270	270	284	634						
Aplicații de proiecte evaluate cu sprijin AT (număr)	Realizare	0	0	10	46	46					
	Ținta		20	30	40	50				50	
	Valoarea de bază	0	0	0	10						
Rapoarte de	Realizare	0	0	0		0					

evaluare elaborate (număr)	Ținta	0	0	0		1		2		2	
	Valoarea de bază	0	0	0							
Studii tematice/strategii elaborate	Realizare	0	0	5	7	8					
	Ținta		3	5	7	10				10	
	Valoarea de bază	0	0	3	5						
Tip de broșuri/pliante diseminate	Realizare	2	4	5	0	13					
	Ținta	9	20	50	100	120	130	190	200	200	
	Valoarea de bază	1	2	4	5	5					
Conferințe de presă organizate	Realizare	1	13	22	38	59					
	Ținta	1	5	10	14	16	17	18	19	20	
	Valoarea de bază	0	1	13	22	38					

*) Valorile prezentate sunt cumulative.

Creșterea semnificativă de la nivelul indicatorului “Personal instruit” s-a datorat proiectelor implementate în cadrul DMI 1- Managementul și Evaluarea POS, în principal „Misiuni de consolidare a sistemului de management al AM și OI-urilor în vederea implementării POS Mediu” și „Sprijinirea procesului de schimb de informații/experiență între România și statele membre în contextul implementării POS Mediu”. În cadrul acestor proiecte, au fost decontate participările la sesiuni de instruire, în scopul dezvoltării abilităților și competențelor personalului AM și OI POS Mediu implicat în monitorizarea proiectelor majore, finanțate prin POS Mediu

Totuși, din analiza indicatorilor realizați, se observă că este necesară accelerarea depunerii și derulării contractelor care vizează elaborarea de studii, analize, rapoarte, strategii, ghiduri sau alte documente metodologice, care ar putea îmbunătăți procesul de implementare a proiectelor majore finanțate prin POS Mediu, precum și nevoia de accelerare a pregătirii programului și proiectelor pentru următoarea perioadă de programare.

În cursul anului 2011 s-au semnat 24 contracte de prestări servicii și furnizare de bunuri cu o valoare totală de 6.734.419,50 Euro fără TVA, din care:

- valoarea FEDR a fost de 5.050.814,62 Euro
- cofinanțarea plătită de la Bugetul de stat a fost de 1.683.604,88 Euro.

La aceste contracte se adaugă 8 proiecte ce presupun decontări de cheltuieli, cu o valoare totală de 869.668,87 Euro fără TVA, din care:

- valoarea FEDRa fost de 652.251,65 Euro
- cofinanțarea plătită de la Bugetul de stat a fost de 217.417,22 Euro.

Analiza calitativă

Domeniul Major de Intervenție 6.1: Sprijin pentru managementul și evaluarea POS:

- în anul 2011 s-au semnat 19 Ordine de finanțare în valoare totală de 2.318.631 Euro, din care valoarea fondurilor comunitare a fost de 1.401.249, reprezentând 8.802 % din valoarea totală a fondurilor comunitare alocate acestui domeniu pentru 2011 (15.919.935 euro) și respectiv 1.298 % din valoarea totală a fondurilor comunitare alocate acestui domeniu pentru perioada 2008-2013 (107.940,423 euro).

Domeniul Major de Intervenție 6.2: Sprijin pentru informare și publicitate

- în anul 2011 s-au semnat 4 Ordine de finanțare în valoare totală de 772.934 euro, din care valoarea fondurilor comunitare a fost de 467.500 euro, reprezentând 17.253 % din valoarea totală a fondurilor comunitare alocate acestui domeniu pentru 2011 (2.709.729 euro) și respectiv 2.077 % din valoarea totală a fondurilor comunitare alocate acestui domeniu pentru perioada 2008-2013 (22,500,000 euro)

4. PROGRAME FSE: Conformitate și concentrare

Nu este cazul.

5. PROIECTE MAJORE finanțate din FC/FEDR

Stadiul proiectelor majore din cadrul POS Mediu a fost prezentat în detaliu în secțiunile dedicate Axelor Prioritare 1, 2, 3 și 5.

Lista proiectelor majore și nemajore de infrastructură aprobate până la 31 decembrie 2011 este prezentată în Anexa I la prezentul document.

Progresul fizic și financiar al proiectelor de infrastructură majore și nemajore (Axa 1, 2, 3,4 și 5) este prezentat în fișele din Anexa IV la prezentul document.

6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Prin proiectele finanțate prin Axa Prioritară 6 și implementate în anul 2011 s-a asigurat atingerea următoarelor obiective din Strategia de Asistență Tehnică:

- Consolidarea sistemului de management, monitorizare, control și evaluare a implementării POS Mediu;
- Asigurarea transparenței cu privire la asistența financiară acordată prin POS Mediu;
- Susținerea managementului eficient și responsabil al programului;
- Asigurarea unui sistem de informare și publicitate adecvat al Programului.

Totodată, activitățile din cadrul contractelor implementate în anul 2011 au vizat:

- întărirea capacității administrative și instituționale a AM și OI POS Mediu în domeniul managementului fondurilor alocate prin POS Mediu;
- asigurarea expertizei juridice de specialitate în vederea soluționării problemelor apărute în implementarea POS Mediu;
- asigurarea asistenței de specialitate pentru personalul din cadrul direcțiilor cu atribuții în monitorizarea proiectelor, în scopul eficientizării activității și asigurării unui management adecvat al proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- asigurarea serviciilor de consultanță și expertiză tehnică de specialitate pentru evaluarea proiectelor majore propuse spre finanțare în sectoarele de apă, deșeuri, termoficare și prevenirea riscului la inundații precum și a cererilor de finanțare depuse în cadrul Axei Prioritare 4 a POS;
- elaborarea strategiei naționale de gestionare a nămolurilor provenite de la stațiile de epurare, în scopul îmbunătățirii calității factorilor de mediu pe termen lung.

Contracte de Asistență Tehnică finalizate în perioada 2007-2011

Domeniul major de intervenție 1 – Sprijin pentru managementul și evaluarea POS

- 73 contracte în valoare totală de 4.583.046 Euro (cu TVA):
 - 54 contracte de servicii în valoare totală de 2.969.569 Euro;
 - 19 contracte de furnizare în valoare totală de 1.613.477 Euro.

Domeniul major de intervenție 2 – Sprijin pentru informare și publicitate POS

- 12 contracte în valoare totală de 2.990.801 Euro.

Contracte noi, aflate în derulare în anul 2011

În anul 2011 au fost semnate 24 contracte de asistență tehnică (18 în cadrul DMI1 și 6 în cadrul DMI2), din care:

- 13 contracte au fost finalizate (9 aferentE DMI1 și 4 aferentE DMI2), în valoare de 1.032.742,91 Euro, fără TVA;
- 11 contracte aflate în implementare (9 aferentE DMI1 și 2 aferentE DMI2), în valoare de 5.701.676,59 Euro, fără TVA.

Totodată, în cursul anului 2011, s-au derulat 58 contracte de asistență tehnică, în valoare totală de 14.697.841,23 Euro, fără TVA, 52 dintre acestea înscriindu-se în primul domeniu major de intervenție - Sprijin pentru managementul și evaluarea POS Mediu și 6 contracte care au vizat al doilea domeniu major de intervenție - Sprijin pentru informare și publicitate.

Din totalul de 58 de contracte aflate în implementare în 2011, 36 contracte au fost finalizate în cursul anului 2011, în valoare totală de 3.382.909,78 Euro fără TVA, din care:

- 32 contracte pe DMI1, în valoare de 2.507.017,50 Euro fără TVA;
- 4 contracte pe DMI2, în valoare de 875.892,28 Euro fără TVA.

Valoarea plăților către contractori, efectuate până la sfârșitul anului 2011, a fost de 5.429.291,66 Euro, inclusiv TVA, reprezentând plăți aferente contractelor încheiate în cursul anilor 2009-2010 și aflate în implementare, precum și plăți aferente contractelor încheiate în cursul anului 2011.

În ceea ce privește numărul de Cereri de rambursare, în anul 2011 au fost procesate 16 Cereri de Rambursare pentru proiectele aferente Axei prioritare 6 POS Mediu.

Valoarea totală solicitată la rambursare a fost de 2.056.046,30 Euro, ceea ce reprezintă o creștere de 168 % față de anul 2010, iar valoarea totală autorizată la plată de către AM POS Mediu a fost de 2.055.959,23 Euro, ceea ce reprezintă o creștere de 167,5 % față de anul 2010.

Valoarea rambursată din FEDR în anul 2011 pe Axa Prioritară 6 a fost de 1.541.969,42 Euro, din care:

- Domeniul major de intervenție 1 – 1.421.203,87 Euro;
- Domeniul major de intervenție 2 – 120.765,55 Euro.

Contractele finalizate în anul 2011 au avut drept scop asigurarea unei implementări optime a POS Mediu prin:

- derularea unor sesiuni de instruire în domenii specifice, în scopul dezvoltării abilităților și competențelor personalului AM și OI POS Mediu implicat în monitorizarea proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- derularea unor seminarii, în scopul eficientizării monitorizării proiectelor finanțate prin POS Mediu, dar și a creșterii gradului de informare a Beneficiarilor POS Mediu, referitoare la

aspecte esențiale în aplicarea procedurilor de achiziții publice și principiile aplicate în pregătirea documentațiilor de atribuire;

- organizarea unor evenimente cu privire la implementarea POS Mediu.

Probleme importante înregistrate și măsuri adoptate pentru rezolvarea lor

Principala problemă cu care ne-am confruntat în anul 2011 a fost numărul insuficient de personal în cadrul Serviciului Asistență Tehnică care să se ocupe de pregătirea documentațiilor de atribuire aferente proiectelor și contractelor din cadrul Planului Anual de Achiziții Publice finanțat din Axa Prioritară 6 .

De asemenea, numărul mare de contestații depuse, precum și mecanismul anevoios de soluționare a contestațiilor au determinat blocarea unor proceduri de atribuire a contractelor derulate în cursul anului 2011.

Măsuri adoptate la nivelul AM POS Mediu

- instruirea personalului AM POS Mediu implicat în derularea procedurilor de achiziție publică;
- inițierea demersurilor pentru aprobarea prin Memorandum semnat de Primul – ministru a ocupării unor posturi vacante;
- demararea procedurilor privind organizarea și derularea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante .

Coordonarea Asistenței Tehnice pe parcursul anului 2011

Mecanismul de coordonare a asistenței tehnice a continuat să funcționeze și pe parcursul anului 2011, prin intermediul Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice (CC AT) și a diferitelor Grupuri de Lucru responsabile de anumite domenii specifice. Acest mecanism a continuat să acționeze ca o platformă de diseminare a bunelor practici în domeniul utilizării asistenței tehnice, coordonării și asigurării coerenței intervențiilor, contribuind la diminuarea problemelor/blocajelor intervenite în implementare și evitarea suprapunerilor.

A. Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice (CC AT)

În data de 27 septembrie 2011, a avut loc o reuniune extinsă a CC AT, cu participarea reprezentanților de AT din partea Organismelor Intermediare. În cadrul acestei întâlniri s-a concluzionat că este necesară îmbunătățirea coordonării asistenței tehnice la nivelul tuturor Programelor Operaționale, nivelul scăzut de utilizare a asistenței tehnice având un impact negativ asupra ratei de absorbție pentru toate Programele Operaționale. În acest context, s-a decis că este necesară identificarea unor soluții care să furnizeze un sprijin real pentru întregul sistem de coordonare, management și control al IS.

Principalele probleme orizontale identificate în ceea ce privește utilizarea AT în anii anteriori s-au menținut în anul 2011, respectiv probleme privind numărul insuficient de personal în cadrul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare, dificultățile în procesul de achiziții publice etc. În consecință, deciziile adoptate în cadrul reuniunii din septembrie 2011 au inclus:

- ✓ Identificarea măsurilor din Planul de Măsuri Prioritare care se pot soluționa prin utilizarea asistenței tehnice finanțate în cadrul programului operațional.
- ✓ Prioritizarea proiectelor de AT cuprinse în Planurile indicative AT 2011-2015 (cu estimarea sumelor estimate a fi cheltuite pe Axele de AT și analiza privind posibile realocări).
- ✓ Identificarea ariilor unde expertiza instituțiilor financiare internaționale poate fi utilizată (Banca Mondială, Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de

Investiții), atât pentru proiecte implementate în perioada curentă de programare, cât și pentru pregătirea viitoarei perioade de programare.

✓ Identificarea necesităților de AT care pot fi rezolvate cu sprijin din Facilitatea de Asistență Tehnică (FAT) operațională în cadrul POAT și transmiterea acestora către AM POAT (Lot 1 – Studii analize și cercetări, Lot 2 - AT pentru îmbunătățirea cadrului de implementare a proiectelor finanțate din IS; Lot 3 - Transfer de expertiză).

Totodată, CC AT a decis diminuarea numărului de raportări privind utilizarea AT (de la trimestru, la semestru), precum și organizarea anuală a unei reuniuni a CC AT în format extins (cu participarea OI), în vederea îmbunătățirii eficacității și eficienței întâlnirilor CCAT.

Pentru a identifica ariile unde expertiza instituțiilor financiare internaționale poate fi utilizată, Ministerul Afacerilor Europene a solicitat ministerelor cu rol de autorități de management ca, până la data de 30 septembrie 2011, să transmită propuneri concrete pentru utilizarea expertizei internaționale. Pe baza solicitărilor sectoriale primite de la autoritățile de management și a celor orizontale propuse de ACIS, Ministerul Afacerilor Europene a avut discuții cu autoritățile de management, în vederea agreării expertizei necesare pentru înlăturarea blocajelor care intervin în implementarea acestor fonduri.

În urma acestui dialog, Ministerul Afacerilor Europene a promovat un Memorandum care cuprinde propuneri de utilizare a expertizei tehnice internaționale și care a fost adoptat de Guvernul României în ședința din data de 26 octombrie 2011.

Propunerile cuprinse în Memorandum acoperă toate cele șapte programe operaționale finanțate din Fonduri Structurale și de Coeziune, iar costurile aferente urmează să fie finanțate din fondurile de asistență tehnică aflate la dispoziția autorităților române, în cadrul acestor fonduri.

La începutul lunii noiembrie 2011, Ministerul Afacerilor Europene a transmis oficial aceste propuneri către Comisia Europeană care a luat legătura cu instituțiile financiare pentru o primă analiză privind domeniile de expertiză care pot fi acoperite de fiecare instituție în parte.

B. Grupurile de lucru tematice

Grupurile de lucru sunt coordonate de diversele direcții de specialitate din cadrul ACIS, în funcție de scopul lor. În 2011, activitățile derulate în contextul grupurilor de lucru au inclus:

- Grupul de lucru pentru Monitorizare, condus de Direcția de Monitorizare din cadrul ACIS, s-a reunit o singură dată în cursul anului 2011, în martie, reuniunea fiind dedicată procesului de pregătire și elaborare a Rapoartelor Anuale de Implementare pentru anul 2010. Discuțiile au vizat furnizarea clarificărilor necesare și eliminarea eventualelor neînțelegeri și diferențe în abordări. Recomandările au avut un caracter orizontal și au vizat asigurarea unei abordări unitare și coerente în elaborarea acestor documente.
- Grupul de lucru de Evaluare, format din membrii Unităților de Evaluare din cadrul Autorităților de Management și coordonat de Unitatea Centrală de Evaluare din cadrul ACIS, a avut 10 reuniuni în cursul anului 2011, organizate în contextul proiectului “Întărirea capacității Unităților de Evaluare de la nivelul AM-urilor și ACIS”, finanțat din POAT. În cadrul activităților derulate, GL pentru Evaluare a acordat o atenție deosebită evitării suprapunerilor între evaluările derulate de diferite AM-uri, dezvoltării competențelor în domeniul evaluării, precum și pregătirii pentru următoarea perioadă de programare (concepte și idei pentru monitorizarea și evaluarea Politicii de Coeziune post-2013). În plus, GL a organizat o serie de sesiuni de training în scopul analizării diverselor metodologii și tehnici de evaluare, precum analiza unor concepte cum ar fi competitivitatea și buna guvernare. Au fost de asemenea organizate și o serie de ateliere de lucru, în urma cărora a fost elaborat Ghidul pentru evaluările intermediare care vor avea loc în anul 2012.

- Grupul de lucru pentru Formare, organizat sub conducerea Direcției Asistență Tehnică din cadrul ACIS, a avut 2 reuniuni în anul 2011 (în lunile ianuarie și aprilie), discuțiile vizând în special monitorizarea procesului de formare la nivelul AM-urilor și OI-urilor și îmbunătățirea metodologiei utilizate pentru evaluarea nevoilor de training viitoare. În plus, în contextul reuniunilor Grupului de Lucru, au fost organizate două sesiuni de instruire pentru membrii GL, în domeniul coordonării și planificării formării, precum și asigurarea schimbului de experiență în domeniul dezvoltării resurselor umane și a unor tehnici de training specifice.
- Grupul de Lucru pentru SMIS, condus de Direcția Coordonare de Sistem din cadrul ACIS, a avut două reuniuni în anul 2011 (în lunile ianuarie și august). În cadrul ambelor întâlniri au fost prezentate noua versiune / îmbunătățire planificată a sistemului informatic SMIS-CSNR, conform nevoilor identificate (ex: posibilitatea înregistrării valorilor cu zecimale, modificarea anumitor etichete, generarea automată din SMIS a declarațiilor de cheltuieli, sprijin online pentru operarea SMIS etc.)
- Grupul de Lucru pentru Comunicare, organizat sub conducerea Direcției Asistență Tehnică din cadrul ACIS, a avut 3 reuniuni în anul 2011 (în lunile februarie, iulie și august). Discuțiile s-au concentrat pe aspecte specifice precum elementele de identitate vizuală și situații punctuale de aplicare a acestora, caracterul public al documentelor elaborate/ administrate de AM/OI/ACIS cu privire la implementarea IS, precum și realizarea unei baze de date cu exemple de proiecte de succes din actuala perioadă de programare. Au fost analizate de asemenea o serie de probleme întâmpinate în domeniul achizițiilor publice, precum și aspecte organizatorice legate de activitățile de comunicare în derulare sau planificate și cele cu privire la site-ul www.fonduri-ue.ro și Centrul de Informare pentru IS.

7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE

Ațiunile prevăzute a avea loc în anul 2011 au variat de la producerea de materiale de informare și obiecte promoționale (broșuri privind POS Mediu, pliante, pixuri etc) la evenimente dedicate mass-media și beneficiarilor POS Mediu și realizarea de spoturi audio și video, având în vedere faptul că acestea asigură o vizibilitate maximă a programului și o transparență mare în ceea ce privește modul de cheltuire a fondurilor europene și a contribuției statului român. De asemenea, nu a fost neglijată componenta de evaluare, implementându-se contractul Evaluarea Planului de Comunicare pentru POS Mediu, care reprezintă evaluarea intermediară a activităților de informare și publicitate desfășurate în perioada 2007-2011.

I. Evenimente POS Mediu

Proiectul „**Organizare de evenimente cu privire la implementarea POS Mediu**” a presupus organizarea a 8 întâlniri (câte una în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare) între beneficiarii POS Mediu și OI și AM POS Mediu, a unui eveniment tematic pentru a sublinia impactul pozitiv al proiectelor finanțate din POS Mediu, a 8 evenimente majore (câte unul în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare) prin care se prezintă progresul înregistrat în implementarea POS Mediu, la nivel regional și național, a 8 întâlniri cu mass-media în diverse regiuni, cu vizitarea obiectivelor de investiții finanțate prin POS Mediu și interviuarea factorilor implicați (de exemplu, depozitul de deșeuri Ghizela, Parcul Natural Vânători-Neamț, stația de epurare de la Câmpia Turzii și Luna etc).

La nivel central, s-au desfășurat următoarele evenimente:

1. **„Investiții verzi în infrastructura de mediu”** – eveniment dedicat Zilei Mondiale a Mediului, desfășurat în data de 7 iunie. Au participat 80 de beneficiari și 22 de jurnaliști. Ca lectori, au fost atât reprezentanții AM POS Mediu, cât și președinții AFM și ANAR și beneficiari POS Mediu cu proiecte în stadiu mai avansat de implementare. Tematica evenimentului a vizat măsurile și proiectele care contribuie la modernizarea infrastructurii de mediu în România;

2. **“Implementarea proiectelor finanțate prin POS Mediu – aspecte esențiale și recomandări”**, desfășurat în data de 5 iulie. În cadrul acestui eveniment, au fost abordate următoarele teme: strategia de tarifare, achizițiile publice, prevederile Contractului de Finanțare și necesitatea respectării lor. Au participat 120 de beneficiari POS Mediu.

3. Conferința **“Programul Operațional Sectorial Mediu - progres în implementare 2010-2011”**, desfășurată în data de 9 august. Temele abordate au fost: verificările ex-post ale procedurilor de achiziții publice și noutăți legislative; prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în implementarea proiectelor; condiții de acordare și retragere a prefinanțării; aspecte din implementarea proiectelor finanțate prin POS Mediu. Au participat 110 de beneficiari POS Mediu, față de 70 estimați anterior și 15 jurnaliști.

Valoarea contractului: 277.010,01 lei, fără TVA

În plus față de aceste evenimente, la nivel regional s-au mai desfășurat 121 de evenimente, din care 34 au fost organizate de către Organismele Intermediare, iar 87 au fost organizate de alte organizații, cu care OI-urile colaborează sau încheiate parteneriate în domeniul comunicării (ADR, universități, instituția prefectului, Centre Europe Direct etc).

II. Campania de promovare POS Mediu

Având în vedere responsabilitățile de informare și publicitate ce îi revin Autorității de Management, precum și importanța unei atitudini proactive și a existenței unei bune informări la nivelul publicului și a presei scrise și audio-vizuale, Autoritatea de Management a inițiat Campania de promovare a Programului Operațional Sectorial „Mediu” - exemple de bune practici. Conceptul creativ al acestei campanii a fost acela de a oferi publicului exemple concrete de proiecte finanțate prin POS Mediu, prezentate de beneficiari reali, nu actori (testimonials).

Pentru evaluarea impactului campaniei a fost realizată o cercetare pe un eșantion de 2116 persoane (interviuri telefonice), selectate aleator din întreaga bază de telefoane mobile de pe teritoriul României prin metoda Random digit dialing, cu un procent de eroare de maxim 2,1%. În urma cercetării, a reieșit că, la finalul campaniei, notorietatea înregistrată de POS Mediu este de 34%.

Spoturile tv și radio, articolele, afișele și machetele de presă au fost difuzate/publicate în perioada iunie-august 2011. La finalizarea difuzării s-a realizat evaluarea campaniei. Valoarea însumată a celor 3 contracte a fost de 3.534.698 lei fără TVA. Pentru televiziune, s-a urmărit difuzarea continuă a spotului, timp de 3 luni, la minimum 8 canale TV cu acoperire națională, 2.014 GRP (conform ofertei operatorului economic), spotul radio fiind difuzat la 7 posturi, în același timp cu spotul TV, fiind difuzate efectiv 331 spoturi. De asemenea, tot în aceeași perioadă, afișele au fost poziționate în 2.110 locații, iar articolele și macheta de presă au apărut în ziare central și locale cu tiraj mare - 92 inserții în ziarele precum Adevărul, Jurnalul Național, România Liberă, Evenimentul Zilei, Săptămâna Financiară, Ziarul Financiar, Gândul, Capital, Financiarul, Adevărul de seara, Csiki Hirlap, Gazeta de Sud, Obiectiv Vaslui, Agenda, Unirea Alba Iulia, Informația Zilei Satu Mare, Sibiu etc;

III. Alte proiecte

Tot în anul 2011, s-au derulat și următoarele proiecte:

- „Achiziționarea de materiale promoționale POS Mediu” - tipărirea de materiale informative și de promovare POS Mediu.

Valoarea contractului: 728.800 Lei, fără TVA.

- „Achiziționarea serviciilor de monitorizare mass-media”

Scopul contractului a fost monitorizarea zilnică a tuturor jurnalelor de știri, a emisiunilor cu profil economic, social, politic sau care vizează fondurile europene difuzate la posturile de televiziune și radio locale și centrale, precum și a presei scrise, cu profil cotidian și periodic și a site-urilor cu știri on-line.

Perioada de implementare este iunie 2011 – iunie 2013.

Valoarea contractului: 614.800 lei, fără TVA.

- „Evaluarea Planului de Comunicare al POS Mediu”.

Prin acest contract, s-a realizat o evaluare independentă a implementării Planului de Comunicare pentru Programul Operațional Sectorial „Mediu” (POS Mediu) 2007-2013, în vederea formulării de recomandări pentru acțiunile de informare și publicitate viitoare.

Valoarea contractului 112.970,148 lei fără TVA.

IV. Reflectarea POS Mediu în mass-media

Pe parcursul anului 2011, în urma acțiunilor de promovare, evenimentelor organizate și comunicatelor de presă/informărilor transmise s-au înregistrat 143 de articole/știri/emisiuni în presa scrisă/electronică și audio-vizuală, centrală și locală, având ca subiect POS Mediu. Cele mai multe materiale publicistice au apărut în presa scrisă centrală și locală (120 articole), în timp ce mass-media audio/tv au difuzat 23 de materiale privind Programul, iar tonul abordat a fost, în general, neutru (nepărtinitor).

V. Îndeplinirea indicatorilor

Tabelul de mai jos sintetizează rezultatele obținute ca urmare a acțiunilor de comunicare și promovare, în funcție de indicatorii stabiliți în Planul de Comunicare pentru POS Mediu, în perioada 2007-2011:

Indicatori la nivel de Plan de Comunicare	Materiale informative/obiecte promoționale realizate în perioada 2007-2010	Materiale informative/obiecte promoționale realizate în anul 2011
Numărul de publicații elaborate și diseminate	49.700	17.000
Numărul de materiale suport produse și diseminate (CD-uri, mape, cuburi de hârtie, mouse pads, stegulețe de hârtie etc.)	31.114	21.712
Numărul de evenimente care au avut loc și au fost organizate de AM/OI POS Mediu (în București și	94	25

regiuni)		
Numărul de conferințe de presă organizate	38	18
Numărul de comunicate de presă	63	20
Numărul de articole elaborate de AM pentru a fi tipărite în ziare/reviste specializate etc.	15	12
Numărul de spoturi publicitare produse	7	2 (unul radio, unul TV)
Numărul de campanii TV/radio	1	1
Număr de difuzări	871 spoturi TV 1.278 spoturi radio	2407 spoturi TV 331 spoturi radio
Numărul de help desk-uri stabilite (la nivelul OI POS Mediu)	70	351
Numărul de cereri de informații primite (și la care s-a răspuns)	438	328
Numărul de târguri / conferințe la care s-a participat	65	4
Număr de materiale distribuite în cadrul acestora	5120	992
Număr afișe de mari dimensiuni produse și dispuse	100	2.172
Număr anunțuri media publicate (anunțuri publicitare)	100	80
Rapoarte privind vizibilitatea POS Mediu	2	1
Pagini web realizate	1	0

8. EVALUAREA ACȚIUNILOR DE INFORMARE ȘI PUBLICITATE PENTRU PERIOADA 2007-2011

Prima evaluare de tip tematic a Planului de Comunicare (PC) pentru Programul Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013 a acoperit analiza activităților de informare și publicitate de la lansarea programului în anul 2007 până la data de 1 septembrie 2011.

Scopul acestui exercițiu de evaluare a constat în îmbunătățirea implementării Planului de Comunicare și optimizarea acestuia prin identificarea acelor măsuri corective care pot să contribuie la eficiența maximă a activităților de comunicare prevăzute. O bună comunicare cu beneficiarii și potențialii beneficiari ai POS Mediu este unul dintre elementele de care depinde absorbția corespunzătoare a fondurilor alocate, iar promovarea POS Mediu în rândul cetățenilor asigură vizibilitatea acestuia, având ca efect în final cunoașterea beneficiilor pe care proiectele finanțate prin POS Mediu le au asupra dezvoltării României.

În urma analizei relevanței activităților pe fiecare măsură se poate aprecia că activitățile prevăzute în Planul de Comunicare sunt congruente cu obiectivele propuse în sensul că pot conduce la realizarea

măsurilor aferente obiectivelor specifice Planului de Comunicare pentru POS Mediu. În plus, se poate aprecia că activitățile de informare și publicitate (IP) derulate (atât activități proprii, cât și acțiuni realizate în parteneriat) și-au adus contribuția la realizarea obiectivelor specifice de comunicare stabilite în PC pentru POS Mediu.

Analiza a relevat faptul că, s-a creat cadrul planificării, derulării și urmăririi măsurilor de IP și a atingerii obiectivelor propuse prin PC pentru POS Mediu. Se poate aprecia că activitățile de IP derulate au avut o evoluție graduală, urmărind evoluția POS Mediu și canalele și instrumentele de comunicare au fost potrivite scopului și grupurilor țintă vizate.

Concluzia generală rezultată în urma evaluării este că acțiunile derulate și canalele alese au avut în vedere asigurarea vizibilității programului și a transparenței în ceea ce privește modul de cheltuire a fondurilor europene și a contribuției statului român, iar eforturile AM POS Mediu de informare și publicitate au avut ca rezultat creșterea interesului în rândul tuturor grupurilor țintă. Totodată, implementarea măsurilor de IP a contribuit în timp la creșterea numărului și calității proiectelor depuse (în special în cadrul Axei 4), precum și la mai buna pregătire a beneficiarilor pentru implementarea proiectelor și a crescut gradul de cunoaștere a mass-media referitor la concepte, proceduri și terminologia specifică proiectelor finanțate prin POS Mediu.